

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

**Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló európai uniós
iránymutatások, 2014–2020**

(2014/C 204/01)

TARTALOM

	Oldal
I. RÉSZ	
KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	4
1. fejezet Bevezetés	4
2. fejezet Hatály és fogalommeghatározások	7
2.1. A KAP és a vidékfejlesztési politika hatása az alkalmazási körre	7
2.2. Alkalmazási kör	8
2.3. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben alkalmazandó horizontális szabályok és támogatási eszközök	10
2.4. Fogalommeghatározások	11
2.5. Bejelenthető támogatás	17
3. fejezet Közös értékelési elvek	18
3.1. Egy közös célkitűzéshez való hozzájárulás	19
3.2. Az állami beavatkozás szükségessége	20
3.3. A támogatás megfelelése	21
3.4. Ösztönző hatás és a támogatás szükségessége	22
3.5. A támogatás arányossága	24
3.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	27
3.7. Átláthatóság	29
II. RÉSZ	
TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK	30
1. fejezet A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások részére nyújtott támogatások	30
1.1. Vidékfejlesztési intézkedések	30
1.1.1. Beruházáshoz nyújtott támogatás	30
1.1.1.1. Az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, tárgyi eszközökre vagy immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	30
1.1.1.2. A mezőgazdasági üzemek területén található kulturális és természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	35
1.1.1.3. A gazdasági épületek áthelyezésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	35
1.1.1.4. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás	36

1.1.2.	A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott vállalkozásindítási támogatás	37
1.1.3.	A mezőgazdasági üzemek átruházásához nyújtott támogatás	38
1.1.4.	A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás a mezőgazdasági ágazatban	39
1.1.5.	Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos, valamint az állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatások	40
1.1.5.1.	Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás	40
1.1.5.2.	Állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás	42
1.1.6.	A Natura 2000 területekkel és a víz-keretirányelvvel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás	43
1.1.7.	A hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára biztosított támogatás	44
1.1.8.	Ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatás	46
1.1.9.	A mezőgazdasági termékek termelőinek a minőségrendszerekben való részvételéhez nyújtott támogatás	47
1.1.10.	A mezőgazdasági ágazatban megvalósuló technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás	48
1.1.10.1.	A tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás	48
1.1.10.2.	A tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	49
1.1.10.3.	A mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	50
1.1.11.	A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	51
1.2.	Kockázat- és válságkezelés	52
1.2.1.	A mezőgazdasági termelésben vagy a mezőgazdasági termelés eszközeiben okozott kár ellentételezésére, valamint a károk megelőzésére irányuló támogatások	53
1.2.1.1.	A természeti katasztrófák vagy rendkívüli események által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás	53
1.2.1.2.	A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás	55
1.2.1.3.	Az állatbetegségek és növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzése, megfékezése és felszámolása költségeihez nyújtott támogatás és az állatbetegségek és növénykárosítók által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás	56
1.2.1.4.	Elhullott állatok kapcsán nyújtott támogatás	58
1.2.1.5.	A védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás	59
1.2.1.6.	Biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás	60
1.2.1.7.	A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára nyújtott pénzügyi hozzájárulásokhoz nyújtott támogatás	61
1.2.2.	A termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatások	62
1.2.2.1.	A kapacitásnak az állatok, növények vagy emberek egészségével kapcsolatos, higiéniai, etikai vagy környezeti okokból történő megszüntetése	62
1.2.2.2.	A kapacitás egyéb okokból történő megszüntetése	63
1.3.	A támogatás egyéb típusai a mezőgazdasági ágazatban	64
1.3.1.	Az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatás	64
1.3.2.	A mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promóciós intézkedésekhez nyújtott támogatás	65
1.3.3.	A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek részére nyújtott támogatás	67
1.3.4.	A mezőgazdasági birtokrendezéshez nyújtott támogatás	68
1.3.5.	A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatás	68
1.3.6.	A mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás	69

2. fejezet	Az EMVA-ból társfinanszírozott, ilyen társfinanszírozott intézkedéshez kiegészítő nemzeti finanszírozásként, illetve tisztán állami támogatásként az erdészeti ágazatnak nyújtott támogatások	70
2.1.	Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások ...	71
2.1.1.	Az erdőtelepítéshez és fásításhoz nyújtott támogatás	72
2.1.2.	Az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához nyújtott támogatás	73
2.1.3.	Az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók és katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához nyújtott támogatás	74
2.1.4.	Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás	75
2.1.5.	Az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	75
2.1.6.	Az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatás	76
2.2.	A Natura 2000 erdőterületekkel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás	77
2.3.	Az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és az erdővédelemhez nyújtott támogatás	77
2.4.	Az erdészeti ágazatban megvalósuló tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás	79
2.5.	Az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	79
2.6.	Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	79
2.7.	A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban	80
2.8.	Az erdészeti ágazatban nyújtott egyéb, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatás	81
2.8.1.	Az olyan egyedi erdészeti intézkedésekhez és beavatkozásokhoz nyújtott támogatás, amelyek elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és a biológiai sokféleség vagy a hagyományos táj fenntartása vagy helyreállítása	81
2.8.2.	A talaj minőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban	81
2.8.3.	A természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása az erdészeti ágazatban	82
2.8.4.	Az utak fenntartásához nyújtott támogatás az erdőtüzek megelőzése érdekében	82
2.8.5.	A jogszabályban meghatározott állatok által az erdőben okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás	82
2.8.6.	Az erdőgazdálkodási tervek kidolgozásához nyújtott támogatás	83
2.9.	Az erdészeti ágazatban nyújtott, mezőgazdasági támogatási intézkedésekkel párhuzamos támogatás	83
2.9.1.	Az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás	84
2.9.2.	Az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatás	85
3. fejezet	Az EMVA-ból társfinanszírozott vagy az ilyen társfinanszírozott intézkedésekhez kiegészítő nemzeti finanszírozásként a vidéki térségekben nyújtott támogatások	85
3.1.	A mezőgazdasági termékek nem mezőgazdasági termékké való feldolgozásával, a gyapottermeléssel vagy a nem mezőgazdasági tevékenységek létrehozásával és fejlesztésével kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás	86
3.2.	Alapvető szolgáltatásokhoz és a falvak megújításához a vidéki térségekben nyújtott támogatás	87
3.3.	A vidéki térségekben folytatott nem mezőgazdasági tevékenységekhez nyújtott vállalkozásindítási támogatás	88
3.4.	A vidéki térségekben, nem a mezőgazdasági ágazatban működő egyéb földkezelőknek és vállalkozásoknak agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás	89

3.5.	Az egyéb földkezelők részére a Natura 2000 területekkel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás	89
3.6.	A vidéki térségekben megvalósuló tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás	90
3.7.	A vidéki térségekben nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	90
3.8.	Aktív mezőgazdasági termelőknek a gyapotról és az élelmiszerekre vonatkozó minőségrendszerekhez való csatlakozáshoz nyújtott támogatás	91
3.9.	A minőségrendszer hatálya alá tartozó gyapottal és élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez nyújtott támogatás	92
3.10.	A vidéki térségekben folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	92
3.11.	Kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához nyújtott támogatás	94
III. RÉSZ	ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK	95
1.	A támogatási programok időtartama és értékelése	95
2.	Felülvizsgálati záradék	96
3.	Jelentéstétel és ellenőrzés	96
4.	Ezen iránymutatások alkalmazása	96
5.	Megfelelő intézkedésekre irányuló javaslatok	97
6.	Lejárat	97

I. RÉSZ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

1. fejezet Bevezetés

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a Szerződés) 107. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.
- (2) Ugyanakkor az általános tilalom ellenére szükség lehet állami támogatásra a piaci hiányosságok kezeléséhez, a jól működő és igazságos gazdaság biztosítása érdekében. Ezért a Szerződés lehetőséget biztosít számos szakpolitikai célkitűzéssel kapcsolatban állami támogatás nyújtására. A mezőgazdasági és erdészeti ágazat szempontjából különösen fontos, hogy egyrészt a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban összeegyeztethetőnek minősül a belső piaccal a természeti katasztrófák vagy rendkívüli események által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás. Másodsorban a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintheti a mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott állami támogatást, feltéve, hogy az nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelem feltételeit.
- (3) A mezőgazdasági ágazat sajátosságai miatt továbbá a Szerződés 42. cikke értelmében a versenyszabályok csak az Európai Parlament és a Tanács által meghatározott mértékben alkalmazandók a mezőgazdasági termékek előállítására és forgalmazására.
- (4) A Bizottság ezekben az iránymutatásokban meghatározza azokat a feltételeket és kritériumokat, amelyek teljesülése esetén a mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek támogatása a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, és meghatározza a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésében szereplő feltételeket teljesítő térségek azonosítására vonatkozó kritériumokat. A 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatás tekintetében a Bizottság ebben a dokumentumban meghatározza azokat a feltételeket, amelyek ellenőrzésre kerülnek annak megállapításához, hogy valamely, természeti katasztrófák vagy rendkívüli események által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatásnak minősülő intézkedésre valóban vonatkozik-e az említett cikk.

- (5) A mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott állami támogatások a szélesebb értelemben vett közös agrárpolitikába (a KAP-ba) épülnek be. A KAP keretében az Unió pénzügyi támogatást nyújt a mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek részére. Mivel valamely állami támogatás gazdasági hatásai nem változnak attól függően, hogy azt (akár részben) az Unió vagy kizárólag egy tagállam finanszírozza-e, a Bizottság úgy véli, hogy az állami támogatások ellenőrzésére irányuló politikája, valamint az Unió saját közös agrárpolitikája alapján nyújtott támogatás között elvileg összhangnak és koherenciának kell lennie. Az állami támogatás alkalmazása ezért csak abban az esetben indokolható, ha összhangban van a szakpolitikai célkitűzésekkel, és különösen a KAP-reform⁽¹⁾ 2020-ig megvalósítandó célkitűzéseivel. Ebből következően amikor a Bizottság alkalmazza és értelmezi ezen iránymutatások szabályait egy-egy konkrét támogatási program kapcsán, figyelembe veszi a KAP-ra vonatkozó szabályokat és politikákat is.
- (6) A következő európai uniós jogi aktusok különösen fontosak a KAP-hoz kapcsolódó állami támogatások megítélése szempontjából:
- a) a Tanács 2007. december 17-i 3/2008/EK rendelete a mezőgazdasági termékek belső piacon és harmadik országokban történő megismertetésével és promóciójával kapcsolatos intézkedésekről⁽²⁾, vagy bármely ezt felváltó rendelet, amely a mezőgazdasági termékek és termelési módjuk, valamint a mezőgazdasági termékeken alapuló élelmiszerek belső piacon vagy harmadik országokban történő megismertetésével és promóciójával kapcsolatos intézkedéseket szabályozza;
 - b) az Európai Parlament és a Tanács 2013. március 13-i 228/2013/EU rendelete az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽³⁾, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2013. március 13-i 229/2013/EU rendelete egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb ékei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽⁴⁾. E rendeletek értelmében támogatási programok hozhatók létre a szóban forgó régiók földrajzi és gazdasági hátrányainak figyelembevétele érdekében;
 - c) az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽⁵⁾;
 - d) az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1305/2013/EU rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽⁶⁾, amelynek célja a fenntartható vidékfejlesztés elősegítése az egész Unió területén a KAP egyéb eszközeinek, például a közvetlen kifizetéseknél és a piaci intézkedéseknél a kiegészítése által. Hozzájárul továbbá a területi és környezetvédelmi szempontból kiegyensúlyozottabb, éghajlatkímélőbb és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbb, valamint versenyképesebb és innovatívabb uniós mezőgazdasági ágazat kialakításához és a vidéki térségek fejlesztéséhez;
 - e) az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1306/2013/EU rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽⁷⁾;
 - f) az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1307/2013/EU rendelete a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽⁸⁾, amely a mezőgazdasági termelők részére bizonyos támogatási rendszerek alapján alapvető jövedelemtámogatások formájában, közvetlenül folyósított kifizetéseket szabályozza;

⁽¹⁾ A KAP-reformról a következő weboldalon találhatók további információk: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm

⁽²⁾ HL L 3., 2008.1.5., 1. o.

⁽³⁾ HL L 78., 2013.3.20., 23. o.

⁽⁴⁾ HL L 78., 2013.3.20., 41. o.

⁽⁵⁾ HL L 347., 2013.12.20., 320. o.

⁽⁶⁾ HL L 347., 2013.12.20., 487. o.

⁽⁷⁾ HL L 347., 2013.12.20., 549. o.

⁽⁸⁾ HL L 347., 2013.12.20., 608. o.

- g) az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1308/2013/EU rendelete a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁽⁹⁾, amely közös szabályokat állapít meg a mezőgazdasági piacokra vonatkozóan. Ezek a szabályok különösen a piacokon végrehajtott állami intervencióra, a kvóta- és a támogatási rendszerekre, a forgalmazási és termelési előírásokra, valamint a harmadik országokkal folytatott kereskedelemre vonatkoznak;
- (7) A KAP két pilléren alapszik: az első pillér a mezőgazdasági piacok működéséhez és az élelmiszer-ellátási lánchoz (1308/2013/EU rendelet, 3/2008/EK rendelet, 228/2013/EU rendelet és 229/2013/EU rendelet), valamint a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményektől és a jó mezőgazdasági és környezeti állapot követelményétől függő közvetlen kifizetésekhez (1307/2013/EU rendelet) kapcsolódó eszközökből áll. Ezek az eszközök együttesen alkotják az Unióban tevékenykedő mezőgazdasági termelők támogatásának alapját, és teremtik meg az egész Unióban a fenntartható gazdálkodás folytatásának feltételeit. Az első pillérbe tartozó intézkedések a tagállamok számára kötelezőek, és igen kevés kivételtől eltekintve nem nyújtható hozzájuk társfinanszírozás. Ez biztosítja, hogy közös politika kerüljön alkalmazásra a belső piacon. A KAP második pillére az 1305/2013/EU rendelet által szabályozott vidékfejlesztési politika, amelynek célja a mezőgazdaság versenyképességének, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak, az éghajlatváltozás elleni fellépésnek és a vidéki térségek kiegyensúlyozott területi fejlődésének javítása. A vidékfejlesztési intézkedések főleg önkéntes, szerződéses jellegű intézkedések, amelyeket egy stratégiai kereten belül társfinanszíroznak és dolgoznak ki, és amelyeket az Unió nemzeti, regionális és helyi szintű vidékfejlesztési prioritásainak megfelelő vidékfejlesztési programok által hajtanak végre.
- (8) A Szerződés 39. cikkének (1) bekezdése szerint a KAP célkitűzései: a mezőgazdasági termelékenység növelése, a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítása, a piacok stabilizálása, valamint a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítása. A Szerződés 39. cikkének (2) bekezdése szerint a KAP és az alkalmazásához szükséges különleges módszerek kidolgozása során figyelembe kell venni a mezőgazdasági tevékenységnek a mezőgazdaság társadalmi szerkezetéből és a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségekből adódó sajátos természetét, a megfelelő kiigazítások fokozatos megvalósításának szükségességét, valamint azt a tényt, hogy a mezőgazdaság a gazdaság egészéhez szorosan kapcsolódó ágazat.
- (9) A mezőgazdaságnak alkalmazkodnia kell az új körülményekhez, és új kihívásokkal kell szembenéznie az élelmiszerbiztonság, a környezetvédelem, az éghajlatváltozás, valamint a vidéki gazdaság életben tartása terén. E jelentős kihívások kezeléséhez a Bizottság „A KAP jövője 2020-ig” című közleményben⁽¹⁰⁾ a 2014 és 2020 közötti KAP számára a következő célkitűzéseket vázolta fel: 1. fenntartható élelmiszer-termelés; 2. a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozás elleni fellépés; valamint 3. kiegyensúlyozott területi fejlődés.
- (10) A KAP szerves részeként a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó vidékfejlesztési politikának az alábbi célkitűzések megvalósításához kell hozzájárulnia: 1. a mezőgazdaság versenyképességének előmozdítása; 2. a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozás elleni fellépés biztosítása; valamint 3. a vidéki gazdaságok és közösségek kiegyensúlyozott területi fejlődésének megvalósítása, munkahelyek létrehozását és fenntartását is beleértve. E vidékfejlesztési célkitűzések teljesítésére a következő uniós vidékfejlesztési prioritások keretében kell törekedni: 1. a tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben; 2. a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása és a versenyképesség fokozása valamennyi régióban és a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében, valamint az innovatív gazdálkodási technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása; 3. az élelmiszerlánc szervezésének, így többek között a mezőgazdasági termékek feldolgozásának és forgalmazásának, az állattjólétnek és a mezőgazdaság terén alkalmazott kockázatkezelésnek az előmozdítása; 4. a mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással érintett ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása; 5. az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint a karbonszegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban; valamint 6. a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

⁽¹⁰⁾ A Bizottság 2010. november 18-i közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A KAP jövője 2020-ig: az élelmiszer-, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése (COM(2010) 672 végleges).

⁽¹¹⁾ Az 1305/2013/EU rendelet 4. és 5. cikkében meghatározottak szerint.

- (11) A KAP célkitűzései továbbá a Bizottság 2010. március 3-i, „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleményének⁽¹²⁾ és az erőforrás-hatékony Európára irányuló kiemelt kezdeményezésnek⁽¹³⁾ a versenyképességgel, az éghajlattal, az energiával és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzései körébe is beletartoznak.
- (12) A mezőgazdaságra, az erdőszetre és a vidéki térségekre vonatkozó állami támogatási politikát be kell építeni az állami támogatási szabályozás átfogó korszerűsítésére irányuló bizottsági kezdeményezésbe is. Az állami támogatások szabályozásának korszerűsítéséről szóló közleményében⁽¹⁴⁾ a Bizottság három, az állami támogatások ellenőrzésének korszerűsítésével megvalósítandó célkitűzést hirdetett meg: 1. a fenntartható, intelligens és inkluzív növekedés ösztönzése a versenyző belső piacon; 2. a Bizottság előzetes ellenőrzésének a belső piacra legnagyobb hatást gyakorló esetekre történő összpontosítása, ugyanakkor a tagállamokkal való együttműködés erősítése az állami támogatásokra vonatkozó szabályok végrehajtása terén; valamint 3. a szabályok egyszerűsítése és gyorsabb határozathozatal. A közleményben a Bizottság közös megközelítés követésére szólított fel a különböző iránymutatások és keretszabályok felülvizsgálata terén, hogy erősödhessen a belső piac, szükségesnek tartotta a közkiadások hatékonyságának növelését az állami támogatások közös érdekű célokra való fordítása révén, továbbá az ösztönző hatás alaposabb ellenőrzését és a támogatásoknak a szükséges minimumra való korlátozását, valamint a támogatások által a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt lehetséges negatív hatások elkerülését. Az ezen iránymutatásokban meghatározott összeegyeztethetőségi feltételek az említett közös értékelési elveken alapulnak, és a bejelenthető támogatási programok, valamint az egyedi támogatások esetében alkalmazandók.

2. fejezet Hatály és fogalommeghatározások

2.1. A KAP és a vidékfejlesztési politika hatása az alkalmazási körre

- (13) Amennyiben a Szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékekről van szó, a Szerződés 42. cikkének megfelelően a Szerződés 107–109. cikkében megállapított, állami támogatásokra vonatkozó szabályok csak olyan mértékben alkalmazandók, ahogyan azt az Európai Parlament és a Tanács meghatározza.
- (14) Az általános szabály az, hogy az 1308/2013/EU rendelet 211. cikke (1) bekezdésének megfelelően az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat alkalmazni kell a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére. Engedélyezhetők ugyanakkor különböző eltérések ettől az általános elvtől, ezeket többek között az 1308/2013/EU rendelet 211. cikkének (2) bekezdése, az 1307/2013/EU rendelet 13. cikke, a 3/2008/EK rendelet 13. cikkének (6) bekezdése, a 228/2013/EU rendelet 23. cikke, valamint a 229/2013/EU rendelet 17. cikke állapítja meg.
- (15) A vidékfejlesztés támogatása tekintetében az állami támogatási szabályok alkalmazhatóságára vonatkozó általános elvet ebben az összefüggésben az 1305/2013/EU rendelet 81. cikkének (1) bekezdése határozza meg. Az említett rendelet 81. cikkének (2) bekezdése és 82. cikke értelmében az állami támogatásokra vonatkozó szabályok nem alkalmazandók az 1305/2013/EU rendelettel összhangban és annak megfelelően teljesített tagállami kifizetésekre, illetve a Szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozó kiegészítő nemzeti finanszírozásra.
- (16) Ezért az állami támogatásokra vonatkozó szabályok nem alkalmazandók sem a vidékfejlesztés támogatásának társfinanszírozására (sem az EMVA-ból finanszírozott, sem a nemzeti részre), sem az ilyen támogatásokon felüli kiegészítő nemzeti finanszírozásra, amennyiben a szóban forgó intézkedés a Szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozó mezőgazdasági tevékenységgel kapcsolatos, és a vidékfejlesztési program részét képezi.
- (17) Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok ugyanakkor teljes mértékben alkalmazandók minden, a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül eső, társfinanszírozott támogatási intézkedésre (mind az EMVA-ból finanszírozott, mind a nemzeti részre), valamint az ilyen intézkedésekhez nyújtott, az 1305/2013/EU rendeletben előírt kiegészítő nemzeti finanszírozásra a következő esetekben: a) vidéki térségekben folytatott tevékenységeket támogató intézkedések és b) erdőszeti intézkedések.
- (18) Amennyiben egy tagállam kizárólag nemzeti forrásokból (vagyis EMVA társfinanszírozás nélkül) kíván finanszírozni egy nagyrészt egy adott vidékfejlesztési intézkedés feltételeivel összhangban kialakított intézkedést („vidékfejlesztési jellegű intézkedés”), az állami támogatásokra vonatkozó szabályok teljes mértékben alkalmazandók, függetlenül attól, hogy az intézkedés a Szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozik-e.

⁽¹²⁾ COM(2010) 2020 végleges.

⁽¹³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának (COM(2011) 21 végleges).

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 209, 2012.5.8.

2.2. Alkalmazási kör

- (19) A Bizottság ezen iránymutatásokat támogatási programokra és egyedi támogatásokra alkalmazza.
- (20) Ezek az iránymutatások az elsődleges mezőgazdasági termeléshez, a mezőgazdasági termékek másik mezőgazdasági terméket eredményező feldolgozásához, valamint a mezőgazdasági termékek forgalmazásához nyújtott állami támogatásokra alkalmazandók.
- (21) Az ezen iránymutatások I. részének 2.1. szakaszában kifejtett általános megfontolások alapján a vidékfejlesztési politikával való összhang biztosítása és az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak való megfelelés egyszerűsítése érdekében indokolt ezen iránymutatásokba foglalni egyes, a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül eső, az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési intézkedéseket, a kiegészítő nemzeti finanszírozási intézkedéseket vagy a tisztán nemzeti forrásokból finanszírozott vidékfejlesztési jellegű intézkedéseket is. Ezért ezen iránymutatások megállapítják a mezőgazdasági ágazat mellett az erdészeti ágazatnak és a vidéki térségekben működő vállalkozásoknak nyújtott olyan állami támogatásokra vonatkozó összeegyeztethetőségi kritériumokat is, amelyek egyébként a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül esnek.
- (22) Az állami támogatásoknak és azok állami támogatásokra vonatkozó általános elveknek való megfelelésének vizsgálatkor a Bizottság a lehetséges mértékben figyelembe fogja venni az 1305/2013/EU rendeletben, annak végrehajtási rendelkezéseiben és az ahhoz kapcsolódó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt feltételeket.
- (23) A fent említett megfontolásokra tekintettel ezen iránymutatások alkalmazási köre a támogatások következő kategóriáira terjed ki:
- a) kizárólag nemzeti forrásból finanszírozott intézkedések a mezőgazdasági ágazatban, amelyek a következőkből állnak:
 - i. vidékfejlesztési program keretén kívül eső vidékfejlesztési jellegű intézkedések (ezen iránymutatások II. részének 1.1. szakasza);
 - ii. az i. alpontban említett intézkedésektől eltérő, az 1305/2013/EU rendelet hatályán kívül eső egyéb intézkedések, mint például bizonyos kockázat- és válságkezelési intézkedések, az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatások és egyes promóciós intézkedések (ezen iránymutatások II. részének 1.2. és 1.3. szakasza);
 - b) az erdészeti ágazatnak nyújtott támogatások, amelyek a következő formákban nyújthatók:
 - i. vidékfejlesztési program részeként nyújtott támogatás vagy ilyen vidékfejlesztési intézkedéshez nyújtott kiegészítő nemzeti finanszírozás (ezen iránymutatások II. részének 2.1–2.7. szakasza);
 - ii. kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott támogatás, amely lehet
 - az 1305/2013/EU rendeletben előírt, ezen iránymutatások feltételeinek megfelelően nyújtott vidékfejlesztési jellegű erdészeti intézkedés (ezen iránymutatások II. részének 2.1–2.7. szakasza),
 - az erdészeti ágazatban nyújtott egyéb, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatás (ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakasza),
 - az erdészeti ágazatban nyújtott, mezőgazdasági támogatási intézkedésekkel párhuzamos támogatás (ezen iránymutatások II. részének 2.9. szakasza);
 - c) a vidéki térségekben működő vállalkozások számára a következő formákban nyújtott támogatások:
 - i. vidékfejlesztési programban szereplő, az 1305/2013/EU rendelettel összhangban és annak megfelelően az EMVA-ból társfinanszírozott támogatási intézkedés, amennyiben a bejelenthető állami támogatási intézkedés megegyezik a vidékfejlesztési programban szereplő intézkedéssel (ezen iránymutatások II. részének 3. fejezete); vagy

- ii. vidékfejlesztési program keretébe tartozó intézkedéshez kapcsolódó kiegészítő nemzeti finanszírozás (ezen iránymutatások II. részének 3. fejezete).

- (24) A LEADER keretében megvalósuló helyi fejlesztéshez nyújtott, az 1303/2013/EU rendelet 35. cikkében és az 1305/2013/EU rendelet 42–45. cikkében említett támogatásra, amely konkrét helyi problémák kezelése céljából helyi partnerségek által tervezett és végrehajtott egyedi projekteket érint, alkalmazhatók ezen iránymutatások, amennyiben a támogatás megfelel a kapcsolódó vidékfejlesztési intézkedésekre vonatkozó, ezekben az iránymutatásokban meghatározott feltételeknek.
- (25) Ezen iránymutatások elviekben a kkv-knak és nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatásokra is vonatkoznak. A nagyvállalkozásokat általában kevésbé érintik a piaci hiányosságok, mint a kkv-kat. Emellett a nagyvállalkozások a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nagyobb valószínűséggel jelentős szereplők a piacon, és ezért a nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatás bizonyos esetekben különösen torzíthatja a versenyt és a kereskedelmet a belső piacon. Mivel a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben működő nagyvállalkozásoknak és egyéb nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatás a verseny hasonló torzulását idézheti elő, az ezen iránymutatásokban megállapított, a nagyvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra vonatkozó szabályokat össze kell hangolni az állami támogatásokra vonatkozó általános szabályokkal, és azokra alkalmazni kell az ezen iránymutatások I. részének 3. fejezetében meghatározott közös értékelési elveket. E közös értékelési elvek sérelme nélkül a vidékfejlesztési intézkedések tekintetében a nagyvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra vonatkozó szabályokat a vidékfejlesztési politikával való összhang és koherencia érdekében összhangba kell hozni az 1305/2013/EU rendelet megfelelő szabályaival. Az állattenyésztési ágazatot érintő, az 1305/2013/EU rendelet hatályán kívül eső támogatási intézkedések tekintetében a Bizottság fenntartja korábbi politikáját, amely szerint a nagyvállalkozásoknak maguknak kell finanszírozniuk ezen intézkedések költségeit. Ezért az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatást a kkv-kra kell korlátozni.
- (26) A nehéz helyzetben lévő vállalkozások⁽¹⁵⁾ elvben nem tartoznak ezen iránymutatások hatálya alá. A Bizottság megítélése szerint a nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozások – mivel pusztán létük van veszélyben – nem tekinthetők egyéb közérdekű célkitűzések elősegítésére alkalmas eszközöknek addig, ameddig életképességük nem biztosított. Ezért amennyiben a támogatás kedvezményezettje a (35) 15. pont értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül, a támogatást a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás⁽¹⁶⁾ vagy az azt módosító vagy felváltó rendelkezések szerint kell értékelni. Ez az elv nem alkalmazandó a természeti katasztrófák és a rendkívüli események által okozott károk ellentételezésére nyújtott, az ezen iránymutatások II. részének 1.2.1.1. és 2.1.3. szakaszában említett támogatás esetében, amely a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal. Ha egy a mezőgazdasági vagy erdészeti ágazatban működő vállalkozás nehéz pénzügyi helyzetét az ezen iránymutatások II. részének 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.5., 2.1.3. vagy 2.8.5. szakaszában említett kockázati esemény okozta, az ilyen kockázati események által okozott veszteségek vagy károk ellentételezésére vagy orvoslásához, illetve a növénykárosítók felszámolásához kapcsolódó költségek fedezésére támogatást lehet nyújtani ezen iránymutatásoknak megfelelően, és a támogatás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében továbbra is a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősülhet. Ezenkívül a közegészség védelme érdekében és a vészhelyzetre tekintettel az elhullott állatok megsemmisítéséhez és elszállításához nyújtott, az 1.2.1.4. szakaszban szereplő támogatás, valamint az 1.2.1.3. szakaszbeli (375) c) pontban említett, állatbetegségek esetén végrehajtott felszámolási intézkedésekhez nyújtott támogatás esetében bizonyos feltételek mellett indokolt elkerülni a vállalkozások gazdasági helyzete alapján történő megkülönböztetést.
- (27) Az olyan vállalkozásnak nyújtott támogatás értékelésekor, amellyel szemben még nem teljesített, valamely támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító korábbi bizottsági határozaton alapuló visszafizetési felszólítás van érvényben, a Bizottság figyelembe veszi a még visszafizetendő támogatási összeget⁽¹⁷⁾. Ez nem vonatkozik a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti, természeti katasztrófák által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatásokra.

⁽¹⁵⁾ A nehéz helyzetben lévő vállalkozások meghatározását lásd a (35) 15. pontban.

⁽¹⁶⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o. Meghosszabbította: HL C 156., 2009.7.9., 3. o. és HL C 296., 2012.10.2., 3. o.

⁽¹⁷⁾ Ezzel kapcsolatban lásd a T-244/93. és a T-486/93. sz., TWD Textilwerke Deggendorf GmbH kontra Bizottság egyesített ügyeket (EBHT 1995., II-02265. o.).

- (28) A Bizottság nem engedélyezi az akár harmadik országokba, akár tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó olyan támogatásokat, amelyek közvetlenül az exportált mennyiségekhez kapcsolódnak, sem a hazai áruknak az importált áruk rovására történő felhasználásától függő támogatásokat, sem pedig a forgalmazási hálózat létrehozására és működtetésére vagy az exporttevékenységekkel kapcsolatos bármely egyéb kiadások fedezésére szolgáló támogatásokat. Elviekben nem minősül exporttámogatásnak az olyan támogatás, amellyel a kereskedelmi vásárokon való részvétel költségeihez, illetve olyan tanulmányok vagy tanácsadói szolgáltatások költségeihez járulnak hozzá, amelyek valamely új vagy már meglévő terméknek egy új piacra történő bevezetéséhez szükségesek.
- (29) A Bizottság felhívja a tagállamok figyelmét arra, hogy a – például adójellegű díjakon alapuló – finanszírozási rendszert be kell jelenteniük, amennyiben a rendszer a támogatási intézkedés szerves részét képezi (lásd a T-275/11. sz. ügyben hozott ítélet 41–44. pontját) ⁽¹⁸⁾.
- (30) A Bizottság az ezen iránymutatások vagy bármely más vonatkozó állami támogatási szabály hatálya alá nem tartozó támogatási intézkedéseket eseti alapon, közvetlenül a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése alapján értékeli, figyelembe véve a Szerződés 107., 108. és 109. cikkében meghatározott szabályokat, a KAP-ot és analógia útján ezen iránymutatásokat, ha lehetséges. Az ezen iránymutatások hatálya alá nem tartozó állami támogatást bejelentő tagállamoknak be kell bizonyítaniuk, hogy a szóban forgó állami támogatás megfelel az ezen iránymutatások I. részének 3. fejezetében meghatározott közös értékelési elveknek. A Bizottság az ilyen intézkedéseket csak akkor hagyja jóvá, ha az ágazat fejlődéséhez történő pozitív hozzájárulás egyértelműen túlsúlyban van a belső piaci verseny torzulásának és a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolásának kockázatával szemben.

2.3. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben alkalmazandó horizontális szabályok és támogatási eszközök

- (31) Az állami támogatási szabályozás egyszerűsítése érdekében és a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben működő vállalkozások és más vállalkozások közötti hasonlóságok miatt a támogatások összeegyeztethetőségének kritériumait megállapító általános állami támogatási eszközöket alkalmazni kell az ezen iránymutatások hatálya alá tartozó ágazatokra. Ez különösen a következő jogi eszközökre vonatkozik: a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás, a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszere ⁽¹⁹⁾ vagy az azt módosító vagy felváltó rendelkezések, a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatás ⁽²⁰⁾ vagy az azt módosító vagy felváltó rendelkezések, az állami támogatásra vonatkozó szabályoknak a széles sávú hálózatok mielőbbi kiépítésére való alkalmazásáról szóló uniós iránymutatás ⁽²¹⁾, illetve az azt módosító vagy felváltó rendelkezések, a kockázatfinanszírozási célú befektetések előmozdítása érdekében nyújtott állami támogatási intézkedésekre vonatkozó iránymutatás ⁽²²⁾ vagy az azt módosító vagy felváltó rendelkezések, a képzéshez nyújtott, egyedi bejelentéshez kötött állami támogatásra vonatkozó összeegyeztethetőségi elemzés kritériumairól szóló bizottsági közlemény ⁽²³⁾, illetve az azt módosító vagy felváltó rendelkezések, a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott, egyedi bejelentéshez kötött állami támogatásra vonatkozó összeegyeztethetőségi elemzés kritériumairól szóló bizottsági közleménye ⁽²⁴⁾, illetve az azt módosító vagy felváltó rendelkezések, valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz kapcsolódó jogi eszközök ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ A T-275/11. sz., *Télévision française 1 (TF1) kontra Bizottság* ügy (EBHT 2013.); a C-174/02. sz. *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant* ügy (EBHT 2005., I-85. o.); a C-526/04. sz. *Laboratoires Boiron* ügy (EBHT 2006., I-7529. o.); a C-78/90., C-79/90., C-80/90., C-81/90., C-82/90. és C-83/90. sz., *Compagnie Commerciale de l'Ouest* kontra *Receveur principal des douanes de La Pallice* Port egyesített ügyeket (EBHT 1992., I-1847. o.); valamint C-234/99. sz., *Niels Nygård* kontra *Svineafgiftsfonden* és *Ministeriet for Fødevarer* ügyet (EBHT 2002., I-3657. o.).

⁽¹⁹⁾ HL C 198., 2014.6.27., 1. o.

⁽²⁰⁾ A 2014. április 9-én elfogadott szöveg elérhető a következő weboldalon: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/legislation_en.html

⁽²¹⁾ HL C 25., 2013.1.26., 1. o.

⁽²²⁾ HL C 19., 2014.1.22., 4. o.

⁽²³⁾ HL C 188., 2009.8.11., 1. o.

⁽²⁴⁾ HL C 188., 2009.8.11., 6. o.

⁽²⁵⁾ Lásd az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i bizottsági határozatot (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.) és a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabályt (HL C 8., 2012.1.11., 15. o.).

- (32) A fenti horizontális eszközök alkalmazandók a mezőgazdasági termékek termelésére, feldolgozására és forgalmazására is, kivéve, ha ezen iránymutatások különleges szabályokat írnak elő. Ezek az iránymutatások a környezetvédelem területén különleges támogatási intézkedésekről rendelkeznek, ilyen például az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos, valamint az állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás (a II. rész 1.1.5. szakasza), a Natura 2000 területekhez és a víz-keretirányelvhez ⁽²⁶⁾ kapcsolódó hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás (a II. rész 1.1.6. szakasza), valamint az ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatás (a II. rész 1.1.8. szakasza). Az elsődleges mezőgazdasági termelés területén a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához nyújtott beruházási támogatásokat az ezen iránymutatások II. részének 1.1.1.1. szakaszában meghatározott szabályok alapján értékeli. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó vállalkozások részére nyújtott környezetvédelmi támogatás akkor minősül a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha megfelel a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatásban foglalt feltételeknek. Az energia-megtakarítással, bioüzemanyagokkal és megújuló forrásból származó energiával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatások nem tartoznak ezen iránymutatások II. része 2. és 3. fejezetének hatálya alá, mivel az ilyen támogatásoknak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatásnak kell megfelelniük, hacsak nem élveznek mentességet a bejelentési kötelezettség alól. A megújuló forrásból származó energia előállításához, valamint a bioüzemanyagok mezőgazdasági üzemekben történő előállításához kapcsolódó elsődleges mezőgazdasági termelés terén történő beruházásokhoz nyújtott támogatások azonban ezen iránymutatás hatálya alá tartozhatnak, amennyiben az előállított mennyiség nem haladja meg a szóban forgó mezőgazdasági üzem átlagos éves üzemanyag- vagy energiafelhasználását (1.1.1.1. szakasz).
- (33) Az ágazat sajátosságai miatt a regionális állami támogatásokról szóló, a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó iránymutatás ⁽²⁷⁾ nem alkalmazandó az elsődleges mezőgazdasági termékek termeléséhez nyújtott támogatásra. Alkalmazandó azonban – az ezen iránymutatásokban meghatározott mértékben – a mezőgazdasági termékek feldolgozására és a mezőgazdasági termékek forgalmazására.
- (34) Az állami támogatásokra vonatkozó általános szabályok és ezen iránymutatások célzottabb rendelkezései egyaránt vonatkozhatnak az erdészeti ágazatban vagy vidéki térségekben működő vállalkozásokra. Az erdészeti ágazatban vagy vidéki térségekben működő vállalkozások számára nyújtott támogatások adott esetben az állami támogatásra vonatkozó általános uniós szabályok (különösen a regionális állami támogatásokról szóló, a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó iránymutatás, a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszere, valamint a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatás) feltételei alapján és azoknak megfelelően is összeegyeztethetőnek minősíthetők.

2.4. Fogalommeghatározások

(35) Ezen iránymutatások alkalmazásában:

1. „támogatás”: minden olyan intézkedés, amely megfelel a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi feltételnek;
2. „mezőgazdasági ágazat”: a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások összessége;
3. „mezőgazdasági termék”: a Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek, az 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁸⁾ I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek kivételével;
4. „támogatási program”: olyan intézkedések, amelyek alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésekre lenne szükség – az intézkedésben általában és absztrakt módon meghatározott vállalkozások számára egyedi támogatást lehet odaítélni, valamint olyan intézkedések, amelyek alapján egy konkrét projekthez nem kapcsolódó támogatás egy vagy több vállalkozás számára határozatlan időszakra és/vagy határozatlan összegben odaítélhető;

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (a víz-keretirányelv) (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽²⁷⁾ HL C 209., 2013.7.23., 1. o.

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1379/2013/EU rendelete a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 354, 2013.12.28., 1. o.).

5. „legkülső régiók”: a Szerződés 349. cikkének első bekezdésében említett régiók;
6. „kisebb égei-tengeri szigetek”: a 229/2013/EU rendelet⁽²⁹⁾ 1. cikkének (2) bekezdésében említett kisebb szigetek;
7. „vidékfejlesztési program”: az 1305/2013/EU rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti vidékfejlesztési program;
8. „mezőgazdasági tevékenység”: mezőgazdasági termékek termelése, feldolgozása és forgalmazása;
9. „erdő”: több mint fél hektárra kiterjedő, 5 méternél magasabb fákkal és 10 %-ot meghaladó lombkorona-fedettséggel, illetve e küszöbértékeket in situ elérni képes fákkal borított terület, kivéve az elsődlegesen mezőgazdasági vagy városi hasznosítású földterületeket. Egy tagállam vagy régió dönthet úgy is, hogy más, a meglévő nemzeti jogszabályain vagy nyilvántartási rendszerén alapuló fogalom meghatározást alkalmaz az erdők vonatkozásában. A tagállamnak vagy régióknak szerepeltetnie kell ezt a meghatározást a bejelentésben, és – amennyiben vidékfejlesztési intézkedéssel kapcsolatos – a vidékfejlesztési programban is;
10. „elsődleges mezőgazdasági termelés”: a termőföldön folyó termelés és az állattenyésztés révén előállított, a Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek termelése az ilyen termékek jellegét megváltoztató további műveletek végrehajtása nélkül;
11. „mezőgazdasági termék feldolgozása”: mezőgazdasági terméken végrehajtott bármely olyan művelet, amely esetében a keletkező termék szintén mezőgazdasági terméknek minősül, kivéve a mezőgazdasági üzemben végzett, az állati vagy növényi termékek első értékesítésre való előkészítéséhez szükséges tevékenységeket;
12. „mezőgazdasági termék forgalmazása”: a mezőgazdasági termék értékesítési célú birtoklása vagy kiállítása, megvételre való felkínálása, leszállítása vagy egyéb módon történő forgalmazása, kivéve az elsődleges termelő által a viszonteladóknak vagy feldolgozóknak történő első értékesítést és minden olyan tevékenységet, amely a terméket az első értékesítésre előkészíti; az elsődleges termelő általi, a végső fogyasztónak történő értékesítés akkor minősül mezőgazdasági termék forgalmazásának, ha arra külön erre a célra fenntartott helyen kerül sor;
13. „kkv”-k vagy „mikro-, kis- és középvállalkozások”: a 702/2014/EU bizottsági rendelet⁽³⁰⁾ I. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő vállalkozások;
14. „nagyvállalkozások”: a .../2014/EU rendelet I. mellékletében megállapított feltételeket nem teljesítő vállalkozások;
15. „nehéz helyzetben lévő vállalkozás”: olyan vállalkozás, amely tekintetében a következő feltételek közül legalább egy fennáll:
 - a) korlátozott felelősségű társaság esetében (kivéve a kevesebb, mint három éve létező kkv-kat): a társaság jegyzett tőkéjének több mint a fele elveszett a felhalmozott veszteségek miatt. Ez abban az esetben fordul elő, ha a felhalmozott veszteségeknek a tartalékokból (és minden egyéb, általában a társaság saját tőkéje részének tekintett elemről) történő levonásával a jegyzett tőke felét meghaladó negatív halmozott összeg keletkezik. E rendelkezés alkalmazásában a „korlátozott felelősségű társaság” különösen a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³¹⁾ I. mellékletében említett vállalkozástípusokat jelenti, és a „jegyzett tőke” adott esetben magában foglal minden ársziót;
 - b) olyan társaság esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozásai tekintetében (kivéve a kevesebb, mint három éve létező kkv-kat): a társaság könyveiben kimutatott tőkének több mint fele elveszett a felhalmozott veszteségek miatt. E rendelkezés alkalmazásában a „társaság, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozásai tekintetében” különösen a 2013/34/EU irányelv II. mellékletében említett vállalkozástípusokat jelenti;

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. március 13-i 229/2013/EU rendelete egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 41. o.).

⁽³⁰⁾ A Bizottság 2014. június 25-i 702/2014/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőségének nyilvánításáról, valamint az 1857/2006/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2014.7.1., 1. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/34/EU irányelve a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

- c) a vállalkozás ellen kollektív fizetéseképtelenségi eljárás indult vagy a hazai jog alapján megfelel azoknak a feltételeknek, amelyek a kollektív fizetéseképtelenségi eljárásnak a vállalkozás hitelezői kérésére történő elindítására vonatkoznak;
- d) a vállalkozás megmentési támogatásban részesült és még nem fizette vissza a kölcsönt vagy szüntette meg a kezességvállalást, illetve szerkezetátalakítási támogatásban részesült és még mindig szerkezetátalakítási terv hatálya alá tartozik;
- e) olyan vállalkozás esetében, amely nem kkv: amennyiben az elmúlt két évben
- i. a vállalkozás könyv szerinti adósság-saját tőke aránya 7,5-nél magasabb volt; valamint
 - ii. a vállalkozás EBITDA-val számolt kamatfedezeti rátája nem érte el az 1,0 értéket;
16. „mezőgazdasági üzem”: elsődleges mezőgazdasági termelésre szolgáló, földterületből, helyiségekből és létesítményekből álló egység;
17. „támogatási intenzitás”: a támogatás bruttó összege az elszámolható költségek százalékában kifejezve, az adók és egyéb illetékek levonása előtt;
18. „egyedi támogatás”: ad hoc támogatás és támogatási program keretében egyéni kedvezményezetteknek odaítélt támogatás;
19. „ad hoc támogatás”: nem támogatási program keretében nyújtott támogatás;
20. „bruttó támogatási egyenérték”: a támogatás összege oly módon számítva, mintha a támogatást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtották volna a kedvezményezettnek, az adók és egyéb illetékek levonása előtt;
21. „a támogatás odaítélésének időpontja”: az a nap, amelyen az alkalmazandó nemzeti jogrendszer értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák;
22. „termelői csoport és szervezet”: olyan csoport vagy szervezet, amelynek létrehozása a következő célokat szolgálja:
- a) a termelői csoportban, illetve szervezetben tagsággal rendelkező termelők termelésének és termékeinek a piaci követelményekhez való igazítása; vagy
 - b) az áruk közös forgalmazása, beleértve az értékesítésre való előkészítést, az értékesítés központosítását és a nagy tételben vásárlók ellátását; vagy
 - c) közös szabályok létrehozása a termeléssel, és különösen a betakarítással és a rendelkezésre állással kapcsolatos információkra vonatkozóan; vagy
 - d) egyéb, termelői csoportok vagy szervezetek által végezhető tevékenységek, például a vállalkozói és marketingkészségek fejlesztése, valamint innovációs folyamatok megszervezése és előmozdítása;
23. „visszafizetendő előleg”: projekthez nyújtott olyan kölcsön, amelyet egy vagy több részletben fizetnek ki, és amely kölcsön visszafizetésének feltételei a projekt eredményétől függenek;
24. „növénykárosító”: a 2000/29/EK tanácsi irányelv⁽³²⁾ 2. cikke (1) bekezdésének e) pontjában meghatározott károsítók;
25. „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése”: a tevékenységek megkezdése, a beruházás építési munkáinak megkezdése, illetve a berendezések megrendelésére vagy szolgáltatások igénybevételére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás vagy bármely egyéb, a projektet vagy a tevékenységet visszafordíthatatlanná tévő kötelezettségvállalás közül a korábbi; nem tekintendő a munkák vagy a tevékenység megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munka, mint az engedélyek beszerzése és a megvalósíthatósági tanulmányok készítése; A (144) a) pont második mondatában, az (502) a) pont második mondatában és a (635) a) pontban említett földterület-vásárlás a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdésének tekintendő, amennyiben a földterület vásárlásával kapcsolatos elszámolható költségek az elszámolható beruházási költségek 100 %-ának felelnek meg;
26. „adóintézkedés formájában megvalósuló módosított támogatási program”: adókedvezmény formájában megvalósuló korábbi támogatási programot módosító és felváltó program;

⁽³²⁾ A Tanács 2000. május 8-i 2000/29/EK irányelve a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről (HL L 169., 2000.7.10., 1. o.).

27. „elhullott állatok”: a mezőgazdasági üzemben, valamely telephelyen vagy szállítás közben elpusztult vagy – akár végleges kórisme birtokában, akár a nélkül – eutanázia alkalmazásával leölt állatok, beleértve a halva született vagy méhen belül elhalt állatokat is, azonban kizárva az emberi fogyasztás céljára levágott állatokat;
28. „védett állat”: az uniós vagy a nemzeti jogszabályok által védett állat;
29. „fiatal mezőgazdasági termelő”: olyan személy, aki a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában 40 évesnél nem idősebb, megfelelő szakképzettséggel és szakmai alkalmassággal rendelkezik, és első alkalommal kezd gazdálkodni valamely mezőgazdasági üzemben az üzem vezetőjeként;
30. „nagyberuházási projekt”: az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetében említett vidéki térségekben végzett, a támogatás odaítélésének időpontjában érvényes árakon és árfolyamokon számítva 50 millió EUR-t meghaladó elszámolható költségű beruházás;
31. „kiigazított támogatási összeg”: nagyberuházási projekt esetében a következő képlet alapján kiszámított megengedhető maximális támogatási összeg: $\text{maximális támogatási összeg} = R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, ahol R az érintett térségben megengedett maximális támogatási intenzitás a kkv-kra vonatkozó megnövelt támogatási intenzitás nélkül, B az elszámolható költség 50 millió EUR és 100 millió EUR közötti része, C az elszámolható költség 100 millió EUR feletti része;
32. „tárgyi eszközök”: földterületet, épületeket, üzemet, gépeket, illetve berendezéseket magukban foglaló eszközök;
33. „immateriális javak”: fizikai vagy pénzügyi formában nem megjelenő eszközök, mint például szabadalom, licencia, know-how vagy egyéb szellemi tulajdon;
34. „természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség”: olyan kedvezőtlen időjárási viszonyok – például fagy, viharok és jégeső, jég, heves vagy tartós esőzés vagy súlyos aszály –, amelyek a megelőző hároméves időszak alapján vagy a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlaga alapján kiszámított átlagos termelés több mint 30 %-át elpusztítják;
35. „egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenség”: azok a kedvezőtlen időjárási körülmények, amelyek esetében nem teljesülnek az ezen iránymutatások (35) 34. pontjában foglalt feltételek;
36. „környezeti esemény”: egyedi eseményhez kapcsolódó és behatárolt földrajzi kiterjedésű, egyszeri előfordulási szennyezés vagy környezetminőség-romlás, amely a megelőző három év átlagához vagy a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlagához viszonyítva több mint 30 %-át elpusztítja a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozás átlagos éves termelésének. E fogalom nem foglalja magában az olyan, nem egyedi eseményhez kapcsolódó, általános környezeti kockázatokat, mint az éghajlatváltozás vagy a légköri szennyezés;
37. „katasztrófaesemény”: emberi tevékenység által okozott, előre nem látott, biotikus vagy abiotikus jellegű esemény, amely súlyos zavarokat idéz elő az erdőszerkezetekben, és komoly gazdasági károkat okozhat az erdészeti ágazatban;
38. „uniós előírás”: az uniós jogszabályokban meghatározott, az egyes vállalkozások által különösen a környezetkímélet, a higiénia és az állatjólét területén megvalósítandó szintekre vonatkozó kötelező előírás; következésképpen nem tekintendők uniós előírásoknak az olyan uniós szinten előírt normák vagy célok, amelyek a tagállamokra nézve kötelezőek, azonban az egyes vállalkozásokra nem;
39. „nem termelő beruházás”: olyan beruházás, amely nem eredményezi az üzem értékének vagy jövedelmének jelentős mértékű emelkedését;
40. „uniós előírásnak való megfelelést szolgáló beruházások”: a valamely uniós előírásnak való, az uniós jogszabályokban meghatározott átmeneti időszakot követő megfelelés érdekében végrehajtott beruházások;
41. „tanácsadás”: ugyanannak a szerződésnek a keretében biztosított teljes körű tanácsadás;
42. „törzskönyv”: bármely könyv, nyilvántartás, adatállomány vagy adathordozó:
- a) amelyet olyan tenyésztői szervezet vagy egyesület vezet, illetve tart fenn, amelyet az adott tenyésztői szervezet vagy egyesület megalapításának helye szerinti tagállam hivatalosan elismert, és
 - b) amelyben egy adott fajta fajtatiszta tenyészállatai kerülnek bejegyzésre vagy nyilvántartásba vételre az őseik feltüntetésével;
43. „aktív mezőgazdasági termelő”: az 1307/2013/EU rendelet 9. cikkének értelmében vett aktív mezőgazdasági termelő;

44. „kevésbé fejlett régiók”: azok a régiók, amelyekben az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) nem éri el az EU-27 GDP-átlagának 75 %-át;
45. „EU-25”: a 2005 májusában az Uniót alkotó 25 tagállam;
46. „EU-27”: a 2007 januárjában az Uniót alkotó 27 tagállam;
47. „mezőgazdasági eszközteremtő munkálatok”: a személyesen a mezőgazdasági termelő által vagy a mezőgazdasági termelő munkavállalói által elvégzett eszközteremtő munkák;
48. „kisméretű infrastruktúra”: olyan infrastruktúra, amelynek esetében az elszámolható költségek összege legfeljebb 2 millió EUR;
49. „élelmiszer-alapú bioüzemanyag”: a benzin és a dízelüzemanyagok minőségéről szóló 98/70/EK irányelv és a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatban⁽³³⁾ meghatározott gabonafélékből és egyéb keményítőben gazdag növényekből, cukornövényekből és olajnövényekből előállított bioüzemanyag;
50. „mezőgazdasági terület” a szántóterület, állandó gyepterület és állandó legelő vagy állandó kultúrák által elfoglalt terület az 1307/2013/EU rendelet 4. cikkében meghatározottak szerint;
51. „egyéb földkezelő”: a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozástól eltérő, földet kezelő vállalkozás;
52. „tranzakciós költség” valamely kötelezettségvállalás teljesítéséhez kapcsolódó, de nem közvetlenül a végrehajtásával összefüggésben felmerülő, és a közvetlenül kompenzált költségeknek vagy elmaradt bevételeknek nem részét képező többletköltség, amelynek kiszámítása átalányköltségek alapján is történhet;
53. a genetikai erőforrások mezőgazdaságban és erdészetben történő megőrzése terén:
- a) „in situ megőrzés”: a mezőgazdaságban a genetikai anyagok megőrzése az ökológiai rendszerekben és a természetes élőhelyeken, valamint a fajok vagy vadon élő fajták életképes populációinak fenntartása és helyreállítása természetes környezetükben, illetve háziasított állatfajták vagy termesztett növényfajok esetében abban a gazdálkodási környezetben, ahol megkülönböztető tulajdonságaik kialakultak;
 - b) „in situ megőrzés”: az erdészetben a genetikai anyagok megőrzése az ökológiai rendszerekben és a természetes élőhelyeken, valamint a fajok életképes populációinak fenntartása és regenerációja természetes környezetükben;
 - c) „mezőgazdasági üzemi vagy erdőgazdálkodási üzemi megőrzés”: in situ megőrzés és fejlesztés a mezőgazdasági üzem vagy az erdőgazdálkodási üzem szintjén;
 - d) „ex situ megőrzés”: genetikai anyag megőrzése mezőgazdasági vagy erdészeti célból a természetes élőhelyen kívül;
 - e) „ex situ gyűjtemény”: a természetes élőhelyen kívül megőrzött genetikai anyagok mezőgazdasági vagy erdészeti célt szolgáló gyűjteménye;
54. „élelmiszerek”: mezőgazdasági terméknek nem minősülő, az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁴⁾ I. mellékletében felsorolt élelmiszerek;
55. „minőségrendszerben való részvételből eredő állandó költségek”: egy támogatott minőségrendszerbe való belépés és az abban való részvételhez kapcsolódó éves hozzájárulás költségei, szükség esetén beleértve a minőségrendszer előírásainak való megfelelés igazolásához szükséges ellenőrzésekre fordított kiadásokat is;
56. „rövid ellátási lánc”: az együttműködés, a helyi gazdaság fejlesztése, valamint a termelők, a feldolgozók és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok iránt elkötelezett, korlátozott számú gazdasági szereplő által alkotott ellátási lánc;

⁽³³⁾ COM(2012) 595, 2012.10.17.

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. november 21-i 1151/2012/EU rendelete a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.).

57. „mezőgazdasági háztartás tagja”: természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja a nemzeti jog által a csoport és annak tagjai számára biztosított jogállástól függetlenül, a mezőgazdasági munkavállalók kivételével. Amennyiben valamely jogi személy vagy jogi személyek valamely csoportja a mezőgazdasági háztartás tagjának minősül, az adott tagnak a támogatás kérelmezésének időpontjában mezőgazdasági tevékenységet kell folytatnia a mezőgazdasági üzemben;
58. „klaszter”: független vállalkozások – induló vállalkozások, kis-, közép-, és nagyvállalkozások, valamint tanácsadó szervek és/vagy kutatószervezetek – csoportosulása, amelynek célja a gazdasági/innovációs tevékenység ösztönzése az intenzív együttműködésnek, az eszközök megosztásának, a tudás és a szakértelem cseréjének előmozdításán keresztül, egyúttal hatékonyan hozzájárulva a klaszterhez tartozó vállalkozások közötti tudásátadáshoz, hálózatiépítéshez és információterjesztéshez;
59. „kis gazdasági szereplő”: a 2003/361 bizottsági ajánlás⁽³⁵⁾ meghatározása szerinti mikrovállalkozás vagy olyan természetes személy, aki a támogatás kérelmezésekor nem folytat gazdasági tevékenységet;
60. „helyi piacok”:
- a) a termék származása szerinti mezőgazdasági üzemtől mért 75 km sugarú körön belül elhelyezkedő piacok; a termék feldolgozásával és a végfelhasználónak való értékesítésével kapcsolatos tevékenységeknek is ezen a távolságon belül kell megtörténniük; vagy
 - b) a vonatkozó vidékfejlesztési programban a termék származása szerinti mezőgazdasági üzemtől kilométerben meghatározott sugarú körön belül feldolgozott és a végfelhasználónak értékesített termékek piacai; vagy
 - c) olyan piacok, amelyek esetében a vonatkozó vidékfejlesztési program meggyőző alternatív fogalom-meghatározást állapít meg;
61. „a TSE- és BSE-vizsgálatok (azaz a fertőző szivacsos agyvelőbántalommal és a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalmával kapcsolatos vizsgálatok) költségei”: minden költség, beleértve a 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁶⁾ X. mellékletének C. fejezetével összhangban végzett mintavételhez és laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges minták vizsgálati készleteinek, valamint a minták levételének, szállításának, vizsgálatának, tárolásának és megsemmisítésének költségeit;
62. „kutató-ismeretterjesztő szervezet”: (közjogi vagy magánjogi értelemben) jogi formájától vagy finanszírozási módjától függetlenül olyan entitás (például egyetem, kutatóintézet, technológiatranszfer-ügynökség, innovációkövetítő, valós és/vagy virtuális együttműködést kínáló kutatóorientált entitás), amelynek elsődleges célja a független tevékenységként végzett, a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszerében meghatározott alapkutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés, vagy e tevékenységek eredményeinek oktatás, közzététel vagy tudástranszfer útján széles körben történő terjesztése. Amennyiben egy ilyen entitás gazdasági tevékenységet is folytat, a gazdasági tevékenységek finanszírozását, költségeit és bevételeit külön kell elszámolni. Azok a vállalkozások, amelyek például részvényesként vagy tagként befolyással lehetnek egy ilyen entitásra, nem élvezhetnek preferenciális hozzáférést a szervezet kutatási kapacitásaihoz vagy az általa elért eredményekhez;
63. „szokásos piaci feltételek”: a szerződő felek közötti ügylet feltételei azonosak az önálló vállalkozások között létrejövő ügyletek feltételeivel, és mentesek az összejátszás minden elemétől. Minden olyan ügylet, amely nyílt, átlátható és feltételmentes eljárás eredménye, a szokásos piaci feltételeknek megfelelőnek tekintendő;
64. „fenntartható erdőgazdálkodás”: az erdők és erdőterületek oly módon és oly mértékben történő hasznosítása, amely fenntartja azok biológiai sokféleségét, termelékenységét, megújulási képességét, vitalitását, valamint azon képességüket, hogy jelenleg és a jövőben fontos ökológiai, gazdasági és társadalmi funkciót töltsenek be helyi, nemzeti és globális szinten, anélkül, hogy más ökoszisztémákat károsítana;
65. „agrárerdészeti rendszerek”: olyan földhasználati rendszerek, amelyekben ugyanazon a földterületen fákát is nevelnek és mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak;

⁽³⁵⁾ A Bizottság 2003. május 6-i ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 22-i 999/2001/EK rendelete egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 147., 2001.5.31., 1. o.).

66. „gyorsan növekvő fajok”: olyan rövid vágásfordulójú erdőt alkotó fák, amelyek esetében a kivágásig tartó időszak legalább 8 év de legfeljebb 20 év;
67. „rövid vágásfordulójú sarjerdőt alkotó fák”: a 0602 90 41 KN-kód alá tartozó, a tagállamok által meghatározandó fajok, amelyek közé olyan fás szárú élő növények tartoznak, amelyek gyökere, illetve töve a kivágást követően a talajban marad, a következő szezonban pedig új hajtásokat hoz, és amelyek maximális kivágási ciklusát az 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének k) pontjában foglaltak szerint a tagállamok határozzák meg;
68. „ritkán lakott térségek”: a Bizottság által a 2014. július 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra vonatkozó regionális támogatási térképekről szóló egyedi határozatokban ilyenként elfogadott területek;
69. „a» térségek”: a 2014. július 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra jóváhagyott regionális támogatási térképen a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazásában kijelölt térségek;
70. „c» térségek”: a 2014. július 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra jóváhagyott regionális támogatási térképen a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazásában kijelölt térségek;
71. „NUTS 3 térség”: a statisztikai célú területi egységeknek az 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁷⁾ létrehozott nomenklatúrája szerinti 3. szinthez besorolt régió;
72. „előre meg nem határozott »c» térségek”: olyan térségek, amelyeket valamely tagállam saját belátása szerint „c» térségnek minősít, feltéve, hogy a tagállam bizonyítja, hogy az érintett térségek megfelelnek bizonyos társadalmi-gazdasági feltételeknek, valamint hogy e térségek a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazásában kijelölésre kerültek valamely, a 2014. július 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra vonatkozó regionális támogatási térképen;
73. „korábbi »a» térségek”: a 2011. január 1-jétől 2014. június 30-ig tartó időszakra vonatkozó jóváhagyott regionális támogatási térképen „a» térségként kijelölt térségek;
74. „regionális támogatási térkép”: valamely tagállam által a regionális állami támogatásokról szóló, a 2014–2020-as időszakra vonatkozó iránymutatás feltételeinek megfelelően kijelölt és a Bizottság által jóváhagyott térségek listája;
75. „mezőgazdasági termék nem mezőgazdasági termékké való feldolgozása”: mezőgazdasági terméken végrehajtott bármely olyan művelet, amely esetében a keletkező termék nem minősül mezőgazdasági terméknek;
76. „értékelési terv”: legalább a következő minimális elemeket tartalmazó dokumentum: az értékelendő támogatási program célkitűzései; az értékelési kérdések; az eredménymutatók; az értékelés elvégzéséhez tervezett módszertan; az adatgyűjtési követelmények; az értékelés tervezett ütemezése, beleértve a végső értékelési jelentés benyújtásának időpontját; az értékelést végző független testület bemutatása vagy a testület kiválasztására alkalmazandó kritériumok, valamint az értékelés nyilvánosságát biztosító szabályok;

2.5. Bejelenthető támogatás

- (36) Amennyiben teljesülnek a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének feltételei, a tagállamoknak a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint be kell jelenteniük a Bizottságnak a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatást, és nem hajthatják végre a tervezett intézkedést, amíg az eljárásban végső határozat nem születik; kivételt képeznek ez alól azok az intézkedések, amelyek megfelelnek a valamely csoportmentességi rendeletben meghatározott feltételeknek.
- (37) A támogatási program keretében nyújtott egyedi támogatás továbbra is a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozik, ha a támogatás összege meghaladja a következő bejelentési küszöbértékeket:
 - a) mezőgazdasági termékek feldolgozásához és mezőgazdasági termékek forgalmazásához ezen iránymutatók II. részének 1.1.1.4. szakasza alapján nyújtott egyedi beruházási támogatás esetében: 25 millió EUR összeget meghaladó elszámolható költségek vagy 12 millió EUR összeget meghaladó bruttó támogatási egyenérték;

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. május 26-i 1059/2003/EK rendelete a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).

- b) promóciós kampányokhoz ezen iránymutatások II. részének 1.3.2. szakasza alapján nyújtott támogatás esetében: 5 millió EUR összeget meghaladó éves költségvetéssel rendelkező promóciós kampányok;
- c) ezen iránymutatások II. része 3. fejezetének 3.1., 3.2., 3.6. és 3.10. szakasza alapján nyújtott egyedi beruházási támogatás esetében:

Támogatási intenzitás	Bejelentési küszöbérték
10 %	7,5 millió EUR
15 %	11,25 millió EUR
25 %	18,75 millió EUR
35 %	26,25 millió EUR
50 % és afelett	37,5 millió EUR

3. fejezet Közös értékelési elvek

- (38) Annak értékelésekor, hogy egy bejelentett támogatási intézkedés a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető-e, a Bizottság általában azt elemzi, hogy a támogatási intézkedés kialakítása biztosítja-e azt, hogy a támogatásnak valamely közös érdekű célkitűzés eléréséhez való pozitív hozzájárulása meghaladja a kereskedelemre és a versenyre gyakorolt potenciálisan negatív hatásait.
- (39) Az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről szóló közlemény a Bizottság által végzett összeegyeztethetőség-értékelések során valamennyi támogatási intézkedésre alkalmazható közös elvek azonosítására és meghatározására szólított fel. E célból a Bizottság csak azokat a támogatási intézkedéseket tekinti a Szerződéssel összeegyeztethetőnek, amelyek az alábbi feltételek mindegyikének megfelelnek:
- pontosan meghatározott közös érdekű célkitűzéshez való hozzájárulás: az állami támogatási intézkedésnek a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdésével összhangban közös érdekű célkitűzésre kell irányulnia;
 - állami beavatkozás szükségessége: az állami támogatási intézkedésnek olyan esetre kell irányulnia, ahol a támogatás – egy jól meghatározott piaci hiányosság megszüntetése révén – olyan lényegi fejlődést eredményez, amelyet a piac önmagában nem tudna megvalósítani;
 - a támogatási intézkedés megfelelősége: a tervezett támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszköznek kell lennie a közös érdekű célkitűzés teljesítéséhez;
 - ösztönző hatás: a támogatásnak oly módon kell megváltoztatnia az érintett vállalkozás(ok) magatartását, hogy az(ok) olyan többlettevékenységekbe kezdjen(ek), amelyeket a támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végezne(végeznének);
 - a támogatás arányossága (a támogatásnak a szükséges minimumra való korlátozása): a támogatás összegének az érintett ágazatban a tevékenység beindításának ösztönzéséhez szükséges minimumra kell korlátozódnia;
 - a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt jelentős indokolatlan negatív hatások elkerülése: a támogatás negatív hatásait megfelelően korlátozni kell annak érdekében, hogy az intézkedés általános egyenlege pozitív legyen;
 - a támogatás átláthatósága: a tagállamoknak, a Bizottságnak, a gazdasági szereplőknek és a nyilvánosságnak könnyen hozzá kell férniük a vonatkozó jogszabályokhoz és az azok alapján nyújtott támogatásokkal kapcsolatos lényeges információkhoz.
- (40) Egyes programkategóriák általános egyenlegét ezenkívül a (720)–(723) pontokban kifejtetteknek megfelelően utólagos értékelésnek kell alávetni. Ilyen esetekben a Bizottság korlátozhatja az érintett programok időtartamát (rendszerint négy évre vagy annál rövidebb időtartamra), későbbi hosszabbításuk ismételt bejelentésének lehetősége mellett.

- (41) Emellett ha az állami támogatási intézkedés vagy az ahhoz kapcsolt feltételek (beleértve a finanszírozási módszert is, amennyiben ez az intézkedés szerves részét képezi) szükségképpen az uniós jog megsértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható összeegyeztethetőnek a belső piaccal⁽³⁸⁾. Különösen a következő támogatások járnak szükségképpen az uniós jog megsértésével:
- a) olyan támogatás, amelynek nyújtását ahhoz a kötelezettséghez kötik, hogy a kedvezményezettnek az adott tagállamban legyen a székhelye vagy túlnyomórészt ott legyen letelepedve;
 - b) olyan támogatás, amelynek nyújtását ahhoz a kötelezettséghez kötik, hogy a kedvezményezett belföldön előállított termékeket használjon vagy belföldi szolgáltatásokat vegyen igénybe;
 - c) olyan támogatás, amely korlátozza a kedvezményezettek azon lehetőségét, hogy a kutatási, fejlesztési és innovációs eredményeket más tagállamokban is hasznosítsák.
- (42) A közös értékelési elveket a KAP sajátos környezetében kell vizsgálni. Ezért ezen általános versenypolitikai megfontolások valamennyi, ezen iránymutatások hatálya alá tartozó támogatásra vonatkoznak, kivéve, ha a mezőgazdasági ágazatban alkalmazandó különleges megfontolások miatt ezen iránymutatások I. részének 3.1–3.7. szakasza eltéréseket ír elő.

3.1. Egy közös célkitűzéshez való hozzájárulás

- (43) A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás célkitűzése a fenntartható élelmiszer-termelés biztosítása, valamint az erőforrások hatékony és fenntartható használatának előmozdítása az intelligens és fenntartható növekedés elérése érdekében.
- (44) A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatásnak szorosan kapcsolódnia kell a KAP-hoz, meg kell felelnie az ezen iránymutatások (10) pontjában említett vidékfejlesztési célkitűzéseknek, és összeegyeztethetőnek kell lennie a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének szabályaival.

Vidékfejlesztési célkitűzések

- (45) Az állami támogatásokra vonatkozó általános elvekkel együtt a vidékfejlesztési célkitűzéseket is figyelembe kell venni a támogatás összeegyeztethetőségének értékelésekor.
- (46) A Bizottság úgy véli, hogy az 1305/2013/EU rendelet, annak végrehajtási aktusai és a kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alapján és azokkal összhangban, illetve egy vidékfejlesztési program keretében, kiegészítő nemzeti finanszírozásként végrehajtott intézkedések önmagukban megfelelnek a vidékfejlesztési célkitűzéseknek és hozzájárulnak azok teljesítéséhez.
- (47) A vidékfejlesztési programoknak megfelelően az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési intézkedésekkel való összhang megteremtése érdekében a kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott vidékfejlesztési jellegű intézkedések tekintetében a tagállamoknak be kell mutatniuk, hogy az elbírálendő állami támogatás hogyan illeszkedik a vonatkozó vidékfejlesztési programokhoz és mennyiben felel meg azoknak. Minden bejelentéshez csatolni kell az erre vonatkozó dokumentációt.
- (48) A Bizottság úgy tekinti, hogy a vidékfejlesztési célkitűzésekhez való hozzájárulás elve érvényesül az ezen iránymutatások II. részének 1.2., 1.3., 2.8. és 2.9. szakaszában szereplő, a vidékfejlesztés alkalmazási körén kívül eső támogatási intézkedések esetében, mivel a Bizottság elegendő tapasztalatot szerzett arra vonatkozóan, hogy ezek az intézkedések hozzájárulnak a vidékfejlesztési célkitűzések megvalósításához.

A program keretében nyújtott, egyedileg bejelenthető támogatásokra vonatkozó további feltételek

- (49) Egy egyedileg bejelenthető beruházási projektekre irányuló támogatás program keretében történő odaítélésakor a támogatást nyújtó hatóságnak igazolnia kell, hogy a kiválasztott projekt hozzájárul a program célkitűzéséhez, és ezáltal a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások célkitűzéseire. E célból a tagállamok figyelembe vehetik a támogatást igénylő által közölt információkat, amelyeknek ismertetniük kell a beruházás pozitív hatásait.

⁽³⁸⁾ Lásd pl. a C 156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2000., I-6857. o.) 78. pontját, valamint a C 333/07. sz., Régie Networks kontra Rhone Alpes Bourgogne ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-10807. o.), 94–116. pontját.

A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének szabályai

- (50) A mezőgazdasági ágazat sajátos jellege miatt⁽³⁹⁾, habár az állami támogatásra vonatkozó szabályok általában alkalmazandók ebben az ágazatban, alkalmazásuk továbbra is a KAP első pillérének rendeleteiben meghatározott rendelkezésektől függ. Más szóval, az állami támogatási intézkedések tagállamok általi alkalmazása nem élvezhet elsőbbséget az 1308/2013/EU rendelettel⁽⁴⁰⁾ szemben. Ebből következően a Bizottság nem engedélyez olyan állami támogatást, amely összeegyeztethetetlen a közös piacszerkezésre irányadó rendelkezésekkel, vagy amely akadályozná a közös szervezés megfelelő működését.
- (51) A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezése elveinek való megfelelésre vonatkozó további egyedi feltételeket ezen iránymutatások II. részének a mezőgazdasági üzemekben megvalósuló, elsődleges mezőgazdasági termeléshez kötődő beruházások támogatásáról szóló 1.1.1. szakasza, a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatásról szóló 1.1.4. szakasza, valamint a termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatásról szóló 1.2.2. szakasza határozza meg.

Környezetvédelmi célkitűzések

- (52) A Szerződés 11. cikke kimondja, hogy: „A környezetvédelmi követelményeket – különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel – be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába.” A KAP első és második pillérében található jelentős környezetvédelmi intézkedések jogalapja a Szerződés 11. cikke. Ezzel a követelménnyel összhangban a vidékfejlesztésre vonatkozó uniós prioritásokat a fenntartható fejlődés keretében kell megvalósítani. A Szerződés 11. cikkében előírt, a környezet védelmére vonatkozó cél elérésének uniós előmozdítása keretében a „szennyező fizet” elvét is figyelembe kell venni⁽⁴¹⁾. Ezért az állami támogatásokra vonatkozó jövőbeni bejelentésekben különös figyelmet kell fordítani a környezetvédelmi kérdésekre. A jövőben az állami támogatásokra vonatkozó valamennyi bejelentésnek értékelést kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy a támogatott tevékenység várhatóan jár-e környezeti hatással. Amennyiben a tevékenység környezeti hatással jár, az állami támogatásra vonatkozó bejelentésnek tartalmaznia kell olyan információkat, amelyek igazolják, hogy a támogatási intézkedés nem sérti az alkalmazandó uniós környezetvédelmi jogszabályokat. Például valamely, a termelés növelését célul kitűző és a szűkös erőforrások megnövekedett használatával vagy a szennyezés növekedésével járó beruházásokra vonatkozó támogatási program esetében be kell mutatni, hogy a program nem eredményezi az alkalmazandó uniós jogszabályoknak – így a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályoknak⁽⁴²⁾ és az 1307/2013/EU rendelet szerinti kölcsönös megfeleltetéshez kapcsolódó jó mezőgazdasági és környezeti állapot feltételeinek (GAEC) – a megsértését. Amennyiben a vidékfejlesztési program részét képező állami támogatást jelentenek be, az ilyen állami támogatási intézkedésre vonatkozó környezetvédelmi követelménynek meg kell egyeznie a vidékfejlesztési intézkedésre vonatkozó környezetvédelmi követelménnyel.

3.2. Az állami beavatkozás szükségessége

- (53) Annak értékeléséhez, hogy az állami támogatás szükséges-e egy közös érdekű célkitűzés megvalósításához, először is azonosítani kell a támogatás által kezelendő problémát. Az állami támogatásnak olyan esetekre kell irányulnia, amikor olyan lényegi fejlődést eredményezhet, amelyet a piac önmagában nem tudna megvalósítani.
- (54) Az állami támogatási intézkedések – bizonyos feltételek mellett – korrigálhatják a piaci hiányosságokat, ezáltal hozzájárulnak a piacok hatékony működéséhez és fokozzák a gazdaság versenyképességét. Továbbá ott, ahol a piacok hatékony eredményeket tudnak felmutatni, ezek azonban méltányossági vagy kohéziós szempontból nem kielégítőek, állami támogatást lehet alkalmazni a kívánatosabb, méltányosabb piaci eredmény elérése érdekében.

⁽³⁹⁾ Lásd ezen iránymutatások (13) és (14) pontját.

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Bíróság 177/78. sz., Pigs and Bacon Commission kontra McCarren ügyben hozott ítéletének (EBHT 1979., 2161. o.) 11. pontja.

⁽⁴¹⁾ Az 1305/2013/EK rendelet (5) preambulumbekzdése.

⁽⁴²⁾ Az uniós környezetvédelmi jogszabályok: a 2009/147/EK irányelv (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.) (madárvédelmi irányelv); a Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.) (élőhelyvédelmi irányelv); a Tanács 91/676/EGK irányelve (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.) (a nitrátokról szóló irányelv); a víz-keretirányelv; a 2006/118/EK irányelv (HL L 372., 2006.12.27., 19. o.) (a felszín alatti vizekről szóló irányelv); az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 2009/128/EK irányelve a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 309., 2009.11.24., 71. o.) (a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv); az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.); az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/92/EU irányelve az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.) (a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv), valamint adott esetben az Európai Parlament és a Tanács 2001. június 27-i 2001/42/EK irányelve bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.) (a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló irányelv).

- (55) Ezen iránymutatások alkalmazásában a Bizottság az ezen iránymutatások II. részében meghatározott egyedi feltételeknek megfelelő támogatási intézkedések tekintetében úgy ítéli meg, hogy a piac állami beavatkozás nélkül nem tudja megvalósítani a várt célkitűzéseket. Ezért úgy kell tekinteni, hogy az ilyen támogatás szükséges az ezen iránymutatások I. részének 3.1. szakaszában meghatározott közös érdekű célkitűzések eléréséhez.

3.3. A támogatás megfelelősége

- (56) A javasolt támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszköznek kell lennie az adott szakpolitikai célkitűzés eléréséhez. Egy támogatási intézkedés nem tekinthető összeegyeztethetőnek, ha a KAP célkitűzéseihez és különösen a vidékfejlesztéshez való ugyanazon pozitív hozzájárulás elérhető más, kevésbé torzító szakpolitikai eszközökkel vagy a támogatások más, kevésbé torzító típusaival. Fontos szem előtt tartani, hogy az említett célkitűzések elérésére lehetnek egyéb, alkalmasabb eszközök, mint például szabályozás, piaci alapú eszközök, az infrastruktúrafejlesztés és az üzleti környezet fejlesztése.

Megfelelőség az alternatív szakpolitikai eszközök viszonylatában

- (57) A Bizottság úgy véli, hogy az ezen iránymutatások II. részének vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyedi feltételeknek megfelelő, a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott egyéb támogatások tekintetében az állami támogatás megfelelő szakpolitikai eszköz.
- (58) Ha egy tagállam úgy dönt, hogy egy kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott vidékfejlesztési jellegű támogatási intézkedést alkalmaz, holott ugyanerről az intézkedésről a vonatkozó vidékfejlesztési program is rendelkezik, a tagállamnak be kell mutatnia e nemzeti támogatási eszköz előnyeit a vidékfejlesztési programban szereplő kérdéses intézkedéssel szemben.

Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában

- (59) Támogatás különböző formákban nyújtható. A tagállamnak ugyanakkor biztosítania kell, hogy a támogatást abban a formában nyújtsa, amely várhatóan a legkisebb verseny- és kereskedelemtorzulással jár.
- (60) Ha az ezen iránymutatások II. részében leírt valamely támogatási intézkedésre vonatkozóan meghatározott forma kerül előírásra, akkor ezen iránymutatások alkalmazásában az adott forma megfelelő támogatási eszköznek minősül.
- (61) A Bizottság emellett – az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési intézkedések vagy az azokhoz kiegészítő nemzeti finanszírozásként nyújtott vidékfejlesztési intézkedések tekintetében – megfelelő támogatási eszköznek tekinti az adott vidékfejlesztési intézkedésben előírt formában nyújtott támogatást is.
- (62) Olyan beruházási támogatások esetében, amelyek vidékfejlesztési program részeként vagy egy ilyen vidékfejlesztési intézkedés kiegészítő finanszírozása formájában nem tartoznak az 1305/2013/EU rendelet hatálya alá, ha a támogatást közvetlen anyagi előnnyel járó támogatási formák valamelyikében ítélik oda (például közvetlen támogatások, az adók, a társadalombiztosítási járulékok vagy más kötelező díjak kapcsán biztosított mentességek vagy kedvezmények stb.), a tagállamnak bizonyítania kell, miért kevésbé megfelelőek más, potenciálisan kisebb torzító hatással járó olyan támogatási formák, mint a visszafizetendő előlegek, illetve az adósság- vagy tőkeeszközökre épülő támogatási formák (például alacsony kamatozású kölcsönök vagy kamatkedvezmények, állami garanciák vagy kedvező feltételek melletti alternatív tőkejuttatás).
- (63) Az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszában szereplő erdészeti intézkedések kapcsán a tagállamoknak igazolniuk kell, hogy a kitűzött ökológiai, védelmi és rekreációs célok nem érhetők el az ezen iránymutatások II. részének 2.1–2.7. fejezetében szereplő vidékfejlesztési jellegű erdészeti intézkedésekkel.
- (64) Számos támogatási kategória, mint például a piackutatási tevékenységek költségeihez, a termékkonceptió kialakításához és a terméktervezéshez vagy a minőségrendszerek elismertetésére irányuló pályázatok készítéséhez nyújtott támogatások, a tudástranszferhez és a tájékoztatási tevékenységekhez, a tanácsadási szolgáltatásokhoz, a mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz, a promóciós intézkedésekhez, az állatbetegségek vagy a növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzése és felszámolása során felmerült költségekhez nyújtott támogatások és az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatások esetében a támogatást támogatott szolgáltatások formájában, közvetve, természetben kell biztosítani a végső kedvezményezetteknek. Ezekben az esetekben a támogatást a szóban forgó szolgáltatást nyújtó vagy tevékenységet végző fél számára kell kifizetni.

- (65) A támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata nem érinti a vonatkozó közbeszerzési szabályokat, valamint a szolgáltatást nyújtó fél kiválasztásának folyamata során az átláthatóság, a nyitottság és a megkülönböztetés-mentesség elvét.

3.4. Ösztönző hatás és a támogatás szükségessége

- (66) A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás csak akkor tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha ösztönző hatása van. Egy támogatásnak akkor van ösztönző hatása, ha oly módon változtatja meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az az érintett ágazat fejlődéséhez hozzájáruló olyan többlettevékenységekbe kezd, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végezne. A támogatás azonban nem szolgálhat valamely tevékenység azon költségeinek fedezésére, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát.
- (67) Az uniós jogszabályokban, illetve ezen iránymutatásokban kifejezetten előírt kivételek hiányában a pusztán a vállalkozások pénzügyi helyzetének javítására irányuló, de az ágazat fejlődéséhez semmilyen módon hozzá nem járuló állami támogatásokra vonatkozó egyoldalú intézkedések, és különösen a kizárólag az ár, a mennyiség, a termelési egység vagy a termelési eszköz egysége alapján nyújtott támogatások a belső piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásnak minősülnek. Ezen túlmenően az ilyen támogatások – természetüknél fogva – nagy valószínűséggel beavatkoznak a belső piac szervezését szabályozó mechanizmusokba.
- (68) Ezen okok vezérelték a Bizottságot, amikor úgy döntött, hogy csak abban az esetben engedélyezi a kötelező előírásoknak való megfelelés megkönnyítését szolgáló támogatásokat, ha ez megfelel a vidékfejlesztési politika céljainak.
- (69) Ugyanezen okokból az ezen iránymutatások II. részének 1.2. és 2.8.5. szakasza alapján nyújtott támogatásokat azon, a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő vállalkozások megsegítésére kell korlátozni, amelyek annak ellenére szembesülnek különféle nehézségekkel, hogy ésszerű erőfeszítéseket tettek az ilyen kockázatok lehető legkisebbre csökkentésére. Az állami támogatásnak nem lehet az a hatása, hogy a vállalkozásokat szükebb kockázatok vállalására csábítsa. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő vállalkozásoknak maguknak kell viselniük a termelési módszerek vagy a termékek meggondolatlan megválasztásának következményeit.
- (70) Ugyanezen okból kifolyólag a Bizottság úgy véli, hogy abban az esetben, ha az adott projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.
- (71) A támogatási kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak helyszínét és kezdési, illetve befejezési dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket.
- (72) Ezenkívül a nagyvállalkozásoknak a kérelemben ki kell fejteniük, hogy milyen helyzet állt volna elő a támogatás igénybevétele nélkül – ezt a helyzetet nevezik kontrafaktuális forgatókönyvnek vagy alternatív projektnek vagy tevékenységnek –, és dokumentumokkal kell alátámasztaniuk a kérelemben ismertetett kontrafaktuális forgatókönyvet.
- (73) A kérelem beérkezésekor a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell a kontrafaktuális forgatókönyv hitelességét, és igazolnia kell, hogy a támogatás rendelkezik a szükséges ösztönző hatással. A kontrafaktuális forgatókönyv akkor hiteles, ha valósághű, és azon döntéshozatali tényezőkön alapul, amelyek akkor voltak érvényben, amikor a kedvezményezett meghozta döntését az érintett projektről vagy tevékenységről.
- (74) A (70)–(73) ponttól eltérően a kkv-k részére, adókedvezmények formájában nyújtott támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a támogatási program objektív kritériumok alapján és további tagállami mérlegelési jogkör gyakorlása nélkül biztosítja a támogatás igénybevételének jogát, és ha a támogatási programot a támogatott projekthez vagy tevékenységhez kapcsolódó munkák megkezdése előtt elfogadták és hatályba léptették. Nem alkalmazandó azonban az utóbbi követelmény az adóintézkedés formájában megvalósuló módosított támogatási programok esetében, amennyiben a tevékenységre már a korábbi – adókedvezmények formájában megvalósított – programok hatálya is kiterjedt.
- (75) A (70)–(74) ponttól eltérően az ezen iránymutatásokban szereplő következő támogatási kategóriák esetében nem szükséges az ösztönző hatás, vagy azt adottnak veszik:
- a) a II. rész 1.3.4. és 2.9.2. szakasza szerinti, birtokrendezéshez kapcsolódó támogatási programok, valamint 2.8. szakasza szerinti, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatási programok, amennyiben:
 - a támogatási program objektív kritériumok alapján és további tagállami mérlegelési jogkör gyakorlása nélkül biztosítja a támogatás igénybevételének jogát,

- ii. a támogatási program elfogadásra került és hatályba lépett még azt megelőzően, hogy az 1.3.4., 2.9.2. és 2.8. szakasz szerinti elszámolható költségek felmerültek volna a kedvezményezettnél; valamint
- iii. a támogatási program csak kkv-kra vonatkozik;
- b) a II. rész 1.1.6. szakasza szerinti, kkv-k számára nyújtott, a Natura 2000 területekkel és a víz-keretirányelvvel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás;
- c) a II. rész 1.1.7. szakasza szerinti, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára biztosított támogatás;
- d) a II. rész 1.2.1.1. szakasza szerinti, természeti katasztrófák vagy rendkívüli események által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás;
- e) a II. rész 1.2.1.2. szakasza szerinti, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás;
- f) a II. rész 1.2.1.3. szakasza szerinti, az állatbetegségek és a növénykárosítóval való fertőzöttség felszámolása kapcsán felmerült költségeknek és a szőben forgó állatbetegségek, illetve növénykárosítók által okozott veszteségeknek az ellentételezésére nyújtott támogatás;
- g) a II. rész 1.2.1.4. szakasza szerinti, az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése költségeinek fedezéséhez nyújtott támogatás;
- h) a II. rész 1.2.1.5. szakasza szerinti, védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás;
- i) a II. rész 2.8.5. szakasza szerinti, jogszabályban meghatározott állatok által az erdőkben okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás;
- j) a (148) a) és b) pont szerinti, előírások betartására irányuló beruházási támogatás;
- k) a (148) c) pont szerinti, előírások betartására irányuló, kkv-k számára nyújtott beruházási támogatás; a (148) c) pont szerinti, előírások betartására irányuló, nagyvállalkozások számára nyújtott beruházási támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha az érintett vállalkozás bizonyítani tudja, hogy a támogatás nélkül a megszűnés veszélye fenyegetné;
- l) a II. rész 1.1.1.2. szakasza szerinti, mezőgazdasági üzem területén található kulturális vagy természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás, kivéve azon egyedi támogatásokat, amelyek vállalkozásonként és beruházási projektenként meghaladják az 500 000 EUR-t;
- m) a (464) b) és c) pont szerinti, promóciós intézkedésekhez nyújtott támogatás, valamint a (464) d) pont szerinti, általános jellegű promóciós kampányokhoz nyújtott támogatás;
- n) a II. rész 1.3.6. és 2.9.1. szakasza szerinti, a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás;
- o) a (644) e) pont szerinti, falvak kulturális és természeti örökségének, a vidéki tájaknak és a jelentős természeti értéket képviselő területeknek a megőrzéséhez, helyreállításához és fejlesztéséhez kapcsolódó támogatás; ez az eltérés nem vonatkozik a falvak kulturális és természeti örökségéhez, a vidéki tájakhoz és a jelentős természeti értéket képviselő területekhez kapcsolódó azon beruházási támogatásokra, amelyek meghaladják a (37) c) pontban meghatározott bejelentési küszöbértékeket;
- p) a (644) a) pont szerinti, a vidéki térségekben található települések és falvak, valamint az általuk biztosított alapvető szolgáltatások fejlesztésére, valamint a Natura 2000 területek és egyéb, jelentős természeti értéket képviselő területek védelmére és kezelésére vonatkozó tervek kidolgozásához és naprakészé tételéhez kapcsolódó támogatás;
- q) a II. rész 2.1.3. szakaszának megfelelő, erdőtüzek, természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, állatbetegségek, katasztrófaesemények és éghajlatváltozással összefüggő események által okozott erdőkárok orvoslásához nyújtott támogatás.

Az egyedileg bejelenthető beruházási támogatásokra vonatkozó további feltételek

- (76) Az egyedileg bejelenthető beruházási támogatások tekintetében a tagállamnak a fent meghatározott követelményeken túl egyértelműen bizonyítania kell, hogy a támogatás tényleges hatást gyakorol a beruházási döntés meghozatalára. Az átfogó értékelés érdekében a tagállamnak nemcsak a támogatott projekttel kapcsolatban kell tájékoztatást nyújtania, hanem átfogóan ismertetnie kell a kontrafaktuális forgatókönyvet is, vagyis azt a helyzetet, amikor egyetlen hatóság sem nyújt támogatást a kedvezményezettnek.
- (77) A tagállamoknak a vizsgált beruházási projekthez kapcsolódó hivatalos vállalati dokumentumokra, kockázateértékelésekre – ideértve a helyszínspecifikus kockázatok értékelését –, pénzügyi jelentésekre, belső üzleti tervek, szakértői véleményekre és egyéb tanulmányokra kell támaszkodniuk. A tagállamokat segíthetik az ösztönző hatás fennállásának bizonyításában a keresleti, költség- és pénzügyi előrejelzések, a beruházási bizottsághoz benyújtott, a különböző beruházási forgatókönyveket ismertető dokumentumok, valamint a pénzügyi intézményekhez benyújtott dokumentumok.
- (78) Ebben az összefüggésben a jövedelmezőségi szintet értékelhetik az ágazatban bevett módszertani gyakorlatok alkalmazásával, amelyeknek részét képezhetik a projekt nettó jelenértékének (NPV) ⁽⁴³⁾, a belső megtérülési rátának (IRR) ⁽⁴⁴⁾ és a befektetett tőke átlagos megtérülésének (ROCE) megállapítására szolgáló módszerek. A projekt jövedelmezőségét a vállalkozás által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott normál megtérülési rátákhoz kell hasonlítani. Ha ezek az értékek nem állnak rendelkezésre, a projekt jövedelmezőségét a vállalkozás tőke költségének egészéhez vagy az érintett ágazatra általában jellemző megtérülésekhez kell hasonlítani.
- (79) Amennyiben nem ismert konkrét kontrafaktuális forgatókönyv, vélelmezhető az ösztönző hatás, ha finanszírozási hiány áll fenn, azaz ha a beruházási költségek – az előzetes üzleti terv alapján – meghaladják a beruházás várható működési nyereségének nettó jelenértékét.
- (80) Amennyiben a támogatás nem változtatja meg a kedvezményezett magatartását azáltal, hogy további beruházásra ösztönzi, a támogatás nem gyakorol pozitív hatást az érintett ágazat fejlődésére. Ezért a támogatás nem kerül jóváhagyásra azokban az esetekben, ahol úgy tűnik, hogy hasonló beruházásra a támogatás nélkül is sor kerülne.

3.5. A támogatás arányossága

- (81) A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás akkor minősül arányosnak, ha a kedvezményezettenkénti támogatási összeg a megvalósítandó közös célkitűzés eléréséhez minimálisan szükséges összegre korlátozódik.

Maximális támogatási intenzitások és maximális támogatási összegek

- (82) Annak érdekében, hogy a támogatás arányos legyen, a Bizottság elvben úgy tekinti, hogy a támogatási összeg nem haladhatja meg az elszámolható költségek összegét. Ez nem érinti a környezetvédelmi vagy egyéb állami ösztönzőkre vonatkozó, ezen iránymutatások II. részének 1.1.3. és 1.2.2. szakaszában kifejezetten meghatározott szabályokat.
- (83) A kiszámíthatóság és az egyenlő feltételek biztosítása érdekében a Bizottság ezen iránymutatásokban maximális támogatási intenzitásokat alkalmaz a támogatásokra. Ha nem állapítható meg a maximális támogatási intenzitás, például a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott támogatás esetében, akkor a támogatás arányosságának biztosítása céljából nominálisan meghatározott maximális támogatási összegek kerülnek megállapításra.
- (84) Ha helyesen számítják ki az elszámolható költségeket és betartják az ezen iránymutatások II. részében meghatározott maximális támogatási intenzitásokat vagy maximális támogatási összegeket, az arányosság követelménye teljesítettnek tekinthető.
- (85) A maximális támogatási intenzitást és támogatási összeget a támogatást nyújtó hatóságnak kell kiszámítania a támogatás nyújtásakor. Az elszámolható költségeket egyértelmű, konkrét és naprakész igazoló dokumentumokkal kell alátámasztani. A támogatási intenzitás és az elszámolható költségek kiszámítása során az adók vagy egyéb terhek levonása előtti számadatokat kell figyelembe venni.

⁽⁴³⁾ A projekt nettó jelenértéke (NPV) a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, jellemzően a tőke költség alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete.

⁽⁴⁴⁾ A belső megtérülési ráta (IRR) nem az adott év mérleg szerinti eredményén alapul, hanem azt a jövőbeni pénzforgalmat veszi figyelembe, amelyet a beruházó a beruházás teljes élettartama során tervez realizálni. Annak a diszkontrátának felel meg, amelynek a pénzforgalom nettó jelenértéke nullával egyenlő.

- (86) A hozzáadottérték-adó (héta) nem támogatható, kivéve, ha a héára vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében nem igényelhető vissza.
- (87) Ha a támogatást nem vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, akkor a támogatási összeg megegyezik a támogatás bruttó támogatási egyenértékével.
- (88) A több részletben kifizetendő támogatást a nyújtásakor érvényes értékére kell diszkontálni. Az elszámolható költségeket is a támogatás nyújtásakor érvényes értékükre kell diszkontálni. A diszkontálásra használandó kamatláb a támogatás nyújtásának napján érvényes diszkontráta.
- (89) Az adókedvezmények útján nyújtott támogatások esetében a támogatás részleteinek diszkontálására az adókedvezmény érvényesítésének különböző időpontjaiban érvényes diszkontrátákat kell alkalmazni.
- (90) A vidéki térségekben nyújtott beruházási támogatások tekintetében a nagyberuházási projektek esetében a maximális támogatási intenzitást a (35) 31. pontban meghatározott kiigazított támogatási összegre kell csökkenteni. Emellett a nagyberuházási projektekre nem vonatkoznak a kkv-knak járó megnövelt támogatási intenzitások.
- (91) Amennyiben az ezen iránymutatások II. részének 1.1.5.1., 1.1.8., 2.3. és 3.4. szakasza szerinti kötelezettségvállalások az 1305/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározott egységektől eltérő egységekben kerülnek kifejezésre, a tagállamok ezen eltérő egységek alapján számíthatják ki a kifizetéseket. Ilyen esetekben a tagállamoknak biztosítaniuk kell a meghatározott éves maximális összegek betartását.
- (92) Az 1.1.5.1. szakaszban említett, a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták tenyésztésére vonatkozó kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó támogatás kivételével az ezen iránymutatások II. részének 1.1.5.1., 1.1.8., 2.3. és 3.4. szakasza szerinti támogatások nem nyújthatók számosállat-egységenként. Az állatok különböző kategóriáinak számosállat-egységre történő átváltására vonatkozó átváltási arányokat az 1305/2013/EU rendelet végrehajtási aktusának II. melléklete határozza meg.
- (93) Az ezen iránymutatások II. részének 1.1.5., 1.1.6., 1.1.7., 1.1.8., 2.3., 3.4. és 3.5. szakaszában említett intézkedésekre vagy művelési típusokra vonatkozóan a tagállamok a többletköltségekre és az elmaradt bevételekre vonatkozó általános feltevések alapján határozhatják meg a támogatás összegét. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a számítások és a megfelelő támogatás a) kizárólag ellenőrizhető elemeket tartalmazzanak; b) megfelelő szakértelemmel kiszámított számadatokon alapuljanak; c) egyértelműen megjelöljék a használt számadatok forrását; d) adott esetben a regionális vagy a helyi feltételek és a tényleges földhasználat figyelembevétele érdekében differenciáltak legyenek; valamint e) ne tartalmazzanak beruházási költségekhez kapcsolódó elemeket.
- (94) A Bizottság a támogatás összegegyeztetetőségének értékelésekor figyelembe veszi a támogatás kedvezményezettje által kötött biztosításokat, illetve azon biztosításokat, amelyeket a kedvezményezett megköthetett volna. A versenytorzulás kockázatának elkerülése érdekében a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek által okozott veszteségek ellentételezésére nyújtott támogatás tekintetében csak olyan vállalkozások számára nyújtható maximális támogatási intenzitású támogatás, amelyek esetében nincs mód e veszteségeket fedező biztosítás kötésére. Ezért a kockázatkezelés további javítása céljából a kedvezményezetteket – amikor csak lehetséges – biztosítás megkötésére kell ösztönözni.

Az egyedileg bejelenthető beruházási támogatásokra és a nagyvállalkozásoknak bejelentett program alapján nyújtott beruházási támogatásokra alkalmazandó további feltételek

- (95) Az egyedileg bejelenthető beruházási támogatás általános szabályként akkor korlátozódik a szükséges minimumra, ha a támogatás összege megfelel az érintett térségben a beruházás megvalósításához szükséges, a kontrafaktuális forgatókönyv szerinti – támogatás nélküli – helyzethez képest felmerülő nettó többletköltségeknek. A nagyvállalkozásoknak bejelentett program keretében nyújtott beruházási támogatás esetében a tagállamoknak – hasonlóképpen – „nettó többletköltség” megközelítés alkalmazásával kell gondoskodniuk arról, hogy a támogatás összege a szükséges minimumra korlátozódjon.
- (96) A támogatási összeg nem lépheti túl azt a minimálisan szükséges összeget, mely a projektet elégségesen jövedelmezővé teszi, így például nem vezethet a projekt belső megtérülési rátájának olyan mértékben történő növeléséhez, hogy az meghaladja az érintett vállalkozás által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott normál megtérülési rátákat, illetve – ha ezek az értékek nem állnak rendelkezésre – a vállalkozás tőkeköltségének egészét, vagy az érintett ágazatra általában jellemző megtérüléseket.

- (97) Nagyvállalkozásoknak bejelentett program alapján odaítélt beruházási támogatás esetében a tagállamnak biztosítania kell, hogy a támogatás összege megfeleljen a beruházás érintett térségben történő megvalósításához szükséges, a kontrafaktuális forgatókönyv szerinti – támogatás nélküli – helyzethez képest felmerülő nettó többletköltségeknek. A felső határértékeket az ezen iránymutatások (96) pontjában ismertetett módszer és a maximális támogatási intenzitások együttes alkalmazásával kell meghatározni.
- (98) Az egyedileg bejelenthető beruházási támogatások esetében a Bizottság az ezen iránymutatások (96) pontjában rögzített módszerrel vizsgálja, hogy a támogatás összege túllépi-e azt a minimálisan szükséges összeget, mely a projektet elégségesen jövedelmezővé teszi. Az ösztönző hatás elemzésénél alkalmazott számítások felhasználhatók annak megállapításánál is, hogy a támogatás arányos-e. A tagállamnak dokumentumok, például a (77) pontban említett dokumentumok alapján kell bizonyítania az arányosságot. Ez a követelmény nem vonatkozik az elsődleges mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos beruházási támogatásra.

Támogatások halmozódása

- (99) Egyidejűleg több program keretében is nyújtható támogatás, illetve a támogatás ad hoc támogatással halmozható, ha az adott tevékenységhez vagy projekthez nyújtott állami támogatás teljes összege nem haladja meg az ezen iránymutatásokban meghatározott felső támogatási határokat.
- (100) Az azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatás bármilyen más állami támogatással halmozható, amennyiben ezeket más-más azonosítható elszámolható költségekre nyújtják. Az azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatás kizárólag abban az esetben halmozható bármilyen más állami támogatással ugyanazon, egymást részben vagy egészben átfedő elszámolható költségekhez kapcsolódóan, ha az ilyen halmozódás nem eredményezi az adott támogatástípusra ezen iránymutatások értelmében alkalmazandó legmagasabb támogatási intenzitás vagy támogatási összeg túllépését.
- (101) Az ezen iránymutatások II. részének 1.1.2. és 3.3. szakasza szerinti, azonosítható elszámolható költségek nélküli támogatások bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó állami támogatási intézkedéssel halmozhatók. Az azonosítható elszámolható költségekhez nem kapcsolódó támogatások az ezen iránymutatásokban, más állami támogatási iránymutatásokban, valamely csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek egyedi körülményei szerint meghatározott vonatkozó legmagasabb teljes finanszírozási határértékig halmozhatók más, azonosítható elszámolható költségekhez nem kapcsolódó állami támogatással.
- (102) A mezőgazdasági ágazat részére nyújtott állami támogatások ugyanazon elszámolható költségek tekintetében nem halmozhatók az 1305/2013/EU rendelet 81. cikkének (2) bekezdésében és 82. cikkében említett kifizetésekkel, ha az ilyen halmozódás eredményeként a támogatási intenzitás vagy a támogatási összeg meghaladná az ezen iránymutatásokban megállapított értékeket.
- (103) Ha az Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy egyéb szervei által központilag kezelt, sem közvetlen, sem közvetett tagállami ellenőrzés alatt nem álló uniós finanszírozás állami támogatással párosul, csak ez utóbbit kell figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy betartották-e a bejelentési küszöbértékeket, valamint a maximális támogatási intenzitásokat és felső határokat, feltéve, hogy az ugyanazon elszámolható költségekkel kapcsolatban nyújtott közfinanszírozás teljes összege nem haladja meg az uniós jog alkalmazandó szabályaiban foglalt legkedvezőbb finanszírozási arányokat.
- (104) Az ezen iránymutatások szerint engedélyezett támogatások nem halmozhatók csekély összegű támogatással ugyanazon elszámolható költségek tekintetében, ha az ilyen halmozódás eredményeként a támogatási intenzitás vagy a támogatási összeg meghaladná az ezen iránymutatásokban megállapított értékeket.
- (105) Az ezen iránymutatások (143) e) pontjában említett, mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatások nem halmozhatók az ezen iránymutatások 1.2.1.1., 1.2.1.2. és 1.2.1.3. szakaszában említett, anyagi károk ellentételezése céljából nyújtott támogatásokkal.
- (106) Az ezen iránymutatások II. részének 1.1.5.1., 1.1.6., 1.1.8. és 3.5. szakasza szerinti, az éghajlatra és a környezetre kedvező hatást gyakorló mezőgazdasági gyakorlatok, valamint az 1307/2013/EU rendelet 43. cikkében említett egyenértékű gyakorlatok kettős finanszírozását ki kell zárni. Az ezen iránymutatások (724) pontjában szereplő felülvizsgálati záradéknak is biztosítania kell a kettős finanszírozás elkerülését.
- (107) Az ezen iránymutatások II. részének 1.1.4. szakaszában említett, a mezőgazdasági ágazatban működő termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás nem halmozható az 1305/2013/EU rendelet 27. cikkében meghatározott, a mezőgazdasági ágazatban működő termelői csoportok és szervezetek létrehozásához nyújtott támogatással. Az 1.1.2. szakaszban említett, fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott vállalkozásindítási támogatás nem halmozható az 1305/2013/EU rendelet 19. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. és iii. alpontjában említett, fiatal mezőgazdasági termelők számára vagy mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott, vállalkozás beindításához kapcsolódó támogatásokkal, ha az ilyen halmozódás eredményeként a támogatási intenzitás vagy a támogatási összeg meghaladná az ezen iránymutatásokban megállapított értékeket.

3.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

- (108) Egy támogatás összeegyeztethetősége érdekében korlátozni kell a támogatási intézkedésnek a verseny és a tagállamok közötti kereskedelem torzulását okozó negatív hatásait, és azokat meg kell haladniuk a közös érdekű célkitűzés megvalósítása tekintetében jelentkező pozitív hatásoknak.

Általános szempontok

- (109) A támogatási intézkedés negatív hatásainak értékelése során a Bizottság a verseny torzulását vizsgáló elemzését a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás által az érintett termékipiacokon jelen lévő vállalkozások közti versenyre várhatóan gyakorolt hatásokra összpontosítja⁽⁴⁵⁾.
- (110) A Bizottság első lépésben abból indul ki, hogy amennyiben a támogatás jól irányzott, arányos és a nettó többletköltségekre korlátozódik, a támogatás negatív hatása enyhül, és kisebb annak kockázata, hogy a támogatás szükségtelenül torzítja a versenyt. Másodszor a Bizottság maximális támogatási intenzitásokat állapít meg. Ezek a támogatás összeegyeztethetősége szempontjából alapvető követelményt jelentenek, amelynek célja, hogy megelőzze az állami támogatás felhasználását olyan projektekben, amelyeknél a támogatási összeg és az elszámolható költségek aránya túlzottan magasnak tekinthető, és különösen nagy valószínűséggel jár torzító hatással. Általában minél erősebbek a támogatott projekt által valószínűleg előidézett pozitív hatások, és minél nagyobb a támogatás iránti valószínű igény, annál magasabb a támogatási intenzitás felső határa.
- (111) Mindazonáltal még a szükséges és arányos támogatás is eredményezheti a kedvezményezettek viselkedésének a verseny torzulásához vezető megváltozását. Ez valószínűbb a mezőgazdasági ágazatban, amely a nagyszámú kisvállalkozás részvétele által jellemzett elsődleges mezőgazdasági termelés egyedi szerkezete miatt eltér a többi piactól. Az ilyen piacokon a verseny torzulásának kockázata még akkor is nagy, ha csak kis összegű támogatást nyújtanak.
- (112) A versenynek és a kereskedelemnek a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás miatti potenciális torzulása két fő formában jelentkezhet. Ezek egyrészt a termékipiacot érintő torzulások, másrészt helyspecifikus hatások. Mindkét típus vezethet a belső piac gazdasági teljesítményét rontó allokációs, valamint eloszlási problémákhoz, mivel a támogatás hatással van a gazdasági tevékenységek régiók szerinti eloszlására.
- (113) Az ágazat fejlődésére gyakorolt pozitív hatások miatt a Bizottság alapvetően úgy véli, hogy amennyiben egy támogatás megfelel az ezen iránymutatások II. részének vonatkozó szakaszaiban meghatározott feltételeknek, és nem haladja meg a vonatkozó maximális támogatási intenzitásokat, a versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatás a minimumra korlátozott.
- (114) Mivel azonban a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás, illetve a más ágazatokban – például az élelmiszer-feldolgozás terén – működő vállalkozásoknak⁽⁴⁶⁾ nyújtott beruházási támogatás rendszerint hasonló módon torzítja a versenyt és a kereskedelmet, a versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatásra vonatkozó általános versenypolitikai megfontolásoknak egyenlő mértékben kell vonatkozniuk valamennyi ágazatra. Ebből következően a mezőgazdasági termékek feldolgozásához és a mezőgazdasági termékek forgalmazásához, az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott beruházási támogatások esetében be kell tartani a (115)–(127) pontokban foglalt feltételeket.

⁽⁴⁵⁾ Egy támogatás számos piacot érinthet, mivel hatása nem korlátozható a támogatott tevékenységhez kapcsolódó piacra, hanem más piacokra is kihat, amelyek vagy azért kapcsolódnak ehhez a piachoz, mert beszerzési, értékesítési vagy kiegészítő piacok, vagy azért, mert azokon a kedvezményezett már jelen van vagy ott a közeljövőben megjelenhet.

⁽⁴⁶⁾ A mezőgazdasági feldolgozó és forgalmazó vállalatokra vonatkozó szabályokat az agrár- és erdészeti ágazatban a 2007 és 2013 közötti időszakban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokban (HL C 319., 2006.12.27., 1. o.) már harmonizálták a nem mezőgazdasági vállalatokra vonatkozó szabályokkal (az említett iránymutatások (17) pontja).

A mezőgazdasági termékek feldolgozására és a mezőgazdasági termékek forgalmazására vonatkozó, az erdészeti ágazatban és a vidéki térségekben megvalósuló beruházási támogatási programok

- (115) A támogatási programok nem vezethetnek a verseny vagy a kereskedelem jelentős torzulásaihoz. A beruházási támogatási programok azonban kumulatív alapon még olyan esetekben is vezethetnek nagymértékű torzuláshoz, amikor a torzulások egyedi szinten korlátozottnak tekinthetők (feltéve, hogy a beruházási támogatásra vonatkozó valamennyi feltétel teljesül). Az ilyen torzulások érinthetik a kínálati piacokat azáltal, hogy kapacitásfelesleget hoznak létre, vagy növelik azt, illetve oly módon hozzák létre, növelik vagy tartják fenn néhány kedvezményezett jelentős piaci erejét, hogy az negatívan érinti a dinamikus ösztönzőket. A beruházási támogatási programok keretében nyújtott támogatások emellett a gazdasági tevékenységek jelentős mértékű visszaeséséhez vezethetnek az Európai Gazdasági Térség (EGT) más térségeiben. Egy olyan beruházási támogatási program esetében, amely bizonyos ágazatokra összpontosít, az ilyen torzulások kockázata még hangsúlyosabban jelentkezik.
- (116) Az érintett tagállamnak ezért bizonyítania kell, hogy az esetleges negatív hatások a minimumra korlátozódnak, figyelembe véve például az érintett projektek méretét, az egyedi és a halmozott támogatási összegeket, a várható kedvezményezetteket, valamint a megcélzott ágazatok jellemzőit. Ahhoz, hogy a Bizottság értékelni tudja a várható negatív hatásokat, hasznos, ha a tagállam benyújtja a rendelkezésére álló hatásvizsgálatokat, valamint a hasonló korábbi programok esetében elvégzett utólagos értékeléseket.

A mezőgazdasági termékek feldolgozásához és a mezőgazdasági termékek forgalmazásához, valamint a vidéki térségekben nyújtott egyedileg bejelenthető beruházási támogatás

- (117) Az egyedi beruházási támogatás negatív hatásainak értékelésekor a Bizottság külön hangsúlyt fektet a hanyatló piacokon történő kapacitásfelesleg-kiépítéshez kapcsolódó negatív hatásokra, a piacról való kilépés megelőzésére és a jelentős piaci erő fogalmának meghatározására. E negatív hatásokat, amelyeket a támogatás pozitív hatásainak ellensúlyozniuk kell, a (118)–(127) pont ismerteti.
- (118) A verseny és a kereskedelem potenciális torzulásainak azonosítása és értékelése érdekében a tagállamoknak olyan bizonyítékokat kell benyújtaniuk, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy azonosítsa az érintett termékpiacokat (azaz a támogatás kedvezményezettjének magatartásában bekövetkező változás által érintett termékeket), és meghatározza az érintett versenytársakat és ügyfeleket/fogyasztókat.
- (119) A Bizottság különböző szempontok alapján értékeli ezeket a potenciális torzulásokat; ilyen szempont lehet az érintett termék piacának struktúrája, a piac teljesítménye (hanyatló vagy növekvő piac), a támogatás kedvezményezettjeinek kiválasztási folyamata, a piacra lépés és a piacról való kilépés korlátai, valamint a termékdifferenciálás.
- (120) Amennyiben egy vállalkozás szisztematikusan állami támogatásra támaszkodik, az annak a jele lehet, hogy a vállalkozás egyedül nem képes helytállni a versenyben, vagy hogy versenytársaihoz képest indokolatlan előnyöket élvez.
- (121) A Bizottság a termékpiacokat érintő potenciális negatív hatások két fő forrását különbözteti meg:
- a) ha jelentős kapacitásbővülésre kerül sor, amely kapacitásfelesleghez vezet vagy növeli a meglévő kapacitásfelesleget, különösen egy hanyatló piacon; valamint
 - b) ha a támogatás kedvezményezettje jelentős piaci erővel rendelkezik.
- (122) Annak értékelése érdekében, hogy egy támogatás eredményeképpen létrejöhetnek vagy fennmaradhatnak-e alacsony hatékonyságú piaci struktúrák, a Bizottság figyelembe veszi a projekt által létrehozott további termelési kapacitást, valamint azt, hogy a piac alulteljesítő-e.
- (123) Amennyiben a szóban forgó piac növekvő, az általában kevésbé vet fel aggályokat azzal kapcsolatban, hogy a támogatás esetleg negatívan fogja érinteni a dinamikus ösztönzőket, vagy hogy indokolatlanul akadályozza a kilépést vagy a belépést.
- (124) A hanyatló piacok esetében indokoltabb az óvatosság. E tekintetben a Bizottság megkülönbözteti azokat az eseteket, amelyeknél – hosszú távon nézve – az érintett piac strukturálisan hanyatlik (vagyis negatív növekedési ütemet mutat), és azokat az eseteket, amelyeknél az érintett piac relatív mértékben hanyatlik (vagyis pozitív növekedési ütemet mutat, de nem lépi túl a növekedési ütem referenciaértékét).

- (125) A piaci alulteljesítés mértékét általában az EGT projektkezdést megelőző három évi GDP-jéhez (viszonyítási érték) hasonlítva vizsgálják, illetve megállapítható a következő 3–5 évre előre jelzett növekedési ütemek alapján is. A lehetséges mutatók közé tartozik az érintett piacon várható jövőbeli növekedés és az ebből következően várható kapacitáskihasználási arány, valamint a kapacitásnövekedésnek az árakon és a haszonkulcsokon keresztül a versenytársakra gyakorolt valószínű hatása.
- (126) Bizonyos esetekben a termékpiac EGT-n belüli növekedésének értékelése nem feltétlenül alkalmas a támogatás hatásainak teljes körű értékeléséhez, különösen akkor, ha a piac világméretű. Ilyen esetekben a Bizottság figyelembe fogja venni a támogatásnak az érintett piaci struktúrára gyakorolt hatását, különösen pedig azt, hogy mennyire képes EGT-beli termelőket kiszorítani.
- (127) A jelentős piaci erő fennállásának értékeléséhez a Bizottság figyelembe veszi a kedvezményezett helyzetét a támogatás igénybevételét megelőző időszakban, valamint a beruházás véglegesítését követően várható piaci pozícióját. A Bizottság figyelembe veszi a kedvezményezett és versenytársai piaci részesedését, valamint egyéb lényeges tényezőket is, például – a piaci koncentrációt, a piacra lépés esetleges korlátait⁽⁴⁷⁾, a vevői erőt⁽⁴⁸⁾ és a bővülés és a piacról való kilépés korlátait vizsgálva – a piaci struktúrát.

3.7. Átláthatóság

- (128) A tagállamoknak gondoskodniuk kell a következő információk átfogó állami támogatási honlapon való közzétételéről nemzeti vagy regionális szinten:
- a) a támogatási programnak és végrehajtási rendelkezéseinek, illetve az egyedi támogatás jogalapjának teljes szövege vagy arra mutató hivatkozás;
 - b) a támogatást nyújtó hatóság(ok) megnevezése;
 - c) az egyedi kedvezményezettek megnevezése, az egyes kedvezményezetteknek nyújtott támogatás formája és összege, az odaítélés időpontja, a vállalkozás típusa (kkv/nagyvállalat), a kedvezményezett székhelye szerinti régió (NUTS II. szinten), valamint a kedvezményezett tevékenységei szerinti fő gazdasági ágazat (NACE-csoport szintjén). Ettől a követelménytől el lehet tekinteni azon egyedi támogatások odaítélésére vonatkozóan, amelyek nem haladják meg a következő küszöbértékeket:
 - i. 60 000 EUR elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó kedvezményezettek esetében;
 - ii. 500 000 EUR a mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó, az erdészeti ágazatban működő vagy a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül eső tevékenységet folytató kedvezményezettek esetében.
- (129) Adókedvezmény formájában megvalósuló támogatási programok esetében az egyedi támogatásiösszegre vonatkozó információt meg lehet adni a következő tartományok formájában (millió EUR-ban): 0,06–0,5, kizárólag az elsődleges mezőgazdasági termelésre vonatkozóan; 0,5–1; 1–2; 2–5; 5–10; 10–30; illetve 30 és felett.
- (130) Amennyiben az egyedi támogatás az 1305/2013/EU rendelet hatálya alá tartozik, és vagy az EMVA-ból társfinanszírozott, vagy egy ilyen társfinanszírozott intézkedéshez kiegészítő nemzeti finanszírozásként nyújtott támogatás, akkor az érintett tagállam dönthet úgy, hogy nem teszi közzé a (128) pontban említett állami támogatási honlapon, feltéve, hogy az egyedi támogatást az 1306/2013/EU rendelet 111., 112. és 113. cikke szerint már közzétették. Ebben az esetben a tagállamnak a (128) pontban említett honlapon meg kell említenie az 1306/2013/EU rendelet 111. cikkében említett weboldalt.
- (131) Ezeket az információkat a támogatást odaítélő határozat meghozatalát követően közzé kell tenni, legalább 10 évig meg kell őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára⁽⁴⁹⁾. A tagállamoknak csak 2016. július 1-jét követően kell közzétenniük a fent említett információkat⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁷⁾ A belépési korlátok közé tartoznak a jogi korlátok (különösen a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok), a méretgazdaságosság és a hatókör, valamint a hálózatokhoz és az infrastruktúrához való hozzáférést akadályozó tényezők. Ha a támogatás olyan piacra irányul, ahol a kedvezményezett már letelepedett, akkor a belépési korlátok növelhetik a kedvezményezett potenciálisan jelentős piaci erejét, azaz súlyosbíthatják a piaci erő lehetséges negatív hatásait.

⁽⁴⁸⁾ Ha a piacon az erős vevők jelenléte jellemző, kevésbé valószínű, hogy a támogatás kedvezményezettje növelheti az árakat velük szemben.

⁽⁴⁹⁾ Ezeket az információkat a támogatás odaítélésének időpontjától számított hat hónapon belül (adókedvezmény formájában nyújtott támogatás esetén az adóbevallástól számított egy éven belül) kell közzétenni. Jogellenes támogatás esetén a tagállamoknak a Bizottság vonatkozó határozatának dátumától számított hat hónapon belül gondoskodniuk kell ezen információk utólagos közzétételéről. Az információkat olyan formátumban kell elérhetővé tenni, amely lehetővé teszi az adatok keresését, kivonatolását és az interneten való egyszerű közzétételét, például CSV vagy XML formátumban.

⁽⁵⁰⁾ A 2016. július 1. előtt odaítélt támogatásokra, valamint adóintézkedés formájában nyújtott támogatások esetében a 2016. július 1. előtt igényelt vagy nyújtott támogatásokra vonatkozó információkat nem kell közzétenni.

- (132) Az átláthatóság érdekében a tagállamoknak eleget kell tenniük az ezen iránymutatások III. részének 2. fejezetében előírt jelentéstételi és felülvizsgálati követelményeknek.

II. RÉSZ: TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK

1. fejezet A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások részére nyújtott támogatások

1.1. Vidékfejlesztési intézkedések

1.1.1. Beruházáshoz nyújtott támogatás

- (133) Ez a szakasz a mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó beruházásokra, valamint a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és a mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokra vonatkozik.
- (134) Az ezen iránymutatások II. részének 1.1.1.1., 1.1.1.2., 1.1.1.3. és 1.1.1.4. szakasza alapján nyújtott valamennyi beruházási támogatásnak meg kell felelnie a következő feltételnek: ha a közös piacszerzés – az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) által finanszírozott közvetlen támogatási programokat is beleértve – korlátozza a termelést vagy az egyes vállalkozások, mezőgazdasági üzemek vagy feldolgozóüzemek szintjén nyújtható uniós támogatást, akkor nem nyújtható állami támogatás olyan beruházáshoz, amelynek eredményeként a termelés meghaladná az említett korlátokat.
- 1.1.1.1 Az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, tárgyi eszközökre vagy immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás
- (135) Az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, tárgyi eszközökre vagy immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások (134) pontjában meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (136) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, tárgyi eszközökre vagy immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatásra vonatkozik. A beruházást egy vagy több kedvezményezett hajtja végre, vagy az olyan tárgyi eszközt, illetve immateriális javakat érint, amelyet vagy amelyeket egy vagy több kedvezményezett használ.
- (137) Ez a szakasz vonatkozik továbbá a bioüzemanyagok előállításához és a megújuló forrásból származó energia mezőgazdasági üzemekben történő előállításához kapcsolódó azon, tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházásokra is, amelyek teljesítik a következő feltételeket:
- a) amennyiben a mezőgazdasági üzemekben a 2009/28/EK irányelv⁽⁵¹⁾ szerinti bioüzemanyag előállítására irányuló beruházásra kerül sor, a megújuló energiát termelő létesítmények csak abban az esetben jogosultak támogatásra, ha termelési kapacitásuk legfeljebb a mezőgazdasági üzem átlagos éves közlekedési célú üzemanyag-fogyasztásának megfelelő szintet éri el; az előállított bioüzemanyagot nem értékesíthetik a piacon;
- b) amennyiben a mezőgazdasági üzemekben hőenergia és/vagy villamos energia megújuló forrásokból történő előállítására irányuló beruházásra kerül sor, a megújuló energiát termelő létesítmények csak abban az esetben jogosultak támogatásra, ha a cél az üzem saját energiaszükségletének fedezése, és termelési kapacitásuk legfeljebb a mezőgazdasági üzem átlagos éves kombinált hőenergia- és villamosenergia-fogyasztásának megfelelő szintet éri el, figyelembe véve a mezőgazdasági háztartást is; a villamosenergia tekintetében a villamos energia hálózatba történő eladása engedélyezett, amennyiben tiszteletben tartják a saját fogyasztás éves határát.
- (138) Amennyiben több mezőgazdasági üzem hajtja végre a megújuló forrásból származó energia saját energiaszükséglet fedezése céljából történő előállítására vagy bioüzemanyagok mezőgazdasági üzemben történő előállítására irányuló beruházást, az átlagos éves fogyasztás valamennyi kedvezményezett átlagos éves fogyasztásának összegével egyenlő.
- (139) A tagállamok kötelesek megkövetelni, hogy az energiát fogyasztó vagy előállító, megújuló energiához kapcsolódó infrastruktúrák terén végrehajtott beruházások megfeleljenek a minimális energiahatékonysági követelményeknek, amennyiben nemzeti szinten létezik ilyen követelmény.
- (140) Az olyan rendszerekre irányuló beruházások, amelyeknek elsődleges célja a biomassza-alapú villamosenergia-termelés, csak abban az esetben támogathatók, ha a tagállamok által meghatározott minimális arányban hőenergiát is hasznosítanak.

⁽⁵¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. április 23-i 2009/28/EK irányelve a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.).

- (141) A tagállamok kötelesek küszöbértékeket megállapítani az egyes létesítménytípusokban a bioenergia-termeléshez – beleértve a bioüzemanyagok előállítását is – felhasznált gabonafélék és más, keményítőben gazdag termények, valamint cukor- és olajnövények maximális arányára vonatkozóan. A bioenergetikai projektekhez nyújtott támogatásnak az olyan bioenergiára kell korlátozódnia, amely megfelel az uniós jogszabályokban, így a 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 17. cikkének (2)–(6) bekezdésében meghatározott alkalmazandó fenntarthatósági kritériumoknak.
- (142) Ha a létesítmény gyártókapacitása meghaladja a kedvezményezett vagy kedvezményezettek ezen iránymutatások (137) és (138) pontjában említett átlagos éves fogyasztását, a tagállamoknak meg kell felelniük a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatásban előírt feltételeknek, kivéve abban az esetben, ha az ilyen támogatás mentes a bejelentési kötelezettség alól.
- (143) A beruházásnak a következő célkitűzések legalább egyikét kell szolgálnia:
- a mezőgazdasági üzem összteljesítményének és fenntarthatóságának javítása, különösen a termelési költségek csökkentése, illetve a termelés javítása és átcsoportosítása révén;
 - a természetes környezet minőségének, a higiéniának vagy az állatjólét színvonalának a javítása, amennyiben az érintett beruházás céljai szigorúbbak a hatályban lévő uniós előírásoknál;
 - a mezőgazdaság fejlesztéséhez, átalakításához és korszerűsítéséhez – többek között a mezőgazdasági földterületekhez való hozzáféréshez, a birtokrendezéshez és a termőföld minőségének javításához, valamint az energia- és vízellátáshoz és az energia- és víztakarékossághoz – kapcsolódó infrastruktúra kiépítése és továbbfejlesztése;
 - agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos célkitűzések teljesítése, beleértve a biológiai sokféleséggel összefüggésben a fajok és az élőhelyek védettségi állapotának megőrzését, illetve valamely Natura 2000 terület vagy egyéb, jelentős természeti értéket képviselő rendszerek közjóléti értékének növelését, feltéve, hogy a beruházások nem termelő beruházások;
 - a természeti katasztrófák, rendkívüli események vagy természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók, illetve védett állatok által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és az említett események és tényezők általi károkozás megelőzése vagy kockázatainak mérséklése;
 - meghatározott követelmények teljesítése a (148) pontban leírt feltételek szerint.

Elszámolható költségek

(144) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki:

- ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület megvétele esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át; a környezet védelmét szolgáló műveletek tekintetében kivételes és kellően indokolt esetekben magasabb százalékarány is megengedhető;
- gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszközök piaci értékének erejéig;
- az a) és a b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható költségeknek minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az a) és a b) pont szerinti kiadások;
- számítógépes szoftver megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése;
- a fenti (143) d) pontban említett célkitűzések teljesítését szolgáló nem termelő beruházások kapcsán felmerülő kiadások;
- a természeti katasztrófák, rendkívüli események, illetve a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók, illetve védett állatok által károsított termelési potenciál helyreállítását célzó beruházások esetében azok a költségek tartozhatnak az elszámolható költségek közé, amelyek a termelési potenciálnak az említett események bekövetkezése előtti szintre történő visszaállítása kapcsán merülnek fel;

- g) az olyan beruházások esetében, amelyek a természeti katasztrófák, rendkívüli események, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók, illetve védett állatok által okozott károk megelőzésére irányulnak, az olyan konkrét megelőző intézkedésekre irányuló beruházások költségei tartozhatnak az elszámolható költségek közé, amelyek célja az ilyen valószínűsíthető események következményeinek a mérséklése.

(145) Nem nyújtható támogatás a következőkhöz:

- a) termelési jogok, támogatási jogosultságok és egynyári növények vásárlása;
- b) egynyári növények telepítése;
- c) állatok vásárlása;
- d) a hatályos uniós előírásoknak való megfelelést szolgáló beruházások;
- e) a lízingszerződésekkel kapcsolatos, a (144) pontban nem említett költségek, például a lízingbe adó árrese, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak;
- f) forgótőke.

(146) A (145) c) ponttól eltérve nyújtható támogatás az ezen iránymutatások (143) e) pontjában foglalt célkitűzés teljesítése érdekében történő állatvásárláshoz.

(147) A (145) c) ponttól eltérve nyújtható támogatás az állatállomány genetikai minőségének javítását szolgáló tenyészállat-vásárláshoz, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a) a Bizottság úgy véli, hogy az állatállományok genetikai minősége általában jó minőségű állatok genetikai anyagával végzett mesterséges megtermékenyítés révén javítható. Elismeri ugyanakkor, hogy a gazdálkodási gyakorlatok bizonyos korlátokat szabnak a húsmarhákon, juhokon és kecskéken végzett mesterséges megtermékenyítésnek; támogatás ezért csak a húsmarha-, juh- és kecskeállomány genetikai minőségének javítását szolgáló tenyészállat-vásárláshoz nyújtható;
- b) csak azok a beruházások támogathatók, amelyek célja jó minőségű, törzskönyvezett tenyészállatok – mind hímek, mind nőstények – vásárlása révén javítani az állomány genetikai minőségét; meglévő tenyészállomány cseréje esetén csak a nem törzskönyvezett állatok cseréjéhez nyújtható támogatás;
- c) csak aktív mezőgazdasági termelők részesülhetnek támogatásban;
- d) csak olyan állatok vásárolhatók, amelyek egy meghatározott ideig optimális szaporodási potenciált biztosítanak; tehát csak még nem ellett nőstények kapcsán nyújtható támogatás;
- e) a megvásárolt állatokat legalább négy évig az állományban kell tartani.

(148) A (145) d) ponttól eltérve nyújtható támogatás az előírásoknak való megfelelés érdekében a következő feltételekkel:

- a) a támogatást olyan fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtják, akik mezőgazdasági üzem vezetőjeként első alkalommal kezdenek gazdálkodni valamely mezőgazdasági üzemben, a mezőgazdasági termelésre vonatkozó uniós előírásoknak – így például a munkahelyi biztonságnak – való megfelelést célzó beruházások tekintetében; ilyen támogatás a gazdálkodás megkezdésének időpontjától számított legfeljebb 24 hónapos időtartamra nyújtható;
- b) Horvátország a csatlakozásának dátumától számított legfeljebb négy éven belül támogatást nyújthat a nitrátokról szóló irányelv⁽⁵²⁾ végrehajtásához az említett irányelv 3. cikkének (2) bekezdése és 5. cikkének (1) bekezdése szerint;
- c) amennyiben az uniós jogszabályok új követelményeket támasztanak az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokkal szemben, az e követelményeknek való megfelelést célzó beruházásokhoz támogatás nyújtható az azon időponttól számított legfeljebb 12 hónapos időtartamra, amikor e követelmények kötelezővé válnak az adott vállalkozás számára.

⁽⁵²⁾ Lásd ezen iránymutatások 64. lábjegyzetét.

(149) Az új és a már meglévő öntözött területeken az öntözéssel kapcsolatos beruházások közül kizárólag azok minősülnek elszámolható költségeknek, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:

- a) a Bizottságnak megküldésre került egy, a víz-keretirányelvben előírt vízgyűjtő-gazdálkodási terv, amely a beruházással érintett teljes területre, valamint minden egyéb olyan területre vonatkozik, ahol a beruházás hatást gyakorolhat a környezetre; a vízgyűjtő-gazdálkodási terv értelmében és a szóban forgó irányelv 11. cikkével összhangban hatályba lépő, a mezőgazdasági ágazat szempontjából releváns intézkedéseket meghatározta a vonatkozó intézkedési program;
- b) rendelkezésre áll egy olyan vízfogyasztásmérő rendszer, amely a támogatott beruházás szintjén lehetővé teszi a vízfogyasztás mérését, vagy a beruházás részeként kiépül egy ilyen rendszer;
- c) a meglévő öntözőberendezéseknek vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházások kizárólag akkor támogathatók, ha az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy azok a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva minimum 5 és 25 % közé tehető mértékű potenciális vízmegtakarítást eredményeznek majd; ha a beruházás olyan, felszín alatti vagy felszíni vizekből álló víztesteket érint, amelyek a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt jónál rosszabb minősítést kaptak, akkor:
 - i. a beruházásnak biztosítania kell, hogy a beruházás szintjén hatékonyan csökkenjen a vízfogyasztás mértéke, mégpedig legalább az általa lehetővé tett potenciális vízmegtakarítás 50 %-ának megfelelő mértékben;
 - ii. a beruházásnak, amennyiben az egyetlen mezőgazdasági üzemet érint, azt is biztosítania kell, hogy a mezőgazdasági üzem teljes vízfogyasztása a beruházás szintjén lehetővé tett potenciális vízmegtakarítás legalább 50 %-ának megfelelő mértékben csökkenjen; az üzem teljes vízfogyasztásába az üzem által értékesített vizet is bele kell számítani.A c) pontban meghatározott feltételek egyike sem alkalmazandó a meglévő öntözőberendezésekre irányuló olyan beruházásokra, amelyek csak az energiahatékonyságot érintik, sem a tározók létrehozására irányuló beruházásokra, sem pedig az újrahasznosított víz használatára irányuló olyan beruházásokra, amelyek nem érintenek felszín alatti vagy felszíni víztestet;
- d) az öntözött területek nettó növekedését eredményező és felszín alatti vagy felszíni víztestet érintő beruházások kizárólag abban az esetben támogathatók, ha:
 - i. az érintett víztest a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben nem kapott jónál rosszabb minősítést vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt; valamint
 - ii. környezeti elemzés bizonyítja, hogy a beruházás nem jár majd jelentősebb kedvezőtlen hatással a környezetre nézve. A szóban forgó környezeti hatáselemzést az illetékes hatóságnak kell elvégeznie vagy jóváhagynia, és az üzemek csoportjaira is vonatkozhat;
- e) a d) pont i. alpontjától eltérve az öntözött terület nettó növekedését eredményező beruházások abban az esetben támogathatók, ha:
 - i. a beruházás meglévő öntözőberendezéseknek vagy meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló olyan beruházással párosul, amely esetében az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy az a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva minimum 5 és 25 % közé tehető mértékű potenciális vízmegtakarítást eredményez; valamint
 - ii. a beruházás biztosítja, hogy a vízfogyasztás mértéke a beruházás egészének szintjén hatékonyan csökkenjen, mégpedig a meglévő öntözőberendezések vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházás által lehetővé tett potenciális vízmegtakarítás legalább 50 %-ának megfelelő mértékben;
- f) a d) pont i. alpontjától eltérve az említett rendelkezésben foglalt feltétel nem alkalmazandó az olyan új öntözőberendezések létesítésére irányuló beruházásokra, amelyek vízzel való ellátása már meglévő tározóból történik, és amelyeket az illetékes hatóság 2013. október 31. előtt hagyott jóvá, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:
 - i. a szóban forgó tározó szerepel az érintett vízgyűjtő-gazdálkodási tervben, és vonatkoznak rá a víz-keretirányelv 11. cikke (3) bekezdésének e) pontjában megállapított szabályozási követelmények;
 - ii. 2013. október 31-én a tározóból történő maximális vízkivételre vonatkozó határérték, vagy a tározó által érintett víztestekre vonatkozóan előírt minimális áramlási szint volt hatályban;

- iii. a maximális határérték vagy az előírt minimális áramlási szint megfelel a víz-keretirányelv 4. cikkében megállapított feltételeknek; valamint
 - iv. a szóban forgó beruházás nem eredményez a 2013. október 31-én hatályban lévő maximális határértéket meghaladó vízkivételt, és nem eredményezi az érintett víztestek áramlási szintjének a 2013. október 31-én hatályos, előírt minimális áramlási szint alá történő csökkenését.
- (150) Az öntözött terület nettó növekedésének meghatározása céljából – a tagállamok által megállapítandó és indokolandó módon – öntözött területnek minősíthetők olyan, aktuálisan nem öntözött területek is, amelyeken a közelmúltban öntözőberendezés működött.
- (151) 2017. január 1-jétől öntözés esetében csak azok a tagállamok folyósíthatnak támogatást, amelyek a beruházással érintett vízgyűjtő kerület tekintetében biztosítják, hogy a különböző vízhasználatok a 2000/60/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdése első francia bekezdésével összhangban megfelelően hozzájáruljanak a vízszolgáltatások költségeinek megtérüléséhez a mezőgazdasági ágazatban, figyelemmel adott esetben a költségmegtérítés társadalmi, környezeti és gazdasági hatásaira, valamint az érintett régió vagy régiók földrajzi és éghajlati feltételeire is.

Támogatási intenzitás

- (152) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő mértékeket:
- a) a legkülső régiókban az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
 - b) a kisebb égei-tengeri szigeteken az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
 - c) Horvátországban a nitrátokról szóló irányelv ezen iránymutatások (148) b) pontjának megfelelő végrehajtása kapcsán az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
 - d) a kevésbé fejlett régiókban és valamennyi olyan régióban, ahol az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban nem érte el az EU-25 referenciaidőszakra vonatkozó átlagának 75 %-át, de meghaladta az EU-27 GDP-átlagának 75 %-át, az elszámolható költségek összegének 50 %-át;
 - e) más régiókban az elszámolható költségek összegének 40 %-át;
 - f) a tenyészállatok (147) pontban említett vásárlása esetén az elszámolható költségek összegének 30 %-át.
- (153) A fenti (151) pontban említett támogatási intenzitások mértéke 20 százalékponttal növelhető a következők esetében, feltéve, hogy a maximális kombinált támogatási mérték nem haladja meg a 90 %-ot:
- a) fiatal mezőgazdasági termelők vagy olyan mezőgazdasági termelők, akik a támogatási kérelem benyújtásának időpontját megelőző öt évben kezdték meg gazdálkodói tevékenységüket;
 - b) kollektív beruházások, például a mezőgazdasági termelők egy csoportja által használt raktározási létesítményekhez vagy a mezőgazdasági termékeknek a forgalmazásra való előkészítésére szolgáló létesítményekhez kapcsolódóan; az 1305/2013/EU rendeletben előírt intézkedések közül többre is kiterjedő integrált projektek, beleértve a termelői szervezetek egyesüléséhez kapcsolódókat is;
 - c) az 1305/2013/EU rendelet 32. cikkében említett, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeken megvalósuló beruházások;
 - d) az európai innovációs partnerség (EIP) keretében finanszírozott műveletek, mint például egy olyan új istálló építésére irányuló beruházás, amely lehetővé teszi valamely mezőgazdasági termelőkből, tudósokból, valamint állatjóléti nem kormányzati szervezetek képviselőiből álló operatív csoport által kifejlesztett új állattartási gyakorlat kipróbálását;
 - e) a fenti (143) b) pontban említett, a természetes környezet minőségének, a higiéniai körülményeknek, illetve az állatjólét színvonalának a javítását célzó beruházások; ebben az esetben az e pont szerint megnövelt támogatási intenzitás csak azokra a többletköltségekre vonatkozik, amelyek a hatályban lévő uniós előírásokat meghaladó szint eléréséhez szükségesek, de nem vezetnek a termelési kapacitás növekedéséhez;
 - f) a (143) a) pontban említett, a mezőgazdasági üzem fenntarthatóságának javítását célzó beruházások, amelyek ezen iránymutatások II. részének 1.1.5.1., illetve 1.1.8. szakaszának megfelelően az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalásokkal, illetve az ökológiai gazdálkodással kapcsolatosak.

(154) A (143) d) pontban említett nem termelő beruházások és a (143) e) pontban említett, a termelési potenciál helyreállítására irányuló beruházások esetében a maximális támogatási intenzitás mértéke nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

(155) A (143) e) pont szerinti, megelőzési célú beruházások esetében a maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg a 80 %-ot. Mindazonáltal ez a mérték legfeljebb 100 %-ra növelhető abban az esetben, ha a beruházást több kedvezményezett közösen valósítja meg.

1.1.1.2 A mezőgazdasági üzemek területén található kulturális és természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás

(156) A mezőgazdasági üzem területén található kulturális és természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel a közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások (134) pontjában meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(157) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

(158) A támogatás olyan – természetes tájak és épületek formájában fennmaradt – kulturális vagy természeti örökség megőrzéséhez nyújtható, amelyet a tagállam illetékes hatóságai hivatalosan elismertek kulturális vagy természeti örökségként.

Elszámolható költségek

(159) A kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódóan a következő költségek számolhatók el:

- a) a tárgyi eszközökbe való beruházás költségei;
- b) mezőgazdasági eszközteremtő munkálatok.

Támogatási intenzitás

(160) A következő támogatási intenzitásokat kell alkalmazni:

- a) a mezőgazdasági üzemekben található, termelési célt szolgáló természeti vagy kulturális örökségek megőrzésére irányuló beruházások esetében, és feltéve, hogy a befektetés következtében nem növekszik meg a termelési kapacitás, a támogatási intenzitás maximális mértéke:
 - i. az 1305/2013/EU rendelet 32. cikke szerinti, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeken megvalósuló beruházások esetén a ténylegesen felmerülő költségek 80 %-a;
 - ii. kevésbé fejlett régiókban a ténylegesen felmerülő költségek 70 %-a;
 - iii. egyéb területeken a ténylegesen felmerülő költségek 60 %-a;
- b) abban az esetben, ha növekszik a termelési kapacitás, a (152) és a (153) pontban említett beruházásokra vonatkozó támogatási intenzitásokat kell alkalmazni;
- c) kiegészítő támogatás nyújtható a mezőgazdasági üzemek területén elhelyezkedő épületek kulturális örökségi jellegének megőrzéséhez szükséges hagyományos anyagok felhasználásával járó többletköltségek fedezéséhez az elszámolható költségek 100 %-ának erejéig;
- d) az a), b) és c) pontban foglalt szabályok ellenére a maximális támogatási intenzitás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át abban az esetben, ha a beruházás kisméretű infrastruktúrát érint;
- e) a mezőgazdasági üzemek területén található, nem termelési célt szolgáló természeti vagy kulturális örökségek – mint például régészeti vagy történelmi jellegzetességek – megőrzésére irányuló beruházások esetén a támogatási intenzitás elérheti a ténylegesen felmerülő költségek 100 %-át;
- f) a mezőgazdasági eszközteremtő munkálatokhoz nyújtott támogatás összege évente legfeljebb 10 000 EUR lehet.

1.1.1.3 A gazdasági épületek áthelyezésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás

(161) A gazdasági épületek áthelyezésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások (134) pontjában meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

- (162) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (163) A gazdasági épület áthelyezésének közérdekű célt kell szolgálnia. Az e szakasz alapján nyújtott támogatás indokául felhozott közérdeket meg kell határozni az érintett tagállam vonatkozó rendelkezéseiben.

Támogatási intenzitás az elszámolható költségekhez viszonyítva

(164) A következő támogatási intenzitásokat kell alkalmazni:

- a) ha a gazdasági épület áthelyezése meglévő létesítmények lebontásából, elszállításából és újbóli felépítéséből áll, a támogatási intenzitás elérheti az említett tevékenységek kapcsán ténylegesen felmerülő költségek 100 %-át;
- b) ha a fenti a) ponton túlmenően az áthelyezés a létesítmények korszerűsítését vagy a termelési kapacitás növekedését is eredményezi, a létesítmények korszerűsítésével vagy a termelési kapacitás növekedésével kapcsolatos költségek tekintetében a beruházásokra vonatkozóan a (152) és a (153) pontban meghatározott támogatási intenzitásokat kell alkalmazni. E pont alkalmazásában nem minősül korszerűsítésre irányuló műveletnek az, ha valamely meglévő épületet vagy létesítményt egyszerűen új, korszerű épületre vagy létesítményre cserélnek anélkül, hogy ez a termelés vagy az alkalmazott technológia lényeges módosulásával járna;
- c) ha az áthelyezés vidéki településekhez közel zajló tevékenységekhez kapcsolódik, és célja az életminőség javítása vagy a vidéki település környezeti teljesítményének fokozása, továbbá kisméretű infrastruktúrát érint, a támogatási intenzitás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át.

1.1.1.4 A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (165) A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások (134) pontjában meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (166) A környezetvédelem és az energiatermelés terén nyújtott állami támogatásokra vonatkozó horizontális szabályokban foglaltaknak megfelelően a bioüzemanyagok fejlettebb változatainak előállítására való átállás ösztönzése érdekében e szakasz alapján nem nyújtható támogatás élelmiszer-alapú bioüzemanyagok előállításához.
- (167) Ez a szakasz a tárgyi eszközökbe és immateriális javakba való, a mezőgazdasági termékek (35) 11., illetve (35) 12. pont szerinti feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatásokra vonatkozik.
- (168) A tagállamok beruházási támogatásokat nyújthatnak a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és a mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatban, ha a támogatás az alábbi támogatási aktusok egyikének minden feltételét teljesíti:
- a) A Bizottság 2014. június 17-i 651/2014/EU rendelete a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról⁽⁵³⁾; vagy
 - b) iránymutatás a regionális állami támogatásokról (2014–2020); vagy
 - c) az ezen iránymutatások e szakaszában foglalt feltételek.

Elszámolható költségek

(169) A (168) c) pont szerint kizárólag a következő költségek számolhatók el:

- a) ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület megvétele esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át;
- b) gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszköz piaci értékének erejéig;

⁽⁵³⁾ HL L 187., 2014.6.26., 1. o..

c) az a) és a b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az a) és a b) pont szerinti kiadások;

d) számítógépes szoftver megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése;

(170) A következő költségek nem számolhatók el:

a) a lízingszerződésekkel kapcsolatos, a (169) pontban nem említett költségek, például a lízingbe adó árrése, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak;

b) forgótőke;

c) a hatályos uniós előírásoknak való megfelelést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó költségek.

Támogatási intenzitás

(171) Ezen iránymutatások szerint a maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg:

a) a legkülső régiókban az elszámolható költségek összegének 75 %-át;

b) a kisebb égei-tengeri szigetekben az elszámolható beruházási költségek összegének 75 %-át;

c) a kevésbé fejlett régiókban és valamennyi olyan régióban, ahol az egy főre jutó GDP a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban nem érte el az EU-25 referencia-időszakra vonatkozó átlagának 75 %-át, de meghaladta az EU-27 GDP-átlagának 75 %-át, az elszámolható költségek összegének 50 %-át;

d) más régiókban az elszámolható beruházási költségek összegének 40 %-át.

(172) A fenti (171) pontban említett támogatási mértékek 20 százalékponttal növelhetők a következő műveletek esetében, feltéve, hogy a maximális támogatási intenzitás nem haladja meg a 90 %-ot:

a) termelői szervezetek egyesüléséhez kapcsolódó műveletek; vagy

b) az EIP keretében támogatott műveletek.

(173) A (37) a) pontban említett bejelentési küszöbértéket meghaladó egyedi támogatásokról a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése értelmében tájékoztatni kell a Bizottságot.

1.1.2. *A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott vállalkozásindítási támogatás*

(174) A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott vállalkozásindítási támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(175) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

(176) A támogatás mikro-, illetve kisvállalkozásnak minősülő üzemmel rendelkező, az ezen iránymutatások (35) 29. pontjában szereplő fogalom meghatározásnak megfelelő fiatal mezőgazdasági termelőknek, valamint mezőgazdasági kisüzemeknek nyújtható. A mezőgazdasági kisüzemek fogalmát a tagállamoknak objektív kritériumok alapján kell meghatározniuk, és azoknak a mikro- és kisvállalkozásokra kell korlátozódniuk.

(177) A tagállamoknak a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott vállalkozásindítási támogatáshoz való hozzáférésre vonatkozóan meg kell határozniuk egy felső és egy alsó küszöbértékeket a mezőgazdasági üzem – 1242/2008/EK bizottsági rendelet⁽⁵⁴⁾ 5. cikkében meghatározott standard termelési értékben számított – termelési potenciálja vagy egy azzal egyenértékű tényező alapján. A fiatal mezőgazdasági termelők számára tevékenységük megkezdéséhez nyújtott támogatáshoz való hozzáférésre vonatkozó alsó küszöbértéknek magasabbnak kell lennie, mint a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott támogatáshoz való hozzáférésre vonatkozó felső küszöbértéknek.

⁽⁵⁴⁾ A Bizottság 2008. december 8-i 1242/2008/EK rendelete a mezőgazdasági gazdaságok közösségi tipológiájának létrehozásáról (HL L 335., 2008.12.13., 3. o.).

- (178) Ha a támogatást olyan fiatal mezőgazdasági termelőnek nyújtják, aki jogi személyként hoz létre mezőgazdasági üzemet, a fiatal mezőgazdasági termelőnek tényleges és hosszú távú ellenőrzést kell gyakorolnia a jogi személy felett az irányításra, a hasznokra és a pénzügyi kockázatokra vonatkozó döntések tekintetében. Ha a jogi személy tőkéje több természetes személytől származik, vagy több természetes személy vesz részt a jogi személy irányításában, ideértve olyan személyeket is, akik nem fiatal mezőgazdasági termelők, akkor a fiatal mezőgazdasági termelőnek egyedül vagy másokkal közösen kell képesnek lennie az ilyen tényleges és hosszú távú ellenőrzés gyakorlására. Ha egy jogi személy felett egy másik jogi személy gyakorol ellenőrzést egyedül vagy másokkal együtt, akkor ezeknek a követelményeknek az említett másik jogi személy felett ellenőrzést gyakorló természetes személyekre vonatkozóan kell teljesülniük.
- (179) A támogatás nyújtásának feltétele, hogy üzleti tervet kell benyújtani az érintett tagállam illetékes hatóságához, és a terv végrehajtását a támogatás odaítéléséről szóló határozat elfogadásának időpontjától számítva kilenc hónapon belül meg kell kezdeni.
- (180) Fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott támogatás esetében az üzleti tervnek elő kell írnia, hogy a kedvezményezettnek a tevékenysége megkezdésétől számított 18 hónapon belül meg kell felelnie az aktív mezőgazdasági termelő 1307/2013/EU rendelet 9. cikkében meghatározott fogalmának.
- (181) Azok a fiatal mezőgazdasági termelők, akik nem rendelkeznek a megfelelő szakképzettséggel és szakmai alkalmassággal, akkor jogosultak támogatás igénybevételére, ha kötelezettséget vállalnak arra, hogy a támogatás odaítélésére vonatkozó határozat meghozatalának napjától számított 36 hónapon belül megszerzik a szóban forgó szakképzettséget és szakmai alkalmasságot. Az üzleti tervnek tartalmaznia kell ezt a kötelezettségvállalást.
- (182) Az üzleti tervnek legalább a következőket kell ismertetnie:
- a) a fiatal mezőgazdasági termelőknek tevékenységük megkezdéséhez nyújtott támogatás esetében:
 - i. a mezőgazdasági üzem kezdeti helyzete;
 - ii. a mezőgazdasági üzem tevékenységeinek fejlesztésére vonatkozó mérföldkövek és célok;
 - iii. a mezőgazdasági üzem tevékenységeinek fejlesztéséhez szükséges, többek között a környezeti fenntarthatósághoz és az erőforrás-hatékonysághoz kapcsolódó intézkedések – például beruházások, képzések, tanácsadás vagy bármely egyéb tevékenység – részletei;
 - b) a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztését célzó vállalkozásindítási támogatás esetében:
 - i. a mezőgazdasági üzem kezdeti helyzete; valamint
 - ii. a gazdasági életképesség eléréséhez hozzájáruló, többek között a környezeti fenntarthatósághoz és az erőforrás-hatékonysághoz kapcsolódó intézkedések – mint például beruházások, képzések, együttműködés vagy bármely egyéb tevékenység – részletei.
- (183) A támogatást egy legfeljebb öt éves időszakon keresztül legalább két részletben kell nyújtani vagy folyósítani. A fiatal mezőgazdasági termelők esetében az utolsó összegnek vagy a támogatás utolsó részletének a kifizetését a (179) pontban említett üzleti terv megfelelő végrehajtásának feltételéhez kell kötni.

Támogatási intenzitás

- (184) A támogatás maximális összege fiatal mezőgazdasági termelőnként 70 000 EUR, illetve mezőgazdasági kisüzemenként 15 000 EUR lehet. A tagállamoknak az érintett terület társadalmi-gazdasági helyzetét figyelembe véve kell meghatározniuk a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás összegét.

1.1.3. A mezőgazdasági üzemek átruházásához nyújtott támogatás

- (185) A mezőgazdasági üzemek átruházásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (186) Ez a szakasz olyan, elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik, amelyek véglegesen átruházzák mezőgazdasági üzemüket egy másik, elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásra.
- (187) A támogatás olyan, az 1307/2013/EU rendelet V. címével létrehozott mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszerben való részvétellel jogosult vállalkozásoknak nyújtható, amelyek támogatási kérelmük benyújtásának napján már legalább egy éve jogosultak részt venni az említett rendszerben, és vállalják, hogy teljes mezőgazdasági üzemüket és a kapcsolódó támogatási jogosultságokat véglegesen átruházzák egy másik vállalkozásra.

- (188) A támogatást vagy éves kifizetések, vagy egyszeri kifizetés formájában kell nyújtani.
- (189) A támogatást a mezőgazdasági üzem átruházásának időpontja és 2020. december 31. között kell folyósítani.

Támogatási intenzitás

- (190) A támogatás azon éves kifizetés 120 %-ának felel meg, amelyre a kedvezményezett a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében jogosult.

1.1.4. A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás a mezőgazdasági ágazatban

- (191) A Bizottság kedvezően ítéli meg a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást, mivel az összefogásra ösztönzi a mezőgazdasági termelőket. Ezért a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbi feltételeknek.
- (192) Ez a szakasz a teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik ⁽⁵⁵⁾.
- (193) Kizárólag azok a termelői csoportok vagy szervezetek támogathatók, amelyeket az érintett tagállam illetékes hatósága üzleti tervük alapján hivatalosan elismert.
- (194) A tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás azzal a feltétellel nyújtható, hogy a tagállam ellenőrzi, hogy az üzleti terv célkitűzései teljesültek-e a termelői csoport vagy szervezet hivatalos elismerésének időpontjától számított ötéves időszakon belül.
- (195) A termelői csoport vagy szervezet keretében elfogadott megállapodásoknak, döntéseknek és összehangolt magatartásoknak meg kell felelniük az 1308/2013/EU rendelet 206–210. cikke értelmében alkalmazott versenyszabályoknak.
- (196) A termelői csoportok vagy szervezetek részére a tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás alternatívájaként ugyanakkora összeg erejéig támogatás nyújtható közvetlenül a termelők részére is a csoport vagy szervezet működtetési költségeihez az annak megalakulását követő első öt évben fizetett hozzájárulásaik ellentételezésére.
- (197) A tagállamok azt követően is nyújthatnak támogatást a termelői csoportok tevékenységének megkezdéséhez, hogy azokat elismerték az 1308/2013/EU rendelet feltételei szerint termelői szervezetekként.
- (198) A támogatásban kizárólag a kkv-k meghatározása ⁽⁵⁶⁾ alá tartozó termelői csoportok és szervezetek részesülhetnek. A Bizottság nem engedélyezi az e szakasz hatálya alá tartozó költségekre irányuló, nagyvállalkozások ⁽⁵⁷⁾ részére nyújtott állami támogatást.
- (199) Az e szakasz alapján engedélyezett támogatási programok esetében követelmény, hogy e programokat a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésére irányadó rendeletekben bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében ki kell igazítani.

Elszámolható költségek

- (200) Az elszámolható költségek közé tartozhatnak a megfelelő helyiségek bérletének és az irodai berendezések – ideértve a számítógépes hardvert és szoftvereket is – beszerzésének költségei, az adminisztratív személyzet költségei, valamint az általános, jogi és adminisztrációs költségek. Amennyiben a helyiségeket megvásárolják, a helyiségekkel kapcsolatos elszámolható költségeknek a piaci áron számított bérleti költségek mértékére kell korlátozódnuk.
- (201) Nem nyújtható támogatás:
- a) olyan termelői szervezeteknek, entitásoknak vagy testületeknek – például társaságoknak vagy szövetkezeteknek –, amelyek célja egy vagy több mezőgazdasági üzem vezetése, és amelyek ennek következtében valójában egyéni termelőnek minősülnek;

⁽⁵⁵⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 2. pontjában.

⁽⁵⁶⁾ A kkv-k meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 13. pontjában.

⁽⁵⁷⁾ A nagyvállalkozás meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 14. pontjában.

- b) olyan mezőgazdasági szövetségeknek, amelyek különböző feladatokat – ideértve például a kölcsönös segítségnyújtást, valamint a mezőgazdasági helyettesítési és üzemvezetési szolgáltatásokat – látnak el az egyes tagjaik üremeiben anélkül, hogy részt vennének a kínálatnak a piaci igényekhez történő igazítására irányuló közös tevékenységekben;
- c) olyan termelői csoportoknak, szervezeteknek vagy szövetségeknek, amelyek célkitűzései összeegyeztethetetlenek az 1308/2013/EU rendelet 152. cikke (1) bekezdésének c) pontjával és (3) bekezdésével, valamint 156. cikkével.
- (202) A támogatásnak átalányösszegű támogatásként, évenkénti részletekben kell kifizetésre kerülnie az attól az időponttól számított első öt éven keresztül, amikor az illetékes hatóság a termelői csoportot vagy szervezetet üzleti terve alapján hivatalosan elismerte. A tagállamok az utolsó részletet csak azt követően fizethetik ki, hogy meggyőződtek az üzleti terv megfelelő végrehajtásáról.
- (203) A termelői csoportok vagy szervezetek részére a tevékenységük megkezdésével összefüggő költségekhez nem kapcsolódó kiadások – mint például a beruházási vagy promóciós tevékenységekkel kapcsolatos kiadások – fedezésére nyújtott támogatások az ilyen típusú támogatásokra irányadó szabályokkal összhangban kerülnek értékelésre.

Támogatási intenzitás

- (204) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (205) A teljes támogatási összeg legfeljebb 500 000 EUR lehet. A támogatás mértékének fokozatosan csökkennie kell.
- 1.1.5. *Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos, valamint az állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatások*
- (206) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- 1.1.5.1 *Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás*
- (207) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (208) Ez a szakasz az olyan vállalkozások, illetve vállalkozások olyan csoportjai számára nyújtott támogatásra vonatkozik, amelyek önkéntes alapon vállalják olyan műveleteknek a tagállamok által meghatározandó mezőgazdasági földterületen – többek között, de nem kizárólag az ezen iránymutatások (35) 50. pontjában meghatározottak szerinti mezőgazdasági területen – történő végrehajtását, amelyek egy vagy több agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak.
- (209) Az intézkedésnek a környezetvédelem és az éghajlat szempontjából pozitív szerepet játszó mezőgazdasági gyakorlatok megőrzését, valamint e gyakorlatok szükséges módosításainak az előmozdítását kell céloznia.
- (210) A támogatás csak azokra az önkéntes kötelezettségvállalásokra terjed ki, amelyek túlmutatnak az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján meghatározott idevágó kötelező előírásokon, az 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. és iii. alpontja alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken, a műtrágya és a növényvédő szerek használatára vonatkozó kapcsolódó minimumkövetelményeken, valamint a nemzeti jogszabályokban meghatározott egyéb vonatkozó kötelező követelményeken. Minden ilyen kötelező előírást és követelményt azonosítani és ismertetni kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.
- (211) A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy az ezen intézkedés keretében tartozó műveletek végrehajtását vállaló vállalkozások számára biztosítsák a műveletek végrehajtásához szükséges ismereteket és információkat, például az adott kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó szaktanácsadás útján és/vagy azáltal, hogy az ezen intézkedés alapján nyújtott támogatásnak feltételül szabják a megfelelő képzés elvégzését.
- (212) Az ezen intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítését öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Szükség esetén azonban a tagállamok a várt környezeti előnyök elérése vagy fenntartása érdekében hosszabb időszakot is meghatározhatnak a kötelezettségvállalások egyes típusaira vonatkozóan, többek között oly módon, hogy lehetővé teszik a kötelezettségvállalások éves alapon történő meghosszabbítását a kezdeti időszak lejártát követően⁽⁵⁸⁾. A kezdeti időszakban teljesített kötelezettségvállalást közvetlenül követő új kötelezettségvállalások tekintetében a tagállamok rövidebb időszakot is meghatározhatnak.

⁽⁵⁸⁾ Például a vizes élőhelyek helyreállítását és fenntartását célzó alintézkedések esetében a célkitűzések teljesítésének összetettsége miatt a támogatást hét évnél hosszabb időszakra is lehet nyújtani.

- (213) Az 1305/2013/EU rendelet 47. cikkében előírt és az az alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott, a területalapú kifizetésekre vonatkozó szabályoknak adott esetben teljesülniük kell.
- (214) A mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásoktól eltérő földkezelőknek és a kedvezményezettek egyéb ilyen csoportjainak az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez ezen iránymutatások II. részének 3.4. szakasza szerint nyújtható támogatás.
- (215) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedések keretében az állattenyésztés extenzívvé tételére tett kötelezettségvállalásoknak teljesíteniük kell legalább a következő feltételeket:
- a) az üzem teljes legelőterületét úgy kell kezelni és karbantartani, hogy elkerüljék mind a túl-, mind az alullegettetést;
 - b) az állatállomány-sűrűség kiszámításának a mezőgazdasági üzem területén tartott összes legelő állat figyelembevételével, illetve a tápanyag-kimosódás korlátozására tett kötelezettségvállalás esetén a mezőgazdasági üzem területén tartott összes, a szóban forgó kötelezettségvállalás szempontjából releváns állat figyelembevételével kell történnie.
- (216) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedések keretében a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták tenyésztésére vagy a génerózióval fenyegetett növénygenetikai erőforrások megőrzésére vonatkozó kötelezettségvállalások esetében az alábbiakat kell előírni:
- a) olyan helyi fajtahoz tartozó haszonállatok tenyésztése, amelyet a tenyésztésből történő kivonás veszélye fenyeget, és amely genetikailag alkalmazkodott az ország egy vagy több hagyományos termelési rendszeréhez vagy környezetéhez; vagy
 - b) olyan, a helyi és a regionális körülményekhez természetes módon alkalmazkodott növénygenetikai erőforrások megőrzése, amelyeket a génerózió veszélye fenyeget.
- (217) A haszonállatok következő fajainak tekintetében nyújtható támogatás: szarvasmarha; juh; kecske; lófélék; sertések és szárnyasok.
- (218) A helyi fajták akkor tekinthetők a tenyésztésből történő kivonás szempontjából veszélyeztetettnek, ha teljesülnek a következő feltételek, és ha ezeket a feltételeket a Bizottsághoz tett bejelentés ismerteti és tartalmazza:
- a) az érintett tenyészőstények országos száma ismert;
 - b) ezt a számot és a szóban forgó fajták veszélyeztetett státuszát egy megfelelően elismert, e területen működő tudományos testület igazolja;
 - c) egy megfelelően elismert, e területen működő szakmai testület nyilvántartja és naprakészen tartja az adott fajtáról vezetett törzskönyvet;
 - d) az érintett testületek rendelkeznek a veszélyeztetett fajtahoz tartozó állatok azonosításához szükséges szakértelemmel és ismeretekkel.
- (219) A növénygenetikai erőforrások akkor tekinthetők a génerózió veszélyének kitéttnek, ha a Bizottsághoz tett bejelentés tartalmazza és ismerteti a génerózió megfelelő bizonyítékait tudományos eredmények alapján vagy a honos fajták/primitív helyi fajták előfordulásának csökkenésére vonatkozó mutatók, a populációik sokféleségének csökkenésére vonatkozó mutatók, illetve adott esetben a helyi szinten jellemző mezőgazdasági gyakorlat módosulásaira vonatkozó mutatók alapján.
- (220) Támogatásban részesülhetnek a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, valamint fenntartható használatára és fejlesztésére irányuló, az e szakasz (208)–(219) pontja szerinti rendelkezések hatálya alá nem tartozó műveletek.

Elszámolható költségek

- (221) A támogatás – a (220) pontban említett, a genetikai erőforrások megőrzésére irányuló műveletekhez nyújtott támogatások kivételével – a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradó jövedelem egy része vagy egésze tekintetében biztosít ellentételezést a kedvezményezetteknek. A támogatást évente kell nyújtani.

- (222) A környezet védelmével kapcsolatos műveletek tekintetében – kellően indokolt esetekben – átalány vagy egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújtható támogatás olyan kötelezettségvállalások teljesítéséhez, amelyek adott területek kereskedelmi célú használatáról való lemondásra irányulnak; a támogatást ebben az esetben a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kell kiszámítani.
- (223) A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ának megfelelő értékben. A vállalkozások csoportjai által vállalt kötelezettségek esetében a maximális szintet 30 %-ban kell megállapítani.
- (224) Mindazonáltal ha valamely tagállam ellentételezni kívánja az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségek vállalása miatt felmerülő tranzakciós költségeket, e költségekre vonatkozóan meggyőző bizonyítékot kell szolgáltatnia, például az ilyen kötelezettségeket nem vállaló vállalkozásoknál felmerült költségekkel való összehasonlítások bemutatása útján. A Bizottság következőképpen rendes esetben nem engedélyezi azokat az állami támogatásokat, amelyek a múltban vállalt kötelezettségvállalások teljesítésének folytatásához kapcsolódó tranzakciós költségek fedezését szolgálják, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, illetve hogy új tranzakciós költségek merültek fel.
- (225) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek és/vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják ki, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.
- (226) Ennek az intézkedésnek a keretében nem nyújtható támogatás az ezen iránymutatások II. részének 1.1.8. szakaszában meghatározott, az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó intézkedés hatálya alá tartozó kötelezettségvállalásokra.
- (227) A mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzését célzó támogatások a következő műveletek költségeit fedezik:
- a) célzott intézkedések: a mezőgazdasági genetikai erőforrások in situ és ex situ megőrzését, jellemzését, összegyűjtését és hasznosítását segítő intézkedések, beleértve a jelenleg in situ megőrzött genetikai erőforrások webes nyilvántartásait, ideértve az in situ / gazdaságon belüli megőrzést és az ex situ gyűjteményeket és adatbázisokat is;
 - b) összehangolt intézkedések: a tagállamok illetékes szervezetei között az uniós mezőgazdaság genetikai erőforrásainak megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására vonatkozó információk cseréjét elősegítő intézkedések;
 - c) kísérő intézkedések: tájkoztatási, ismeretterjesztési és tanácsadási tevékenységek nem kormányzati szervezetek és más érdekelt felek részvételével, tanfolyamok, valamint szakmai jelentések készítése.

A támogatás összege és a támogatási intenzitás

- (228) Támogatás – a (220) pontban említett, a genetikai erőforrások megőrzésére irányuló műveletekhez nyújtott támogatás kivételével – a következő maximális összegek erejéig nyújtható: 600 EUR hektáronként és évente az egyéni növények esetében; 900 EUR hektáronként és évente a specializált élő növények esetében; 450 EUR hektáronként és évente az egyéb földhasználati módok esetében; 200 EUR számosállategységenként és évente a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták esetében.
- (229) Ezek az összegek kellően indokolt esetekben növelhetők, figyelembe véve a Bizottsághoz tett bejelentésben megindokolandó egyedi körülményeket.
- (230) Az erdők genetikai erőforrásainak mezőgazdaság terén történő megőrzése kapcsán nyújtott támogatás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.1.5.2 Állattólleti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás

- (231) Az állattólleti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (232) Ez a szakasz azokra az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik, amelyek aktív mezőgazdasági termelők, és önkéntes alapon vállalják olyan műveletek végrehajtását, amelyek egy vagy több állattólleti kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak.
- (233) Támogatás csak az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján megállapított vonatkozó kötelező előírásokon és egyéb vonatkozó kötelező követelményeken túlmutató kötelezettségvállalásokra nyújtható. A vonatkozó követelményeket azonosítani és ismertetni kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.

- (234) A támogatásra jogosult állattjóléti kötelezettségvállalásoknak a termelési módszerek tekintetében magasabb színvonalat kell biztosítaniuk az alábbi területek egyikén:
- a) a természetes állattenyésztési igényeknek megfelelő vízellátás, takarmányozás és állatgondozás;
 - b) elhelyezési feltételek, például megnövelt férőhelyek, padozatfelületek, környezetgazdagításra használt anyagok, természetes fény;
 - c) kijárás a szabadba;
 - d) az állatok csonkítását és/vagy ivartalanítását elkerülő gyakorlatok, illetve – olyan egyedi esetekben, amelyekben szükségesnek tartják az állatok csonkítását vagy ivartalanítását – érzéstelenítést, fájdalomcsillapítást és gyulladáscsökkentő szereket vagy immunalapú ivartalanítást alkalmazó gyakorlatok.
- (235) Az állattjóléti kötelezettségvállalások teljesítését egy évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni, mely időtartam megújítható.
- (236) Egy szerződés megújítása automatikusan is történhet, ha ennek részleteit meghatározza a szerződés. Az állattjóléti kötelezettségvállalások fentiek szerinti megújítását szolgáló mechanizmust a tagállamoknak a vonatkozó nemzeti szabályaiknak megfelelően kell létrehozniuk. Ezt a mechanizmust az e szakasz alapján nyújtott állami támogatásokra vonatkozó bejelentés részeként ismertetni kell a Bizottsággal. A megújításnak minden esetben feltétele a Bizottság által az e szakasz szerinti támogatások tekintetében jóváhagyott feltételek betartása.

Elszámolható költségek

- (237) A támogatást évente kell nyújtani, és a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egésze vagy egy része tekintetében biztosíthat ellentételezést az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások számára.
- (238) A kifizetések szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatók az állattjóléti kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ának megfelelő értékben. Mindazonáltal ha valamely tagállam ellentételezni kívánja az állattjóléti kötelezettségek vállalása miatt felmerülő tranzakciós költségeket, e költségekre vonatkozóan meggyőző bizonyítékot kell szolgáltatnia, például az ilyen állattjóléti kötelezettségeket nem vállaló vállalkozásoknál felmerült költségekkel való összehasonlítások bemutatása útján. A Bizottság következképpen rendes esetben nem engedélyezi azokat az állami támogatásokat, amelyek a múltban vállalt állattjóléti kötelezettségvállalások teljesítésének folytatásához kapcsolódó tranzakciós költségek fedezését szolgálják, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, illetve hogy új tranzakciós költségek merültek fel.
- (239) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek és/vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják ki, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.

A támogatás összege

- (240) A támogatás számosállat-egységeként legfeljebb 500 EUR lehet.

1.1.6. A Natura 2000 területekkel és a víz-keretirányelvvel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás

- (241) A Natura 2000 területekkel és a víz-keretirányelvvel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (242) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (243) A mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő vállalkozásoktól eltérő földkezelőknek megfelelően indokolt esetben ezen iránymutatások II. részének 3.5. szakasza szerint nyújtható támogatás.

Elszámolható költségek

- (244) A támogatás az érintett területeken az élőhelyvédelmi irányelv, a madárvédelmi irányelv és a víz-keretirányelv végrehajtásával kapcsolatos hátrányokkal összefüggésben felmerült többletköltségek és elmaradt bevétel ellentételezése céljából nyújtható a kedvezményezetteknek ⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁹⁾ Lásd ezen iránymutatások (52) pontját és a 42. lábjegyzetet.

- (245) Az élőhelyvédelmi irányelvvel és a madárvédelmi irányelvvel összefüggésben biztosított támogatás csak az 1306/2013/EU tanácsi rendelet 94. cikkében és II. mellékletében meghatározott jó mezőgazdasági és környezeti állapoton és az 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. és iii. alpontja alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken túlmutató követelményekből származó hátrányok leküzdéséhez nyújtható.
- (246) A víz-keretirányelvvel összefüggésben biztosított támogatás csak olyan konkrét követelményekhez kapcsolódóan ítéltethető oda, amelyek:
- a) bevezetése a víz-keretirányelvvel történt, összhangban állnak az irányelv környezetvédelmi célkitűzéseinek elérését célzó vízgyűjtő-gazdálkodási tervek intézkedési programjaival, és túlmutatnak a vizek védelmével kapcsolatos egyéb uniós jogszabályok végrehajtásához szükséges intézkedéseken;
 - b) túlmutatnak az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetében előírt jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeken és jó mezőgazdasági és környezeti állapoton, valamint az 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. és iii. alpontja alapján meghatározott vonatkozó kritériumokon és minimumtevékenységeken;
 - c) túlmutatnak a víz-keretirányelv elfogadásakor már létező uniós jogszabályokban biztosított védelem szintjén, az említett irányelv 4. cikkének (9) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően; valamint
 - d) olyan jelentős változtatásokkal járnak a földhasználat típusát illetően, és/vagy olyan jelentős korlátozásokat vezetnek be a gazdálkodási gyakorlatban, amelyek jelentős bevételekieséshez vezetnek.
- (247) A (245) és a (246) pontban említett követelményeket azonosítani és ismertetni kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.
- (248) A támogatás a következő területek tekintetében nyújtható:
- a) az élőhelyvédelmi irányelvnek és a madárvédelmi irányelvnek megfelelően kijelölt Natura 2000 mezőgazdasági területek;
 - b) az élőhelyvédelmi irányelv 10. cikke célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló egyéb körülhatárolt természetvédelmi területek, ahol a gazdálkodásra vonatkozó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben; e területek aránya nem haladhatja meg az adott vidékfejlesztési program területi hatálya alá eső, a Natura 2000 hálózathoz tartozóként kijelölt területek 5 %-át;
 - c) a víz-keretirányelv alapján a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek által érintett mezőgazdasági területek.

A támogatás összege

- (249) A következő összegek erejéig nyújtható támogatás: hektáronként és évente legfeljebb 500 EUR a legfeljebb öt évig tartó kezdeti időszakban; ezt követően pedig legfeljebb 200 EUR hektáronként és évente. A víz-keretirányelvhez kapcsolódó támogatás összegének hektáronként és évente legalább 50 EUR-nak kell lennie.
- (250) Az 500 és 200 EUR értékű maximális összeg kivételes esetekben növelhető, figyelembe véve a megindokolandó egyedi körülményeket. A víz-keretirányelvhez kapcsolódó támogatás esetében alkalmazott 50 EUR értékű minimális összeg kellően indokolt esetekben csökkenthető, figyelembe véve a megindokolandó egyedi körülményeket.
- 1.1.7. *A hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára biztosított támogatás*
- (251) A hegyvidéki területek és más, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára biztosított támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (252) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (253) Támogatás olyan vállalkozásoknak nyújtható, amelyek vállalják, hogy mezőgazdasági tevékenységüket az 1305/2013/EU rendelet 32. cikke alapján kijelölt területeken folytatják, és amelyek aktív mezőgazdasági termelők.

Elszámolható költségek

- (254) A támogatás elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások részére az érintett területen a mezőgazdasági termelést sújtó hátrányokkal összefüggésben felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy részének vagy egészének ellentételezése céljából nyújtható. A tagállamoknak bizonyítaniuk kell a szóban forgó hátrányokat, és bizonyítékot kell szolgáltatniuk arra vonatkozóan, hogy a kifizetendő ellentételezési összeg nem lépi túl az ezen hátrányok következtében elmaradt bevételt és felmerülő többletköltségeket.
- (255) A többletköltségeket és az elmaradt bevételt a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal nem rendelkező területekkel való összevetés alapján, az 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezete szerinti kifizetések figyelembevételével kell kiszámítani.
- (256) A többletköltségek és az elmaradt bevétel kiszámításakor a tagállamok – kellően indokolt esetekben – különbséget tehetnek a kifizetések szintje között a következőkre figyelemmel:
- a) a gazdálkodási tevékenységeket befolyásoló azonosított, állandó jellegű természeti hátrányok súlyossága;
 - b) a gazdálkodási rendszer.
- (257) A támogatás évente, a mezőgazdasági terület hektárszáma alapján ítélandó oda.

A támogatás összege

- (258) A támogatás összegét a következő minimális és maximális összegek között kell megállapítani: legalább 25 EUR hektáronként és évente a támogatásban részesülő átlagos terület alapján, és maximum 250 EUR hektáronként és évente. Az 1305/2013/EU rendelet 32. cikkének (2) bekezdésében meghatározott hegyvidéki területeken azonban a maximális összeg elérheti a 450 EUR-t hektáronként és évente.
- (259) A maximális összegek kellően indokolt esetekben növelhetők, figyelembe véve a Bizottsághoz tett bejelentésben megindokolandó egyedi körülményeket.
- (260) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a támogatások összege a mezőgazdasági üzemek területére vonatkozóan meghatározandó küszöbérték felett fokozatosan csökkenjen, kivéve, ha a támogatás az ezen iránymutatások (258) pontja szerinti hektáronkénti és évenkénti minimális összegre korlátozódik. A bejelentésekben e célból fel kell tüntetni azon mezőgazdasági üzemek méretét, amelyek ilyen támogatás kedvezményezettjei lesznek.
- (261) Jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek egy csoportja esetében a tagállamok e jogi személyek vagy csoportok tagjainak a szintjén alkalmazhatják a támogatás fokozatos csökkentését, amennyiben a nemzeti jog értelmében az egyes tagok a mezőgazdasági üzemek vezetőinek jogállásával rendelkező mezőgazdasági termelőkéhez hasonló jogokkal és kötelezettségekkel bírnak, különösen ami gazdasági, társadalmi és adóügyi jogállásukat illeti, feltéve, hogy hozzájárultak az érintett jogi személyek vagy csoportok mezőgazdasági szerkezeteinek megerősítéséhez.
- (262) A (253) pontban előírt támogatáson felül a tagállamok ezen intézkedés keretében 2014 és 2020 között támogatást nyújthatnak az olyan területeken gazdálkodó kedvezményezetteknek is, amelyek az 1698/2005/EK rendelet⁽⁶⁰⁾ 36. cikke a) pontjának ii. alpontja értelmében támogatathatók voltak a 2007–2013-as vidékfejlesztési programozási időszakban. Az olyan területeken gazdálkodó kedvezményezettek esetében, amelyek az 1305/2013/EU rendelet 32. cikkének (3) bekezdésében említett új területmeghatározás alapján már nem minősülnek támogatathatóknak, e támogatás összegének fokozatosan csökkennie kell egy legfeljebb négyéves időszak alatt; a csökkenés az 1305/2013/EU rendelet 32. cikkének (3) bekezdésében említett területmeghatározás lezárultánál időpontjától, legkésőbb 2018-ban kezdődik. A támogatás nyújtása a 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozó vidékfejlesztési programban, illetve – ha az intézkedést kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozzák – a vonatkozó állami támogatási határozatban az 1698/2005/EK rendelet 36. cikke a) pontja ii. alpontjának megfelelően megállapított átlagos támogatási összeg legfeljebb 80 %-ával kezdődik, és legkésőbb 2020-ban ér véget, amikor a kifizetés az említett támogatási összeg legfeljebb 20 %-ára csökken. Ha a csökkentés alkalmazása következtében a kifizetés szintje eléri a 25 EUR összeget, a tagállam továbbra is nyújthat támogatást ezen a szinten a fokozatos csökkentési időszak végéig.
- (263) A területmeghatározás lezárultát követően a továbbra is támogatathatóknak minősülő területeken gazdálkodó kedvezményezetteknek az ezen intézkedés szerinti teljes támogatást meg kell kapniuk.

⁽⁶⁰⁾ A Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.).

1.1.8. Ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatás

- (264) Az ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (265) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (266) Olyan vállalkozásoknak, illetve vállalkozások olyan csoportjainak ítéltethető oda támogatás a mezőgazdasági terület után hektáronként, amelyek önkéntes alapon vállalják, hogy áttérnek a 834/2007/EK tanácsi rendeletben⁽⁶¹⁾ meghatározott ökológiai gazdálkodási gyakorlatok és módszerek alkalmazására, illetve a jövőben is folytatják azt, és amelyek aktív mezőgazdasági termelők.
- (267) Támogatás csak olyan kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtható, amelyek túlmutatnak a Bizottsághoz tett bejelentésben ismertetendő alábbi előírásokon és követelményeken:
- a) az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezete alapján meghatározott vonatkozó kötelező előírások;
 - b) az 1307/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. és iii. alpontja alapján meghatározott vonatkozó kritériumok és minimumtevékenységek;
 - c) a műtrágyahasználatra és a növényvédő szerek használatára alkalmazandó minimumkövetelmények; valamint
 - d) a nemzeti jogban megállapított egyéb vonatkozó kötelező követelmények.
- (268) A kötelezettségeket egy öt évtől hét évig terjedő kezdeti időtartam alatt kell teljesíteni. Az ökológiai gazdálkodásra való áttéréshez nyújtott támogatás esetében a tagállamok azonban rövidebb, az áttérés időtartamának megfelelő kezdeti időszakot is meghatározhatnak. Amennyiben a támogatást az ökológiai gazdálkodás fenntartásához nyújtják, a tagállamok a kezdeti időszak lejártát követően lehetővé tehetik az éves alapon történő meghosszabbítást. A kezdeti időszakban teljesített kötelezettségvállalást közvetlenül követő, az ökológiai gazdálkodás fenntartására vonatkozó új kötelezettségvállalások tekintetében a tagállamok rövidebb időszakot is meghatározhatnak.
- (269) Az 1305/2013/EU rendelet 47. cikkében előírt és az az alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott, a területalapú kifizetésekre vonatkozó szabályokat tiszteletben kell tartani.

Elszámolható költségek

- (270) A támogatás a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében biztosít ellentételezést a kedvezményezetteknek.
- (271) A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható az adott kötelezettségvállalásra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ának megfelelő értékben. A vállalkozások csoportjai által vállalt kötelezettségek esetében a maximális szint 30 %. A támogatás odaítélése éves alapon történik.
- (272) Mindazonáltal ha valamely tagállam ellentételezni kívánja az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó kötelezettségek vállalása miatt felmerülő tranzakciós költségeket, e költségekre vonatkozóan meggyőző bizonyítékot kell szolgáltatnia, például az ilyen kötelezettségeket nem vállaló vállalkozásoknál felmerült költségekkel való összehasonlítások bemutatása útján. A Bizottság következőképpen rendes esetben nem engedélyezi azokat az állami támogatásokat, amelyek a múltban vállalt ökológiai gazdálkodási kötelezettségvállalások teljesítésének folytatásához kapcsolódó tranzakciós költségek fedezését szolgálják, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, illetve hogy új tranzakciós költségek merültek fel.
- (273) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek és/vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.
- (274) E szakasz alapján nem ítéltethető oda támogatás az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedések alkalmazási körébe tartozó kötelezettségvállalások teljesítéséhez és a mezőgazdasági termékek termelőinek a minőségrendszerekben való részvételének ösztönzésére nyújtott támogatásról szóló szakasz szerinti költségek fedezéséhez.
- (275) Az ökológiai termékek elsődleges termelése, feldolgozása és forgalmazása terén megvalósuló beruházáshoz nyújtott támogatásokra a beruházási támogatásról szóló szakaszok rendelkezései irányadók.

⁽⁶¹⁾ A Tanács 2007. június 28-i 834/2007/EK rendelete az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

A támogatás összege

- (276) A támogatás maximális összege a következő: 600 EUR hektáronként és évente az egynyári növények esetében; 900 EUR hektáronként és évente a specializált évelő növények esetében; 450 EUR hektáronként és évente az egyéb földhasználati módok esetében.
- (277) E felső határértékek kivételes esetekben túlléphetők, figyelembe véve a megindokolandó egyedi körülményeket.

1.1.9. A mezőgazdasági termékek termelőinek a minőségrendszerekben való részvételéhez nyújtott támogatás

- (278) A mezőgazdasági termékek termelőinek és azok csoportjainak a minőségrendszerekben való részvételéhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (279) Ez a szakasz csak mezőgazdasági termékek termelőire vonatkozik. A (280) a) pontban említett támogatásra csak aktív mezőgazdasági termelők jogosultak.

Elszámolható költségek

- (280) A támogatás az ezen iránymutatások (282) pontjában említett minőségrendszerekhez kapcsolódó következő elszámolható költségeket fedezi:
- a) a minőségrendszerekhez való csatlakozás költségei;
 - b) a minőségrendszerekre vonatkozó, uniós vagy nemzeti jogszabályok alapján az illetékes hatóságok által vagy az ő nevükben végrehajtott kötelező ellenőrzési intézkedések költségei;
 - c) a piackutatási tevékenységek, a terméktervezés és -fejlesztés, valamint a minőségrendszerek elismertetésére irányuló kérelmek elkészítésének költségei.
- (281) A (280) a) és b) pontban említett támogatás nem nyújtható a maguk a kedvezményezettek által végzett ellenőrzés költségeihez kapcsolódóan, vagy amennyiben az uniós jogszabályok a díjak tényleges mértékének meghatározása nélkül úgy rendelkeznek, hogy az ellenőrzéssel kapcsolatos költségeket a mezőgazdasági termékek termelőinek vagy azok csoportjainak kell viselniük.
- (282) Az ezen iránymutatások (280) a) pontjában említett minőségrendszerek a következők:
- a) a következő rendeletek és rendelkezések alapján létrehozott minőségrendszerek:
 - i. az 1308/2013/EU rendelet II. része II. címe I. fejezetének 2. szakasza a borok vonatkozásában;
 - ii. az 1151/2012/EU rendelet;
 - iii. a 834/2007/EK rendelet ⁽⁶²⁾;
 - iv. a 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶³⁾;
 - v. a 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁴⁾;
 - b) mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségrendszerek, köztük mezőgazdasági üzemekre vonatkozó tanúsítási rendszerek, amelyek esetében a tagállamok elismerték a következő kritériumoknak való megfelelést:
 - i. az ilyen minőségrendszereknek megfelelően előállított végtermék egyedi jellege a következők garantálására vonatkozó egyértelmű kötelezettségekre vezethető vissza:
 - a termék sajátos jellemzői, vagy
 - sajátos gazdálkodási vagy termelési módszerek, vagy

⁽⁶²⁾ A Tanács 2007. június 28-i 834/2007/EK rendelete az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

⁽⁶³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. január 15-i 110/2008/EK rendelete a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszerezéséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 39., 2008.2.13., 16. o.).

⁽⁶⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 251/2014/EU rendelete az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kiszerezéséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról és az 1601/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 84., 2014.3.20., 14. o.).

— a végtermék minősége jelentősen felülmúlja a köz-, az állat-, illetve a növényegészségügy, az állatjólét vagy a környezetvédelem tekintetében az árukra vonatkozó kereskedelmi előírások szerint megkövetelt minőséget;

ii. a minőségrendszernek valamennyi termelő számára nyitva kell állnia;

iii. a minőségrendszernek a végtermékre vonatkozó, kötelező erejű termékleírásokat kell tartalmaznia, és az e leírásoknak való megfelelést hatóságnak vagy egy független ellenőrző szervnek kell ellenőriznie;

iv. a minőségrendszernek átláthatónak kell lennie, és teljes mértékben biztosítania kell a mezőgazdasági termékek nyomkövethetőségét;

c) olyan önkéntes mezőgazdasági terméktanúsítási rendszerek, amelyeket az érintett tagállamok „A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek önkéntes tanúsítási rendszereivel kapcsolatos bevált gyakorlatokra vonatkozó európai uniós iránymutatások” című bizottsági közleményben ⁽⁶⁵⁾ meghatározott követelményeknek megfelelőnek ismertek el.

(283) A támogatásnak – objektív módon meghatározott feltételek mellett – az érintett területen működő valamennyi támogatható vállalkozás számára hozzáférhetőnek kell lennie.

(284) Az ezen iránymutatások (280) b) és c) pontjában említett támogatások keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára, és azokat az ellenőrzési intézkedésekért felelős entitás, a kutatási szolgáltató vagy a tanácsadási szolgáltató számára kell kifizetni.

A támogatás összege

(285) A fenti (280) a) pontban említett támogatás legfeljebb ötéves időszakon át nyújtható, és az összege kedvezményezettenként és évente legfeljebb 3 000 EUR lehet. A támogatás évente nyújtott ösztönző kifizetés formájában valósul meg, amelynek a szintjét a minőségrendszerekben való részvételből eredő állandó költségek szintje alapján kell megállapítani.

(286) A (280) b) és c) pontban említett támogatások mértéke elérheti a ténylegesen felmerülő költségek 100 %-át.

1.1.10. A mezőgazdasági ágazatban megvalósuló technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás

(287) Ez a szakasz a mezőgazdasági ágazatban megvalósuló technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatással foglalkozik, kivéve a mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást, amely kizárólag elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak nyújtható.

(288) A technikai segítségnyújtást végezhetik termelői csoportok vagy más szervezetek is, függetlenül a méretüktől.

(289) A támogatásnak – objektív módon meghatározott feltételek mellett – az érintett területen működő valamennyi jogosult számára elérhetőnek kell lennie. Amennyiben a technikai segítségnyújtást termelői csoportok vagy szervezetek végzik, az ilyen csoportokban vagy szervezetekben való tagság nem lehet feltétele a szolgáltatáshoz való hozzáférésnek. A tagsággal nem rendelkező személyek által az érintett csoport vagy szervezet adminisztrációs költségeinek fedezése céljából fizetett hozzájárulás mértékének a szolgáltatásnyújtás költségeire kell korlátozódnia.

1.1.10.1 A tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás

(290) A tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a technikai segítségnyújtásra vonatkozó támogatás általános feltételeinek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(291) A támogatás szakképzéshez és készségek elsajátításához, többek között tanfolyamokhoz, workshopokhoz és személyre szabott tanácsadáshoz, valamint demonstrációs és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtható.

(292) A támogatás rövid időtartamra szóló üzemvezetési csereprogramok és üzemlátogatások lebonyolításához is nyújtható.

⁽⁶⁵⁾ HL C 341., 2010.12.16., 5. o.

Elszámolható költségek

(293) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki:

- a) a szakképzés, a készségek elsajátításához kapcsolódó tevékenységek, valamint a demonstrációs és tájékoztatási tevékenységek megszervezése kapcsán felmerülő költségek;
- b) a résztvevők utazási és szállásköltségei, valamint napidíja;
- c) a résztvevők távolléte során szükséges helyettesítéssel kapcsolatos költségek;
- d) demonstrációs projektek esetében a következő beruházási költségek is elszámolhatók:
 - i. ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át;
 - ii. gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszköz piaci értékének erejéig;
 - iii. az i. és az ii. pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az i. és a ii. pont szerinti kiadások;
 - iv. számítógépes szoftver megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése.
 - v. kisebb léptékű demonstrációs projektek esetében megfelelően indokolt esetben támogatás nyújtható a demonstrációs projekthez kapcsolódóan felmerülő többletköltségekhez és elmaradt bevételhez kapcsolódóan is.

(294) A (293) d) i-iv. pontban említett költségek csak annyiban számolhatók el, amennyiben a demonstrációs projekt céljait szolgálják és a demonstrációs projekt időtartama alatt merülnek fel. Csak a demonstrációs projekt időtartamának megfelelő – általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségnek.

(295) A tudástranszferhez kapcsolódó és tájékoztatási szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek rendelkezniük kell a szóban forgó feladatok ellátásához szükséges megfelelően képzett és rendszeresen továbbképzett személyzettel.

(296) A (293) a), c) és d) i-iv. pontban említett támogatások keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára, és azokat a tudástranszferre és tájékoztatásra irányuló szolgáltatás nyújtója számára kell kifizetni. A (293) d) v. pontban említett támogatást közvetlenül a kedvezményezettek számára kell kifizetni. A (293) d) i-iv. pontban említett, kisebb léptékű demonstrációs projektekhez nyújtott támogatás kifizethető közvetlenül a kedvezményezettek számára.

Támogatási intenzitás

(297) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

(298) A (293) d) pontban említett elszámolható költségek esetében a támogatás maximális összege egy 3 pénzügyi évet felölelő időszakban nem haladhatja meg a 100 000 EUR-t.

1.1.10.2 A tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

(299) A tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás általános feltételeinek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(300) A támogatás célja hozzásegíteni a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásokat és a fiatal mezőgazdasági termelőket ahhoz, hogy tanácsadási szolgáltatásokat vegyenek igénybe vállalkozásuk és/vagy valamely beruházásuk gazdasági és környezeti teljesítményének javítása, valamint éghajlatkímélőbbé és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbbá tétele érdekében.

- (301) A tanácsadásnak kapcsolódnia kell legalább egy uniós vidékfejlesztési prioritáshoz, és a következő elemek közül legalább egyre ki kell terjednie:
- a) az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetében meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekből és/vagy a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokból eredő kötelezettségek;
 - b) adott esetben az 1307/2013/EU rendelet III. címének 3. fejezetében meghatározott, az éghajlatra és a környezetre kedvező hatást gyakorló mezőgazdasági gyakorlatok és a mezőgazdasági terület szóban forgó rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett állapotban való tartása;
 - c) a mezőgazdasági üzem korszerűsítését, a versenyképesség fokozását, az ágazati integrációt, az innovációt, a piacorientáltságot, valamint a vállalkozásösztönzést szolgáló intézkedések;
 - d) a tagállamok által a víz-keretirányelv 11. cikke (3) bekezdésének végrehajtása céljából megállapított követelmények;
 - e) az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁶⁶⁾ 55. cikkének végrehajtása céljából a tagállamok által megállapított követelmények, és különösen a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv⁽⁶⁶⁾ 14. cikkében említett, az integrált növényvédelemre vonatkozó általános elveknek való megfelelés;
 - f) adott esetben munkahelyi biztonsági előírások és a mezőgazdasági üzemekhez kapcsolódó biztonsági előírások;
 - g) szaktanácsadás – beleértve a gazdasági és környezeti fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadást is – olyan mezőgazdasági termelők számára, akik első alkalommal kezdenek gazdálkodásba mezőgazdasági üzemben.
- (302) A tanácsadás kiterjedhet egyéb kérdésekre is, különösen az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a biológiai sokféleséggel és a vízvédellemmel kapcsolatos információkra – az 1307/2013/EU rendelet I. mellékletében megállapítottak szerint –, vagy a mezőgazdasági üzem gazdasági és környezeti teljesítményével kapcsolatos kérdésekre, ideértve a versenyképességi vonatkozásokat is. Ez a rövid ellátási láncok kialakításához, az ökológiai gazdálkodáshoz, valamint az állattenyésztés egészségügyi vonatkozásaihoz kapcsolódó tanácsadást is magában foglalhat.
- (303) A támogatás keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára. A támogatást a tanácsadási szolgáltatás nyújtója részére kell kifizetni.
- (304) A tanácsadási szolgáltatás nyújtására kijelölt szervezeteknek rendelkezniük kell a megfelelő erőforrásokkal, azaz rendszeres képzésben részesülő és megfelelő szakképesítéssel rendelkező személyzettel, és a tanácsadási tevékenység által lefedett szakterületeken tanácsadási tapasztalattal kell rendelkezniük, továbbá megbízhatónak kell lenniük.
- (305) A tanácsadás során a tanácsadási szolgáltatások nyújtóinak tiszteletben kell tartaniuk az 1306/2013/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében említett titoktartási kötelezettségeket.
- (306) Adott esetben, amennyiben az kellően indokolt, a tanácsadás részben csoportos formában is megvalósulhat, figyelembe véve ugyanakkor a tanácsadási szolgáltatást igénybe vevő egyes résztvevők helyzetét.

A támogatás összege

- (307) A támogatási összeg tanácsadásonként legfeljebb 1 500 EUR lehet.

1.1.10.3 A mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

- (308) A mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás általános feltételeinek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (309) A támogatás keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a mezőgazdasági termelő számára. A támogatást a mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatás nyújtójának kell kifizetni.

⁽⁶⁶⁾ Lásd ezen iránymutatások 64. lábjegyzetét.

Elszámolható költségek

- (310) A támogatás a mezőgazdasági termelő, a mezőgazdasági háztartás tagjának minősülő természetes személy vagy egy mezőgazdasági munkavállaló betegség – ideértve az említett személyek gyermekének betegségét – vagy szabadság, szülési szabadság és szülői szabadság miatti távolléte során, illetve halála miatt szükségessé váló személyi helyettesítés kapcsán ténylegesen felmerülő költségek fedezésére nyújtható.
- (311) A helyettesítés teljes időtartama évente és kedvezményezettenként legfeljebb 3 hónap lehet, kivéve a szülési és szülői szabadság során történő helyettesítést, amely legfeljebb 6 hónap lehet az egyes esetekben. A Bizottság megfelelően indokolt esetekben mindazonáltal engedélyezhet hosszabb időtartamot.

Támogatási intenzitás

- (312) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.1.11. A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás

- (313) A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen irányutatókban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (314) Ez a szakasz a teljes mezőgazdasági ágazatra ⁽⁶⁷⁾ vonatkozik.
- (315) A támogatásnak azt a célt kell szolgálnia, hogy előmozdítsa a legalább két szereplő részvételével megvalósuló együttműködés különböző formáit – függetlenül attól, hogy a szereplők a mezőgazdasági ágazatban tevékenykednek-e, de azzal a feltétellel, hogy az együttműködés csak a mezőgazdasági ágazat hasznát szolgálja – és különösen a következőket:
- a) együttműködésre irányuló megközelítések, amelyeket a mezőgazdasági ágazatban és – amennyiben a feldolgozás eredménye mezőgazdasági termék – az élelmiszerláncban működő különböző vállalkozások, valamint egyéb olyan, a mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő szereplők – többek között termelői csoportok, szövetkezetek és szakmaközi szervezetek – alakítanak ki, amelyek hozzájárulnak a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához;
 - b) klaszterek és hálózatok kiépítése;
 - c) a mezőgazdaság termelékenységével és fenntarthatóságával foglalkozó EIP operatív csoportjainak létrehozása és működtetése az 1305/2013/EU rendelet 56. cikke szerint.
- (316) A támogatás különösen a következő tevékenységekkel kapcsolatos együttműködésre ítélt oda:
- a) kísérleti projektek;
 - b) új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztése a mezőgazdasági ágazatban és az élelmiszer-ipari ágazatban, de csak amennyiben mezőgazdasági termékeket érint;
 - c) a mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő kis gazdasági szereplők között a közös munkafolyamatok megszervezése, illetve az eszközök és a források megosztása terén folytatott együttműködés;
 - d) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között rövid ellátási láncok és helyi piacok létrehozása és fejlesztése érdekében;
 - e) a rövid ellátási láncok és a helyi piacok fejlesztésével kapcsolatos, helyi kontextusban végrehajtott promóciós tevékenységek;
 - f) az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás céljából végrehajtott közös fellépés;
 - g) környezetvédelmi projektekre és alkalmazásban lévő környezetvédelmi gyakorlatokra irányuló közös megközelítések, a hatékony vízgazdálkodást, a megújuló energia alkalmazását ⁽⁶⁸⁾ és a mezőgazdasági tájkép megőrzését is ideértve;

⁽⁶⁷⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen irányutatók (35) 2. pontjában.

⁽⁶⁸⁾ Ez vonatkozik a megújuló forrásból származó energia termeléséhez és a bioüzemanyagok mezőgazdasági üzemekben történő előállításához kapcsolódó együttműködésre is, feltéve, hogy teljesülnek az ezen irányutatók II. részének 1.1.1.1. szakaszában meghatározott feltételek.

- h) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között a mezőgazdasági élelmiszertermékek előállításában és a saját fogyasztásra szánt energia termelésében való felhasználásra szánt biomassza fenntartható biztosítása terén;
- i) az egy vagy több uniós vidékfejlesztési prioritás megvalósítását célzó, az 1303/2013/EU rendelet 2. cikkének 19. pontjában meghatározottaktól eltérő helyi fejlesztési stratégiák végrehajtása, elsősorban a köz- és a magánszférabeli, az 1303/2013/EU rendelet 32. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottaktól eltérő partnerek csoportjai által.
- (317) A klaszterek és hálózatok kiépítéséhez nyújtott támogatás csak újonnan kiépített vagy új tevékenységbe kezdő klaszterek és hálózatok számára ítéltethető oda.
- (318) A (316) a) és b) pontban említett tevékenységekhez nyújtott támogatások egyéni szereplők számára is odaítélhetők. Amennyiben a támogatást egyéni szereplők számára ítélik oda, a támogatott projekt vagy tevékenység eredményeit terjeszteni kell.
- (319) A rövid ellátási láncok létrehozásához és fejlesztéséhez nyújtott, a (316) d) és e) pontban említett támogatás csak olyan ellátási láncok esetében nyújtható, amelyekben a mezőgazdasági termelő és a fogyasztó között legfeljebb egy közvetítő található.
- (320) Az e szakasz értelmében nyújtott támogatásnak meg kell felelnie az 1308/2013/EU rendelet 206–210. cikke értelmében alkalmazott vonatkozó versenyjogi rendelkezéseknek, különösen a Szerződés 101. és 102. cikkének.

Elszámolható költségek

- (321) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki, amennyiben azok mezőgazdasági tevékenységek kapcsán merülnek fel:
- a) az érintett területre vonatkozó tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok, valamint az üzleti terv vagy az 1303/2013/EU rendelet 33. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia kidolgozásának költségei;
- b) valamely közös területi projekt vagy egy, a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP-nek az 1305/2013/EU rendelet 56. cikkében említett operatív csoportja által végrehajtandó projekt megvalósíthatóvá tétele érdekében az érintett területen folytatott szervezési tevékenységek költségei. A klaszterek esetében a szervezési tevékenységek képzések szervezésére, a tagok közötti hálózatépítésre és új tagok toborzására is irányulhatnak;
- c) az együttműködéshez kapcsolódó költségek, mint például egy „koordinátor” fizetése;
- d) az üzleti terv, a környezetvédelmi terv, az 1303/2013/EU rendelet 33. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia vagy egyéb innovációs célú fellépés – ideértve a tesztelést is – végrehajtásához kapcsolódó egyedi projektek közvetlen költségei; a közvetlen költségeknek a beruházási támogatás elszámolható költségeire kell korlátozódniuk, az ezen iránymutatások II. részének a beruházási támogatással kapcsolatos 1.1.1.1. szakaszában foglaltak szerint;
- e) promóciós tevékenységek költségei.
- (322) A támogatás időtartamát legfeljebb hét évre kell korlátozni; ezen rendelkezés alól – kellően indokolt esetekben – kivételt képezhetnek a kollektív környezetvédelmi fellépések.

Támogatási intenzitás

- (323) A támogatás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át.
- (324) A fenti (321) d) pontban említett közvetlen költségeknek a beruházási támogatásokra vonatkozó, a beruházási támogatásokról szóló szakaszban foglalt maximális támogatási intenzitásra kell korlátozódniuk.

1.2. Kockázat- és válságkezelés

- (325) Az állami támogatás megfelelő támogatási eszköz lehet bizonyos, a mezőgazdasági ágazathoz kapcsolódó kockázattípusok vonatkozásában, mivel a mezőgazdasági tevékenység egészére jellemző, hogy fokozottan ki van téve különféle kockázatoknak és válságoknak. Különbségek vannak azonban az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások és a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások között, ez utóbbiaknak ugyanis általában jobb lehetőségeik vannak a kockázatok elhárítására. E szakasz egyes támogatási kategóriái ezért kizárólag az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások számára hozzáférhetők.

- (326) A kockázatok és válságok által érintett tevékenységekhez nyújtott állami támogatások kapcsán a Bizottság figyelembe veszi, hogy el kell kerülni az indokolatlan versenytorzulásokat, és ennek érdekében kötelezni kell a termelőket a veszteségekkel vagy a szóban forgó támogatási intézkedésekkel kapcsolatos költségek fedezéséhez való minimális hozzájárulás megfizetésére, illetve egyéb megfelelő intézkedéseket kell hozni a versenytorzulás kockázatának mérséklése és annak biztosítása érdekében, hogy az állami támogatás az elszenvedett károkkal arányos mértékű legyen. A Bizottság az értékelésében figyelembe veszi, hogy a kedvezményezettnek gondoskodnia kell megfelelő megelőző intézkedések megtételéről a nyújtott támogatás teljes összegének a lehető legkisebbre korlátozása érdekében.
- 1.2.1. *A mezőgazdasági termelésben vagy a mezőgazdasági termelés eszközeiben okozott kár ellentételezésére, valamint a károk megelőzésére irányuló támogatások*
- 1.2.1.1 *A természeti katasztrófák vagy rendkívüli események által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás*
- (327) A természeti katasztrófák vagy rendkívüli események által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (328) Ez a szakasz a mezőgazdasági ágazatra vonatkozik ⁽⁶⁹⁾.
- (329) A Bizottság következetesen fenntartotta, hogy a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett „természeti csapások” és „rendkívüli események” fogalmát szűken kell értelmezni, mivel azok kivételt képeznek a belső piacon nyújtott állami támogatások Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében megállapított általános tilalma alól. Ezt az Európai Unió Bírósága is megerősítette ⁽⁷⁰⁾.
- (330) Ez idáig a Bizottság a földrengéseket, a lavinákat, a földcsuszamlásokat és az árvizeket fogadta el természeti katasztrófának. Ezen túlmenően figyelembe veszi az állami támogatás modernizációjára irányuló kezdeményezés keretén belüli fejleményeket, amelyek lehetővé teszik a csoportmentesség biztosítását a természeti katasztrófák következő új kategóriái esetében is: tornádók, hurrikánok, vulkánkitörések és természeti eredetű kontrollálatlan vegetációtűzek. A Bizottság rendkívüli eseménynek fogadta el a korábbiakban többek között a háborút, a belső zavargásokat vagy sztrájkokat, valamint – bizonyos kikötésekkel és kiterjedésüktől függően – a súlyos nukleáris és ipari baleseteket, továbbá a jelentős veszteségeket okozó tüzeket ⁽⁷¹⁾. A Bizottság a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti állami támogatás nyújtására vonatkozó javaslatokat továbbra is eseti alapon fogja értékelni, figyelembe véve az e területen eddig követett gyakorlatát.
- (331) Az e szakasz alapján nyújtott támogatásnak a következő feltételeknek kell megfelelnie:
- a) a tagállam illetékes hatósága az eseményt hivatalosan természeti katasztrófának vagy rendkívüli eseménynek ismerte el;
valamint
 - b) a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény és a vállalkozás által elszenvedett kár között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn.
- (332) A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján a (331) a) pontban említett hivatalos elismerést megadottnak kell tekinteni.
- (333) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (334) A támogatási programot az esemény bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni, és a támogatást az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

⁽⁶⁹⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 2. pontjában.

⁽⁷⁰⁾ A Bíróság C-73/03. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 2004. november 11-én hozott ítéletének 37. pontja; a Bíróság C-346/03. és C-529/03. sz., Giuseppe Atzeni és társai ügyekben 2006. február 23-án hozott ítéletének 79. pontja.

⁽⁷¹⁾ A Bizottság nem értett egyet azzal, hogy egyetlen, a piacon megtalálható szokásos biztosítással biztosított feldolgozóüzemben bekövetkező tűz rendkívüli eseménynek minősülhet. Általános szabályként a Bizottság nem fogadja el, hogy egy állatbetegség kitörését vagy növénykárosító megjelenését természeti katasztrófának vagy rendkívüli eseménynek lehetne tekinteni. A Bizottság mindössze egyetlen esetben ismerte el rendkívüli eseménynek egy teljesen új állatbetegség nagyon széles körű kitörését.

- (335) A gyors válságkezelés megkönnyítése érdekében a Bizottság engedélyezi a földrengések, lavinák, földcsuszamlások és árvizek, valamint a tornádók, hurrikánok, vulkánkitörések és természeti eredetű kontrollálatlan vegetációtüzek által okozott károk ellentételezésére szolgáló támogatási keretprogramok előzetes létrehozását, feltéve, hogy egyértelműen meghatározásra kerülnek azok a feltételek, amelyek mellett ilyen természeti katasztrófák bekövetkezte esetén támogatás nyújtható ⁽⁷²⁾. Az előzetes programok kapcsán a tagállamoknak eleget kell tenniük a (728) pontban meghatározott jelentéstételi kötelezettségnek.
- (336) A (330) pontban említettektől eltérő típusú természeti katasztrófák által okozott károk, valamint a rendkívüli események által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatást egyedileg kell bejelenteni a Bizottságnak.

Elszámolható költségek

- (337) Az elszámolható költség a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.
- (338) A következő károk költségei számolhatók el:
- olyan eszközökben bekövetkező anyagi kár, mint épületek, berendezések, gépek, készletek és termelési eszközök;
 - a mezőgazdasági termelésnek és a mezőgazdasági termelés eszközeinek a teljes vagy részleges megsemmisüléséből eredő bevételkiesés.
- (339) A kár nagyságát az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.
- (340) Az anyagi kár nagyságát az érintett eszköz javítási költsége vagy a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény előtti gazdasági értéke alapján kell kiszámítani. Nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci értéknek a természeti katasztrófa vagy a rendkívüli esemény által okozott csökkenését, vagyis a tulajdon közvetlenül a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény előtti értéke és közvetlenül annak bekövetkezte utáni értéke közötti különbséget.
- (341) A bevételkiesés kiszámítása során:
- a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény évében vagy a termelési eszközök teljes vagy részleges megsemmisülésével érintett minden következő évben termelt mezőgazdasági termékek mennyisége és az adott évben realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményt ki kell vonni
 - a természeti katasztrófát vagy rendkívüli eseményt megelőző három évben előállított mezőgazdasági termékek éves átlagos mennyisége – vagy a természeti katasztrófát vagy rendkívüli eseményt megelőző öt éves időszakból a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlag – és a realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményből.
- (342) Az így kapott összeg megnövelhető azokkal az egyéb költségekkel, amelyek a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény miatt felmerültek a kedvezményezettnél, és abból le kell vonni minden olyan költséget, amely a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnél.
- (343) A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének kiszámításához alkalmazhatók mutatók, amennyiben az alkalmazott számítási módszer lehetővé teszi az egyedi kedvezményezett tényleges veszteségének meghatározását egy adott év tekintetében.
- (344) A Bizottság a károk kiszámításának egyéb módszereit is elfogadja, feltéve, hogy megfelelő bizonyítékot kap arra vonatkozóan, hogy ezek reprezentatívak, nem alapulnak rendkívül magas hozamokon, és nem eredményeznek túlkompenzálást egyik kedvezményezett esetében sem. A kár mértékének felmérését a termékek egyes típusainak sajátos jellemzőihez lehet igazítani a következők alkalmazása révén:
- az egyes gazdaságok szintjén, illetve helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott biológiai mutatók (a biomassza-veszteség mennyisége) vagy a termés hozam csökkenésére vonatkozó egyenértékű mutatók; vagy
 - helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott időjárási mutatók (például csapadékmennyiség és hőmérséklet).

⁽⁷²⁾ Az N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628 és SA.36787 számú állami támogatási ügyekben hozott bizottsági határozatok.

Támogatási intenzitás

- (345) A kár ellentételezésére folyósított támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a biztosítási kötvény alapján történő kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- 1.2.1.2 A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás
- (346) A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel a közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (347) Ez a szakasz az ezen irányutató (35) 31. pontjában meghatározott, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatásra vonatkozik. Kizárólag az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra alkalmazandó.
- (348) Az e szakasz alapján nyújtott támogatásnak a következő feltételeknek kell megfelelnie:
- a) az érintett tagállam illetékes hatósága az eseményt hivatalosan természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségnek ismerte el;
valamint
 - b) a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség és a vállalkozás által elszenvedett kár között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn.
- (349) A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján a (348) a) pontban említett elismerést megadottnak kell tekinteni.
- (350) Az előzetes programok kapcsán a tagállamoknak eleget kell tenniük a (728) pontban meghatározott jelentéstételi kötelezettségnek.
- (351) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (352) A támogatási programokat a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni. A támogatásokat az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

Elszámolható költségek

- (353) Az elszámolható költség a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.
- (354) A következő károk költségei számolhatók el:
- a) olyan eszközökben bekövetkező anyagi kár, mint gazdasági épületek, berendezések és gépek, készletek és termelési eszközök;
 - b) a mezőgazdasági termelésnek és a termelés eszközeinek a teljes vagy részleges megsemmisüléséből eredő bevételkiesés.
- (355) A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt bekövetkezett kár értékét az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.
- (356) Az eszközökben a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt bekövetkező anyagi kárt az érintett eszköz javítási költsége vagy a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség bekövetkezése előtti gazdasági értéke alapján kell kiszámítani. Nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci értéknek a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott csökkenését, vagyis az eszköz közvetlenül a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség előtti értéke és közvetlenül annak bekövetkezése utáni értéke közötti különbséget.
- (357) Ha a kedvezményezett (354) b) pontban említett bevételkiesését a termények vagy az állatállomány szintje alapján számítják ki, akkor csak az adott terményhez vagy állatállományhoz kapcsolódó anyagi kárt lehet figyelembe venni.

- (358) A bevételkiesést vagy a gazdaság éves termelésének szintje, vagy a termények vagy az állatállomány szintje alapján kell kiszámítani a következőképpen:
- a) a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség évében vagy a termelési eszközök teljes vagy részleges megsemmisülésével érintett minden következő évben termelt mezőgazdasági termékek mennyisége és az adott évben realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményt ki kell vonni
 - b) a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenséget megelőző három évben előállított mezőgazdasági termékek éves átlagos mennyisége – vagy a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenséget megelőző öt éves időszakból a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlag – és a realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményből.
- (359) Az így kapott összeg megnövelhető azokkal az egyéb költségekkel, amelyek a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt merültek fel a kedvezményezettnél. A szóban forgó összegből le kell vonni minden olyan költséget, amely a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnél.
- (360) A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének kiszámításához alkalmazhatók mutatók, amennyiben az alkalmazott számítási módszer lehetővé teszi az egyedi kedvezményezett tényleges veszteségének meghatározását egy adott év tekintetében.
- (361) A Bizottság a károk kiszámításának egyéb módszereit is elfogadja, feltéve, hogy megfelelő bizonyítékot kap arra vonatkozóan, hogy ezek reprezentatívak, nem alapulnak rendkívül magas hozamokon, és nem eredményeznek túlkompenzálást egyik kedvezményezett esetében sem. A kár mértékének felmérését a termékek egyes típusainak sajátos jellemzőihez lehet igazítani a következők alkalmazása révén:
- a) az egyes gazdaságok szintjén, illetve helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott biológiai mutatók (a biomassza-veszteség mennyisége) vagy a termés hozam csökkenésére vonatkozó egyenértékű mutatók; vagy
 - b) helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott időjárási mutatók (például csapadékmennyiség és hőmérséklet).

Támogatási intenzitás

- (362) A károk ellentételezéseként kapott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a támogatással érintett kárra egyéb nemzeti vagy uniós intézkedés keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 80 %-át. Hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területeken a támogatási intenzitás 90 %-ra növelhető.
- (363) Az e szakasz alapján nyújtott támogatást 50 %-kal csökkenteni kell minden olyan esetben, ahol a támogatást olyan kedvezményezett kapja, aki nem kötött biztosítást az éves átlagtermelésének vagy a termeléssel összefüggő jövedelmének legalább 50 %-ára és az érintett tagállamban vagy régióban statisztikailag leggyakrabban előforduló, biztosítással fedezhető éghajlati kockázatok ellen. E feltételtől csak akkor lehet eltekinteni, ha a tagállam meggyőzően bizonyítani tudja, hogy – minden ésszerű erőfeszítés ellenére – a kár keletkezésének időpontjában nem állt rendelkezésre az érintett tagállamban vagy régióban statisztikailag leggyakrabban előforduló éghajlati kockázatok fedező, megfizethető díjú biztosítás.
- 1.2.1.3 Az állatbetegségek és növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzése, megfékezése és felszámolása költségeihez nyújtott támogatás és az állatbetegségek és növénykárosítók által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás
- (364) Az állatbetegségek és növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzése, megfékezése és felszámolása költségeihez nyújtott támogatást és az ezen állatbetegségek vagy növénykárosítók által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

- (365) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra vonatkozik.
- (366) Támogatás csak a következők szerint nyújtható:
- a) olyan állatbetegségek vagy növénykárosítók tekintetében, amelyekre nézve – törvényi rendelkezés, rendelet vagy közigazgatási intézkedés formájában – uniós vagy nemzeti szabályok vannak érvényben; valamint
 - b) a következők részeként:
 - i. uniós, nemzeti vagy regionális szintű, az érintett állatbetegség vagy növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzését, megfékezését vagy felszámolását célzó közprogram; vagy
 - ii. az illetékes hatóság által elrendelt sürgősségi intézkedés; vagy
 - iii. valamely növénykárosítóval való fertőzöttség felszámolására vagy továbbterjedésének megakadályozására irányuló, a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló, 2000. május 8-i 2000/29/EK tanácsi irányelvnek⁽⁷³⁾ megfelelően végrehajtott intézkedések.
- (367) A (366) b) pontban említett programoknak és intézkedéseknek tartalmazniuk kell az érintett megelőzési, megfékezési és felszámolási intézkedések leírását.
- (368) A támogatás nem kapcsolódhat olyan intézkedésekhez, amelyek költségeit az uniós jogszabályok értelmében a kedvezményezettnek kell viselnie, kivéve, ha a szóban forgó támogatási intézkedések költségeit teljes egészében kiegyenlítik a kedvezményezettek háruló kötelező terhek.
- (369) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (370) Nem nyújtható egyedi támogatás, ha megállapítást nyer, hogy a betegséget vagy a növénykárosítóval való fertőzöttséget a kedvezményezett idézte elő akár szándékosan, akár gondatlanságból.
- (371) Állatbetegségek esetében a támogatás csak az Állategészségügyi Világszervezet állatbetegségeket felsoroló jegyzékében szereplő betegséghez vagy a 652/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁷⁴⁾ I. és II. mellékletében felsorolt állatbetegségek és zoonózisok valamelyikéhez kapcsolódhat.
- (372) A támogatási programokat az állatbetegség vagy a növénykárosító miatti költségek vagy károk keletkezésének időpontjától számított három éven belül be kell vezetni. A támogatást az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.
- (373) Az előzetes programok kapcsán a tagállamoknak eleget kell tenniük a (728) pontban meghatározott jelentéstételi kötelezettségnek.

Elszámolható költségek

- (374) Megelőzésre irányuló intézkedések esetében a támogatásnak a következő elszámolható költségeket kell fedeznie:
- a) egészségügyi vizsgálatok;
 - b) elemzések, ideértve az in vitro diagnosztikát;
 - c) tesztek és más szűrési intézkedések, ideértve a TSE- és BSE-vizsgálatokat is;

⁽⁷³⁾ A Tanács 2000. május 8-i 2000/29/EK irányelve a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről (HL L 169., 2000.7.10., 1. o.).

⁽⁷⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 652/2014/EU rendelete az élelmiszerláncról, az állategészségüggyel és állatjólétéről, valamint a növényegészségüggyel és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos kiadások kezelésére vonatkozó rendelkezések megállapításáról, a 98/56/EK, a 2000/29/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv, a 178/2002/EK, a 882/2004/EK és a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/399/EGK, a 76/894/EGK és a 2009/470/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2014.6.27., 1. o.).

- d) oltóanyagok, gyógyszerek, állatok kezelésére szolgáló anyagok és növényvédő szerek megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának és kijuttatásának költségei;
- e) az állatok megelőzési célú levágásának vagy kiselejtezésének, illetve az állati termékek és a növények ugyanilyen célból történő megsemmisítésének, valamint az üzem és a felszerelések megtisztításának és fertőtlenítésének költségei.
- (375) Betegségek megfékezésére és felszámolására irányuló intézkedések esetében a támogatásnak a következő elszámolható költségeket kell fedeznie:
- a) állatbetegségek esetében tesztek és más szűrési intézkedések, ideértve a TSE- és BSE-vizsgálatokat is
- b) oltóanyagok, gyógyszerek, állatok kezelésére szolgáló anyagok és növényvédő szerek megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának és kijuttatásának költségei;
- c) az állatok levágásának vagy kiselejtezésének és megsemmisítésének, valamint az állatokhoz kapcsolódó termékek vagy a növények megsemmisítésének költségei, ideértve az oltások vagy az illetékes hatóságok által elrendelt más intézkedések miatt elpusztuló állatokat és megsemmisülő növényeket, valamint az üzem és a felszerelések megtisztításának és fertőtlenítésének költségeit is.
- (376) A (374) és a (375) pontban említett elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatást természetben kell nyújtani, és a megelőzésre, illetve felszámolásra irányuló intézkedések végrehajtója számára kell kifizetni; kivételt képeznek ez alól a (374) d) és a (375) b) pontban említett elszámolható költségek, valamint a (374) e) és a (375) c) pontban említett elszámolható költségek a növénykárosítók és az üzem és a felszerelések megtisztításának és fertőtlenítésének költségei tekintetében.
- (377) Az állatbetegségek vagy növénykárosítók okozta károk orvoslásához nyújtott támogatás esetében az ellentételezés kiszámításának kizárólagos alapja:
- a) azon állatok és állati termékek, illetve azon növények piaci értéke, melyek az alábbiak egyikének következtében hullottak el vagy kerültek levágásra, kiselejtezésre vagy megsemmisítésre:
- i. állatbetegség vagy növénykárosítóval való fertőzöttség;
- ii. az ezen iránymutatások (366) b) pontjában említett közprogram vagy intézkedés;
- b) a zárlat alá helyezési kötelezettségből, az állománypótlási vagy újraültetési nehézségekből, valamint a (366) b) pontban említett közprogram vagy intézkedés részeként előírt kötelező vetésforgóból eredő bevételekiesés.
- (378) A szóban forgó összegből le kell vonni minden olyan költséget, amely az állatbetegség vagy növénykárosító miatt közvetlenül nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnek.
- (379) A (377) a) pontban említett piaci értéket az alapján kell megállapítani, hogy mekkora volt az állatok, termékek és növények értéke közvetlenül azt megelőzően, hogy felmerült vagy megerősítést nyert az állatbetegség vagy növénykárosítóval való fertőzöttség gyanúja.
- (380) A (377) pontban említett támogatást olyan állatbetegségek és növénykárosítók miatt keletkező költségekre és károokra kell korlátozni, amelyek kapcsán az illetékes hatóság:
- a) állatbetegség esetében hivatalosan elismerte a kitörést; vagy
- b) növénykárosító esetében hivatalosan elismerte a károsító jelenlétét.
- (381) Kivételes és kellően indokolt esetekben a Bizottság elszámolhatónak fogadhatja el az e szakaszban említett intézkedéseken kívüli szükséges intézkedések végrehajtása során felmerült költségeket is.

Támogatási intenzitás

- (382) A kedvezményezettnek nyújtott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve az ugyanazon elszámolható költségek kapcsán egyéb nemzeti vagy uniós intézkedések keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.2.1.4 Elhullott állatok kapcsán nyújtott támogatás

- (383) Az elhullott állatok kapcsán nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(384) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

Támogatási intenzitás az elszámolható költségekhez viszonyítva:

(385) Az alábbiakban felsorolt elszámolható költségekre vonatkozóan a következő támogatási intenzitásokat kell alkalmazni:

- a) az elhullott állatok elszállítása költségeinek legfeljebb 100 %-át kitevő támogatás, és az elhullott állatok megsemmisítése költségeinek legfeljebb 75 %-át kitevő támogatás; az elhullott állatok elszállításának és megsemmisítésének költségeire kötött biztosítás díjköltségeihez nyújtott támogatás az ezen iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakaszában foglalt rendelkezések szerint nyújtható;
- b) az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése költségeinek legfeljebb 100 %-át kitevő támogatás, amennyiben a támogatást az elhullott állatok elszállítására és megsemmisítésére szánt díjakon vagy kötelező hozzájárulásokon keresztül finanszírozzák, feltéve, hogy a díjak vagy hozzájárulások a húsgazatra korlátozódnak és azokat közvetlenül ott vetik ki;
- c) az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése költségeinek 100 %-át kitevő támogatás, amennyiben kötelező elvégezni az elhullott állatok TSE-vizsgálatát, vagy amennyiben az ezen iránymutatások (371) pontjában említett betegség tör ki.

(386) A támogatás nyújtásának feltétele, hogy az érintett tagállamban működjön egy következetes ellenőrzési program, amely biztosítja valamennyi elhullott állat biztonságos ártalmatlanítását.

(387) A támogatást természetben kell nyújtani, és a keretében nem nyújthatók közvetlen pénzbeli kifizetések a kedvezményezettek számára, kivéve abban az esetben, ha az állattenyésztő, aki a támogatás kedvezményezettje, egyben szolgáltatói tevékenységet is végez.

(388) A támogatás kezelésének megkönnyítése érdekében a támogatás olyan gazdasági szereplőknek vagy szervezeteknek fizethető ki, amelyek:

- a) a termelési-értékesítési láncban az állattenyésztési ágazatban működő vállalkozások után következnek; és valamint
- b) az elhullott állatok elszállításával és megsemmisítésével kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtanak.

(389) Az elhullott állatokkal és a vágóhídi hulladékkal kapcsolatban a Bizottság fenntartja azon politikáját, amely szerint nem engedélyezi a támogatás nyújtását a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó gazdasági szereplők számára az elhullott állatok kapcsán, valamint a vágóhídi hulladék ártalmatlanításának költségeihez. A vágóhídi hulladék ártalmatlanításával kapcsolatban megvalósított beruházásokra irányuló állami támogatás vizsgálatára a beruházási támogatásra alkalmazandó vonatkozó szabályok szerint kerül sor.

1.2.1.5 A védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás

(390) A védett állatok által a felszerelésekben, az infrastruktúrában, az állatokban és a növényekben okozott károk egyre nagyobb problémát jelentenek. Az Unió természetvédelmi politikájának sikere részben a védett állatok és a mezőgazdasági termelők közötti konfliktusok eredményes kezelésétől függ. Ebből következően, valamint az arányosság elvének megfelelően a védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(391) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

(392) A kedvezményezetteknek meghatározott mértékű minimális hozzájárulást kell nyújtaniuk a versenytorzulások kockázatának enyhítése és a kockázat minimalizálására való ösztönzés érdekében. Ez a hozzájárulás olyan ésszerű megelőző intézkedések – például ahol lehetséges, biztonsági kerítések, őrzőku-tyák – alkalmazása formájában kell, hogy megvalósuljon, amelyek arányosak a védett állatok által okozott károknak az érintett területen fennálló kockázatával. Ha nincs lehetőség ésszerű megelőző intézkedések meghozatalára, akkor ahhoz, hogy a támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, az érintett tagállamnak igazolnia kell az ilyen megelőző intézkedések meghozatalának lehetetlenségét.

(393) A tagállamnak meg kell állapítania az elszennvedett károk és a védett állat viselkedése között fennálló közvetlen ok-okozati összefüggést.

- (394) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (395) A támogatási programot a kárt okozó esemény bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni. A támogatásokat az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

Elszámolható költségek

- (396) Az elszámolható költség a kárt okozó esemény közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.
- (397) A következő károk költségei számolhatók el:
- a) az elpusztított állatokhoz vagy növényekhez kapcsolódó károk: az elszámolható költségek a védett állatok által elpusztított állatok vagy növények piaci értékén alapulnak;
 - b) közvetett költségek: a sérült állatok kezeléséből eredő állatorvosi költségek, valamint az eltűnt állatok keresésével kapcsolatos munkaerőköltségek;
 - c) a következő eszközökben bekövetkező anyagi kár: mezőgazdasági felszerelések, gépek, gazdasági épületek és készletek; az anyagi kár nagyságát az érintett eszköz javítási költsége vagy a kárt okozó esemény előtti gazdasági értéke alapján kell megállapítani; nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci értéknek a kárt okozó esemény által kiváltott csökkenését, vagyis a tulajdon közvetlenül az esemény előtti értéke és közvetlenül az esemény bekövetkezése utáni értéke közötti különbséget.
- (398) A szóban forgó összegből le kell vonni minden olyan költséget, amely a kárt okozó esemény miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnek.
- (399) A kár nagyságát az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.
- (400) A védett állatok által okozott károk megelőzését szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos beruházások az ezen iránymutatások II. részének a mezőgazdasági üzemek számára nyújtott beruházási támogatásokról szóló 1.1.1.1. szakaszában foglalt feltételek szerint támogathatók.

Támogatási intenzitás

- (401) Az ellentételezés mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.
- (402) A közvetett költségek kapcsán nyújtott ellentételezésnek arányosnak kell lennie a közvetlen költségekkel, és nem haladhatja meg az összes közvetett elszámolható költség 80 %-át.
- (403) A károk ellentételezésére nyújtott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a támogatással érintett kárra egyéb nemzeti vagy uniós intézkedés keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatja meg a közvetlen elszámolható költségek 100 %-át és a közvetett elszámolható költségek 80 %-át.

1.2.1.6 Biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás

- (404) A biztosítás számos esetben a helyes kockázat- és válságkezelés rendkívül hasznos eszköze. Emiatt, továbbá a mezőgazdasági termelők gyakran korlátozott finanszírozási lehetőségeire figyelemmel a Bizottság kedvező véleménnyel van a biztosítási díjak kapcsán nyújtott állami támogatásokról, ha a biztosítás az elsődleges mezőgazdasági termelésre vonatkozik.
- (405) A biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (406) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (407) A támogatás nem képezhet akadályt a biztosítási szolgáltatások belső piacának működésében. Közelebbről: a támogatás nem korlátozódhat egyetlen biztosítótársaság vagy biztosítótársaságok egy meghatározott csoportja által nyújtott biztosításra, és nem köthető olyan feltételhez, hogy a biztosítási szerződést az érintett tagállamban székhellyel rendelkező társaságnál kell megkötöni.
- (408) A viszontbiztosítási rendszereket eseti alapon kell megvizsgálni.

Elszámolható költségek

- (409) Az elszámolható költségeket azon biztosítások díjai képezik, amelyek a 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.4. és 1.2.1.5. szakaszban meghatározott, természeti katasztrófák vagy rendkívüli események, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek és növénykárosítók, elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése, valamint védett állatok által okozott károk, illetve egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek miatt keletkező károk és/vagy környezeti események által okozott károk fedezésére szolgálnak.
- (410) A biztosítás csak a fenti (409) pontban említett károk ellentételezésének költségét fedezheti, és nem írhatja elő jövőbeli termelési tevékenység végzését, és nem köthet ki azzal kapcsolatosan sajátos termelési módszereket vagy mennyiségeket.
- (411) A környezeti események által okozott veszteségek fedezésére szolgáló biztosítások díjaihoz nyújtott támogatás tekintetében teljesülnie kell a következő kiegészítő feltételnek is: a környezeti esemény bekövetkeztét hivatalosan meg kell erősítenie az érintett tagállam illetékes hatóságának. A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján ezt a hivatalos megerősítést megadottnak kell tekinteni. A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének és a veszteség mértékének a kiszámításához alkalmazhatók a (360) és a (361) pontban említett mutatók.

Támogatási intenzitás

- (412) A bruttó támogatási intenzitás nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 65 %-át, kivéve az elhullott állatok elszállításhoz és megsemmisítéséhez nyújtott támogatást, ahol a támogatási intenzitás az elhullott állatok elszállítása kapcsán nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 100 %-át, az elhullott állatok megsemmisítése kapcsán pedig nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 75 %-át.

- (413) A tagállamok megfelelő felső határok alkalmazásával korlátozhatják a biztosítási díj támogatható összegét.

1.2.1.7 A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára nyújtott pénzügyi hozzájárulásokhoz nyújtott támogatás

- (414) A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára az 1.2.1.2. és az 1.2.1.3. szakaszban meghatározott, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek vagy állatbetegségek és növénykárosítók által okozott károknak és/vagy környezeti események által okozott károknak a mezőgazdasági termelők részére történő ellentételezésére nyújtott pénzügyi hozzájárulások támogatását a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

- (415) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

- (416) Az érintett kölcsönös kockázatkezelési alapnak:

- a) rendelkeznie kell az illetékes hatóság általi, a nemzeti jognak megfelelő akkreditációval;
- b) átlátható politikát kell követnie az alapba történő befizetések és az onnan történő kifizetések tekintetében;
- c) egyértelmű szabályokkal kell rendelkeznie a felelősség bárminemű felmerülő tartozás vonatkozásában történő megállapítására.

- (417) A tagállamoknak meg kell határozniuk a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának és irányításának szabályait, különösen a kompenzációs kifizetések nyújtása és az említett szabályok betartásának felügyelete és ellenőrzése vonatkozásában. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a kockázatkezelési alapra vonatkozó szabályok kiterjenek a vállalkozás gondatlansága esetén alkalmazandó szankciókra is.

Elszámolható költségek

- (418) Az elszámolható költségeket a kölcsönös kockázatkezelési alapok számára az 1.2.1.2. és az 1.2.1.3. szakaszban meghatározott, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek vagy állatbetegségek és növénykárosítók által okozott károknak és/vagy környezeti események által okozott károknak a mezőgazdasági termelők részére történő ellentételezésére nyújtott pénzügyi hozzájárulások költsége képezi. A pénzügyi hozzájárulások kizárólag azokhoz az összegekhez kapcsolódhatnak, amelyeket a kölcsönös kockázatkezelési alap pénzbeli ellentételezéseként fizet ki az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak.

- (419) A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára a környezeti események által okozott károk ellentételezéséhez nyújtott pénzügyi hozzájárulások tekintetében teljesülnie kell a következő kiegészítő feltételnek is: a környezeti esemény bekövetkeztét az érintett tagállam illetékes hatóságának hivatalosan el kell ismernie. A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján az elismerést megadottnak kell tekinteni. A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének és a veszteség mértékének a kiszámításához alkalmazhatók a (360) és a (361) pontban említett mutatók.

Támogatási intenzitás

- (420) A támogatás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 65 %-át.
- (421) A tagállamok korlátozhatják az elszámolható költségeket a következők alkalmazásával:
- a) alaponként meghatározott felső határok;
 - b) az alap egy tagjára/résztvevőjére vonatkozó felső határok.

1.2.2. A termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatások

- (422) Ez az alfejezet az egész mezőgazdasági ágazatra ⁽⁷⁵⁾ vonatkozik.

1.2.2.1 A kapacitásnak az állatok, növények vagy emberek egészségével kapcsolatos, higiéniai, etikai vagy környezeti okokból történő megszüntetése

- (423) A termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (424) A kapacitás megszüntetésére az állatok, növények vagy emberek egészségével kapcsolatos, higiéniai, etikai vagy környezeti okokból, például az általános állományzsűrűség csökkenése miatt kerül sor.
- (425) A támogatás kedvezményezettjének megfelelő ellenszolgáltatást kell nyújtania. Ez az ellenszolgáltatás a kedvezményezett arra irányuló végleges és visszavonhatatlan döntéséből áll, hogy a szóban forgó termelési kapacitást leépíti vagy visszavonhatatlanul megszünteti. Ezt vagy a kapacitásnak az érintett vállalkozás általi teljes megszüntetése, vagy – kellően indokolt esetekben – a kapacitás részleges megszüntetése útján kell megvalósítani. A kedvezményezettnek jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalásokat kell tennie arra vonatkozóan, hogy az érintett termelési kapacitás megszüntetése végleges és visszafordíthatatlan, és hogy a kedvezményezett nem kezdi újra máshol ugyanazon tevékenység folytatását. E kötelezettségvállalásoknak a szóban forgó földterület vagy létesítmény bármely jövőbeli vevőjére nézve is kötelezőnek kell lenniük.
- (426) Csak a ténylegesen termelő vállalkozások és a kapacitás megszüntetést megelőző öt évben folyamatosan használt termelési kapacitások tekintetében nyújtható támogatás. Azokban az esetekben, amikor a termelési kapacitást már véglegesen megszüntették, vagy amennyiben egy ilyen megszüntetés elkerülhetetlennek tűnik, nincs ellenszolgáltatás a kedvezményezett részéről, és nem nyújtható támogatás.
- (427) A Bizottság fenntartja a jogot arra, hogy a támogatás engedélyezését további feltételekhez kösse.
- (428) Kizárólag az uniós előírásoknak megfelelő vállalkozások támogathatók. Azok a vállalkozások, amelyek nem felelnek meg az uniós előírásoknak, illetve amelyek egyébként is kénytelenek lennének beszüntetni a termelést, nem részesülhetnek támogatásban.
- (429) Az erózió és a környezetre gyakorolt más negatív hatások elkerülése érdekében a termelés alól kivont nyílt mezőgazdasági területeket elvileg két éven belül erdősíteni kell vagy természeti területté kell átalakítani, olyan módon, amely biztosítja a környezetre gyakorolt negatív hatások elkerülését. Alternatív megoldásként a nyílt mezőgazdasági területek 20 évvel a kapacitás tényleges megszüntetése után újra használhatóak. Addig azonban az ilyen mezőgazdasági területeket az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetével és a vonatkozó végrehajtási szabályokkal összhangban jó mezőgazdasági és környezeti állapotban kell tartani. A 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁶⁾ hatálya alá tartozó létesítmények bezárását a szóban forgó irányelv 11. és 22. cikkében foglalt követelménynek megfelelően kell végrehajtani, vagyis meg kell tenni a szükséges intézkedéseket mindenféle környezetszennyezés kockázatának elkerülésére, és a működés helyszínét kielégítő állapotba kell visszaállítani.

⁽⁷⁵⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 2. pontjában.

⁽⁷⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 2010/75/EU irányelve az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

- (430) A támogatási program alapján nyújtott támogatásnak valamennyi támogatható vállalkozás számára hozzáférhetőnek kell lennie.

Elszámolható költségek

- (431) A támogatás az eszközök folyó eladási értéken számított értékvesztésének ellentételezésére szolgál.
- (432) Az eszközök értékvesztésének ellentételezésén túl a kapacitás környezeti okokból történő megszüntetése esetén az eszközök értékének legfeljebb 20 %-áig terjedő mértékű ösztönző támogatás nyújtható.
- (433) Ellentételezés nyújtható a termelési kapacitás felszámolásának költségeire is.
- (434) Támogatás nyújtható továbbá a megszüntetésre vonatkozó döntés végrehajtásából eredő, kötelező szociális költségek ellentételezésére.
- (435) Az erdősítéshez és a földterület természeti területté történő átalakításához biztosított támogatásokat a II. rész 2.1.1. és 2.1.2. szakaszában meghatározott szabályok, valamint a nem termelő beruházásokra vonatkozóan a II. rész 1.1.1.1. szakaszában meghatározott szabályok alapján kell nyújtani.

Támogatási intenzitás

- (436) A maximális támogatási összegek a következők:

- a) az eszközök értékvesztésének ellentételezése, a termelési kapacitás felszámolási költségeinek ellentételezése és a megszüntetésre vonatkozó döntés végrehajtásából eredő, kötelező szociális költségek ellentételezése esetében legfeljebb 100 %;
- b) amennyiben a megszüntetésre környezeti okokból kerül sor, az eszközök értékvesztése ellentételezésének legfeljebb 120 %-a.

1.2.2.2 A kapacitás egyéb okokból történő megszüntetése

- (437) A kapacitásnak az 1.2.2.1. szakaszban meghatározott okoktól eltérő okokból történő megszüntetéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (438) A kapacitás megszüntetésére az ágazatban végrehajtott szerkezetátalakítás, diverzifikáció vagy előrehozott nyugdíjba vonulás miatt kerülhet sor.
- (439) Teljesülniük kell a (425)–(429) pontokban meghatározott feltételeknek.
- (440) Nem nyújtható olyan támogatás, amely beavatkozna a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének mechanizmusába. A termelési korlátozások vagy kvóták hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó támogatási rendszerek eseti alapon kerülnek értékelésre.
- (441) A támogatásnak részét kell képeznie egy meghatározott célkitűzésekkel és konkrét ütemtervvel rendelkező ágazati szerkezetátalakítási, diverzifikációs vagy előrehozott nyugdíjazási programnak.
- (442) Annak biztosítására, hogy a piacon gyors hatást lehessen elérni, a kapacitás megszüntetését célzó támogatási programok időtartamának a részvételi kérelmek összegyűjtése vonatkozásában legfeljebb hat hónapra, a tényleges megszüntetés tekintetében pedig további tizenkét hónapra kell korlátozódnia. A Bizottság nem fogadja el a három évnél hosszabb időre szóló támogatási programokat, mivel a tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a szükséges változtatások elhalasztását eredményezhetik.
- (443) A támogatási programnak az érintett ágazatban működő valamennyi gazdasági szereplő számára ugyanolyan feltételek mellett kell hozzáférhetőnek lennie. A maximális hatás elérése érdekében a tagállamnak a pályázati felhívások átlátható, a potenciálisan érdekelt valamennyi vállalkozást a részvételre nyilvánosan felhívó rendszerét kell alkalmaznia; a támogatási programot ugyanakkor oly módon kell megszervezni, hogy az ne tegye szükségessé és ne is segítse elő versenyellenes megállapodások létrejöttét vagy az érintett vállalkozások közötti összehangolt magatartást.

Elszámolható költségek és támogatási intenzitás

(444) Az ezen iránymutatások II. részének 1.2.2.1. szakaszában az elszámolható költségekre és a támogatási intenzitásra vonatkozóan meghatározott rendelkezések alkalmazandók, a (432) pontban szereplő költségek kivételével.

1.3. A támogatás egyéb típusai a mezőgazdasági ágazatban**1.3.1. Az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatás**

(445) A Bizottság kedvező véleménnyel van az uniós állatállomány genetikai minőségének fenntartásához és javításához hozzájáruló támogatásokról. Az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatást a Bizottság ezért a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek tekinti a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(446) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó kkv-kra vonatkozik. A Bizottság nem engedélyezi az e szakasz hatálya alá tartozó költségekre nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást.

(447) A támogatást természetben kell nyújtani, és a keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára.

Elszámolható költségek

(448) Támogatás a törzskönyvek létrehozására és vezetésére, valamint harmadik felek által vagy nevében az állatállomány genetikai minőségének vagy termelékenységének megállapítása érdekében elvégzett vizsgálatokra nyújtható, kivéve az állatállomány tulajdonosa által elvégzett ellenőrzéseket és a tej minőségének rendszeres ellenőrzését.

(449) Az elszámolható költségek közé tartoznak a következők:

- a) a törzskönyvek (448) pontban említett létrehozásával és vezetésével kapcsolatos alábbi adminisztrációs költségek:
 - i. állatokra vonatkozó adatok gyűjtése és kezelése, például egy állat származása, születési ideje, megtermékenyítésének ideje, elhullásának ideje és oka, a szakértő értékelése, valamint a törzskönyvek létrehozásához és vezetéséhez szükséges adatok aktualizálása és feldolgozása;
 - ii. az állatokra vonatkozóan a törzskönyvekben szereplő releváns adatok nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó adminisztrációs munkák;
 - iii. a törzskönyvek adatainak kezelésére használt szoftver aktualizálása;
 - iv. a törzskönyvekre vonatkozó információk és a törzskönyvekből származó adatok online közzététele; vagy
 - v. egyéb kapcsolódó adminisztrációs költségek;
- b) a (448) pontban említett, az állatállomány genetikai minőségének vagy termelékenységének megállapítására irányuló vizsgálatokkal kapcsolatos alábbi költségek:
 - i. a vizsgálatok vagy ellenőrzések költségei;
 - ii. az állatok egészségének javítása és a környezetvédelem szintjének növelése keretében az ilyen vizsgálatokból vagy ellenőrzésekből származó adatok gyűjtésével és értékelésével kapcsolatos költségek;
 - iii. a fejlett tenyésztési módszerek alkalmazása és a genetikai változatosság megőrzése keretében az állatok genetikai minőségének felmérésére irányuló ilyen vizsgálatokból vagy ellenőrzésekből származó adatok gyűjtésével és értékelésével kapcsolatos költségek; vagy
 - iv. egyéb kapcsolódó költségek.

Támogatási intenzitás

(450) A törzskönyvek létrehozásával és vezetésével kapcsolatos adminisztrációs költségek finanszírozása esetében legfeljebb 100 %-ig engedélyezhető támogatás.

(451) A támogatás mértéke az állatállomány genetikai minőségének vagy termelékenységének meghatározása céljából harmadik felek által vagy nevében végzett vizsgálatok költségei tekintetében legfeljebb 70 % lehet.

1.3.2. A mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promóciós intézkedésekhez nyújtott támogatás

- (452) A mezőgazdasági termékek promóciójához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (453) Ez a szakasz a teljes mezőgazdasági ágazatra⁽⁷⁷⁾ vonatkozik. A versenyek, kereskedelmi vásárok vagy kiállítások szervezésére nyújtott, a (464) a) pontban említett támogatások kedvezményezettjei kizárólag kkv-k lehetnek.
- (454) A promóciós tevékenység célja vagy az kell, hogy legyen, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot a mezőgazdasági termékek jellemzőiről, például versenyek szervezése, kereskedelmi vásárokon és közönségkapcsolati tevékenységekben való részvétel, tudományos ismeretterjesztés vagy tényszerű információk közzététele révén, vagy az, hogy a gazdasági szereplőket vagy fogyasztókat promóciós kampányok keretében a szóban forgó mezőgazdasági termék megvásárlására ösztönözzék.
- (455) A promóciós kampánynak a (282) pontban említett minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékekre kell összpontosítania, vagy általános jellegűnek kell lennie, és az érintett terméktípus valamennyi termelőjének javát kell szolgálnia.
- (456) a promóciós kampánynak meg kell felelnie a 2000/13/EK irányelv⁽⁷⁸⁾ 2. cikkének és adott esetben a vonatkozó egyedi címkézési szabályoknak.
- (457) A tagállamoknak a promóciós kampányra irányuló támogatás vagy támogatási program bejelentésekor reprezentatív mintákat kell küldeniük a promóciós anyagokból. Ha a bejelentés időpontjában nem állnak rendelkezésre ezek az anyagok, kötelezettséget kell vállalni arra vonatkozóan, hogy azokat később, de minden esetben a promóciós kampány elindítása előtt rendelkezésre bocsátják.
- (458) A (37) b) pontban említett bejelentési küszöbértéket meghaladó promóciós kampányokat egyedileg kell bejelenteni.
- (459) Promóciós intézkedéseket termelői csoportok vagy más szervezetek is végrehajthatnak, méretüktől függetlenül. Ha a promóciós intézkedést termelői csoportok vagy más szervezetek hajtják végre, a részvételnek nem szabható feltételül az e csoportokban vagy szervezetekben való tagság, és az érintett csoport vagy szervezet adminisztrációs költségeihez történő hozzájárulás mértékének a promóciós intézkedés végrehajtásának költségeire kell korlátozódnia.
- (460) A támogatást a következőképpen kell nyújtani:
- a) természetben; vagy
 - b) a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült költségek visszatérítésének formájában.
- (461) A (460) ponttól eltérve a promóciós kampányokhoz nyújtott támogatás csak természetben, támogatott szolgáltatások formájában nyújtható.
- (462) Természetben nyújtott támogatás esetében a támogatás keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára, és azt a promóciós intézkedések végrehajtója számára kell kifizetni.
- (463) A (464) a) v. pontban említett, jelképes díjakhoz nyújtott támogatás csak akkor fizethető ki a promóciós intézkedések végrehajtójának, ha a díjat ténylegesen kiosztották, és csak a kiosztás igazolását követően.

Elszámolható költségek

- (464) A mezőgazdasági termékek Unión belüli promóciójához nyújtott támogatás keretében elszámolható költségek a következők:
- a) a versenyek, kereskedelmi vásárok és kiállítások szervezésével és az azokon való részvétellel kapcsolatos alábbi költségek, feltéve, hogy a támogatás – objektív módon meghatározott feltételek mellett – elérhető az érintett területen működő valamennyi jogosult számára:
 - i. részvételi díjak;
 - ii. útiköltség és az állatok szállításának költségei;

⁽⁷⁷⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 2. pontjában.

⁽⁷⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. március 20-i 2000/13/EK irányelve az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 109., 2000.5.6., 29. o.).

- iii. az eseményt hirdető kiadványok és honlapok költségei;
 - iv. helyiségek és standok bérleti díja, valamint a standok felállításának és lebontásának költségei;
 - v. jelképes díjak, versenydíjanként és -győztesenként legfeljebb 1 000 EUR értékben;
- b) az egy adott régióban működő vagy egy adott terméket előállító termelőket tényszerű információk közlése útján ismertető, a nyomtatott és az elektronikus médiában megjelenő kiadványok, illetve honlapok vagy az elektronikus médiában, rádióban vagy televízióban megjelenő anyagok költségei azzal a feltétellel, hogy a közölt információk részrehajlástól mentesek, és valamennyi termelő azonos feltételekkel kerülhet be az anyagba;
- c) a következőkre vonatkozó tudományos ismeretek és tényszerű információk terjesztésének költségei:
- i. a (282) pontban említett, más tagállamokból és harmadik országokból származó mezőgazdasági termékek előtt nyitva álló minőségrendszerek;
 - ii. generikus mezőgazdasági termékek és táplálkozás-tani előnyök, valamint ajánlott felhasználásuk;
- d) a médiában vagy kiskereskedelmi egységekben szervezett célzott fogyasztói promóciós kampányok, valamint a közvetlenül a fogyasztóknak kiosztott promóciós anyagok költségei.

Konkrét vállalkozásra, márkanévre vagy származásra való hivatkozás

- (465) A (464) c) pontban említett promóciós tevékenységek és a (464) d) pontban említett promóciós kampányok, és különösen az általános jellegű, az érintett terméktípus valamennyi termelőjének javát szolgáló promóciós tevékenységek során nem említhető meg semmilyen konkrét vállalat, márkanév vagy származás. A (464) d) pontban említett promóciós kampányokat nem lehet egy vagy több konkrét vállalat termékeire szűkíteni.
- (466) A származásra való hivatkozás korlátozása nem alkalmazandó ugyanakkor a (464) c) és d) pontban említett azon promóciós tevékenységekre és promóciós kampányokra, amelyek a (282) pontban említett minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékekre összpontosítanak, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:
- a) ha a promóciós tevékenység az Unió által elismert elnevezésekre összpontosít, szabad hivatkozni a termékek származására, feltéve, hogy a hivatkozás pontosan megegyezik az Unió által bejegyzett hivatkozással;
 - b) ha a tevékenység az Unió által elismert elnevezéseken alapuló minőségrendszertől eltérő minőségrendszer hatálya alá tartozó termékekre irányul, meg lehet említeni a termékek származását, amennyiben az az üzenetben másodlagos. Annak megállapítására, hogy a származásra való hivatkozás másodlagos-e, a Bizottság a származásra utaló szöveg teljes mennyiségét és/vagy a vonatkozó szimbólum méretét – a képeket is beleértve – és a származásra való hivatkozás általános megjelenését összeveti a reklám értékesítési kulcsüzenetét képező – vagyis nem a termék származására összpontosító – szöveggel és/vagy szimbólummal.

Támogatási intenzitás

- (467) A (464) a)–c) pontban említett elszámolható költségek támogatási intenzitása nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (468) A (455) ponttal összefüggésben értelmezett (464) d) pontban említett, minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékekre összpontosító promóciós kampányok támogatási intenzitása nem haladhatja meg a kampány elszámolható költségeinek 50 %-át. Ha az adott ágazat legalább 50 %-ban hozzájárul a költségekhez, akkor a hozzájárulás formájától (pl. különleges adók) függetlenül a támogatási intenzitás elérheti a 100 %-ot is ⁽⁷⁹⁾.
- (469) A (455) ponttal összefüggésben értelmezett (464) d) pontban említett általános jellegű promóciós kampányok támogatási intenzitása az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

⁽⁷⁹⁾ T-139/09. sz., Franciaország kontra Bizottság ügy (EBHT 2012.).

Promóció harmadik országokban

(470) A Bizottság vizsgálat tárgyává teszi a harmadik országokban folytatott promócióhoz nyújtandó állami támogatásokat, és akkor minősíti ezeket a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelelnek a 3/2008/EK rendeletben megállapított feltételeknek. A Bizottság azonban nem fogja összeegyeztethetőnek nyilvánítani a promócióhoz nyújtott állami támogatást a következő esetekben:

- a) a támogatást meghatározott vállalkozások vagy kereskedelmi márkák számára nyújtják;
- b) a támogatás veszélyezteti más tagállamokból származó termékek értékesítését vagy rossz színben tüntet fel ilyen termékeket.

1.3.3. *A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek részére nyújtott támogatás*

(471) A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek részére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(472) Ez a szakasz a teljes mezőgazdasági ágazatra⁽⁸⁰⁾ vonatkozik.

(473) Ami a legkülső régiókat illeti, a 228/2013/EU rendelet 23. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Szerződés 107., 108. és 109. cikke nem alkalmazandó a tagállamok által a szóban forgó rendeletnek megfelelően nyújtott alábbi támogatások tekintetében:

- a) az említett rendelet IV. fejezete alapján a helyi mezőgazdasági termelés támogatására végrehajtott intézkedések;
- b) a Franciaország által az említett rendelet 23. cikkének (3) bekezdése alapján a cukorágazat számára nyújtott támogatások;
- c) az említett rendelet 24. cikke alapján a növény-egészségügyi programokhoz nyújtott támogatások; valamint
- d) a Spanyolország által az említett rendelet 28. cikke alapján a Kanári-szigeteken folyó dohánytermeléshez nyújtott támogatások.

(474) Az említett esetektől eltérő esetekben az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazandók a legkülső régiókra vonatkozó intézkedésekre is, a következő sajátosság figyelembevételével: a 228/2013/EU rendelet 23. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó azon mezőgazdasági termékekre vonatkozóan, amelyekre a Szerződés 107., 108. és 109. cikkét alkalmazni kell, a Bizottság működési támogatást engedélyezhet az e termékeket termelő, feldolgozó és forgalmazó ágazatokban, a legkülső régiókban folytatott gazdálkodásra jellemző, az elszigeteltséggel, szigetjelleggel és a rendkívül távoli elhelyezkedésből eredő sajátosságokkal kapcsolatos hátrányok enyhítése céljából.

(475) Ami a kisebb égei-tengeri szigeteket illeti, a 229/2013/EU rendelet 17. cikke (3) bekezdésének megfelelően a Szerződés 107., 108. és 109. cikke nem alkalmazandó a Görögország által az említett rendelet III. és IV. fejezete alapján, a rendeletnek megfelelően teljesített kifizetésekre.

(476) Az említett esetektől eltérő esetekben az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazandók a kisebb égei-tengeri szigetekre vonatkozó intézkedésekre is, a következő sajátosság figyelembevételével: a 229/2013/EU rendelet 17. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó azon mezőgazdasági termékekre vonatkozóan, amelyekre a Szerződés 107., 108. és 109. cikkét alkalmazni kell, a Bizottság engedélyezhet működési támogatást az e termékeket termelő, feldolgozó és forgalmazó ágazatokban annak érdekében, hogy enyhítse a kisebb égei-tengeri szigetekeken folytatott mezőgazdasági termelésre jellemző, a szigetjellegből, a kis területből, a hegyvidéki domborzatból és éghajlatból, a kis számú terméktől való gazdasági függésből és a piacoktól való távolságból adódó hátrányokat.

⁽⁸⁰⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 2. pontjában.

Elszámolható költségek

(477) A legkülső régiókban és a kisebb égei-tengeri szigeteken termelt mezőgazdasági termékek szállítási többletköltségeihez a következő feltételekkel lehet támogatást nyújtani:

- a) a kedvezményezettek a legkülső régiókban vagy a kisebb égei-tengeri szigeteken folytatnak termelést;
- b) a támogatás előzetesen objektíven számszerűsíthető egy fix összeg vagy tonna/kilométer arány vagy egyéb releváns egység alapján;
- c) a szállítási többletköltségeket a kedvezményezettek számára a legalacsonyabb költséget eredményező szállítási mód igénybevételével, az áru által az érintett tagállam határain belül megtett út alapján számítják ki, figyelembe véve a külső környezeti költségeket;
- d) a legkülső régiók esetében az elszámolható szállítási többletköltségek magukban foglalhatják a mezőgazdasági termékeknek a termelési helytől a legkülső területeken található további feldolgozási helyig való szállításának költségeit.

(478) A Bizottság a legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek szükségleteinek kielégítésére irányuló, a szállítási többletköltségeken kívüli egyéb költségekre vonatkozó állami támogatás nyújtására vonatkozó javaslatokat eseti alapon, a közös értékelési elvek és az e régiókra alkalmazandó különös jogszabályi rendelkezések alapján, valamint adott esetben az érintett intézkedéseknek az érintett régiókra vonatkozó vidékfejlesztési programokkal való összeegyeztethetőségére és az érintett régiókban és az Unió más részeiben a versenyre gyakorolt hatásaira figyelemmel vizsgálja meg.

1.3.4. *A mezőgazdasági birtokrendezéshez nyújtott támogatás*

(479) A mezőgazdasági birtokrendezéshez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

(480) Az elszámolható költségeknek a birtokrendezés jogi, adminisztrációs és felmérési költségeire kell korlátozódniuk.

Támogatási intenzitás

(481) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a ténylegesen felmerült költségek 100 %-át.

1.3.5. *A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatás*

(482) A mezőgazdasági ágazatban nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatások értékelése a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás, illetve az azt módosító vagy felváltó rendelkezések⁽⁸¹⁾ alapján történik.

(483) Az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások megmentése és szerkezetátalakítása céljából nyújtott támogatások esetén ugyanakkor a következő kivételek alkalmazandók:

- a) a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (79) pontjától eltérve a Bizottság mentesítheti a kkv-knak nyújtott támogatásokat az egyedi bejelentési kötelezettség alól, amennyiben az adott kkv nem felel meg a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (10) pontjában foglalt kritériumok egyikének sem;

⁽⁸¹⁾ A nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás tervezetét lásd a következő honlapon: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rescue_restructuring/index_en.html

- b) az az elv, amely szerint a megmentéshez és szerkezetátalakításhoz nyújtott támogatást csak egyszer lehet nyújtani, az elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatára is alkalmazandó; a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás 3.3. szakaszában meghatározott 10 éves időszak helyett azonban öt éves időszak alkalmazandó.

1.3.6. *A mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás*

- (484) A mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

- (485) Ez a szakasz a teljes mezőgazdasági ágazatra ⁽⁸²⁾ vonatkozik.

- (486) A támogatott projektnek az érintett mezőgazdasági ágazatban vagy alágazatban működő valamennyi vállalkozás számára jelentőséggel kell bírnia.

- (487) A támogatott projekt megkezdésének időpontja előtt az interneten közzé kell tenni a következő információkat:

- a) a támogatott projekt megvalósításának ténye;
- b) a támogatott projekt céljai;
- c) a támogatott projekttől várt eredmények közzétételének körülbelüli időpontja;
- d) a támogatott projekttől várt eredmények interneten való közzétételének helye;
- e) utalás arra, hogy az eredmények ingyenesen rendelkezésre állnak az érintett mezőgazdasági ágazatban vagy alágazatban működő valamennyi vállalkozás számára.

- (488) A támogatott projekt eredményeit közzé kell tenni az interneten vagy a támogatott projekt befejezésének időpontjától, vagy attól az időponttól kezdődően, amikor az említett eredményekről bármely meghatározott szervezet tagjait tájékoztatják – attól függően, hogy melyik következik be előbb. Az eredményeket a támogatott projekt befejezésének időpontjától számított legalább öt éven keresztül hozzáférhetővé kell tenni az interneten.

- (489) A támogatást közvetlenül a kutató-ismeretterjesztő szervezet részére kell nyújtani. Az intézkedés nem foglalhat magában a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozások részére nyújtott, a mezőgazdasági termékek ára alapján meghatározott támogatást.

Elszámolható költségek

- (490) Az elszámolható költségek közé tartoznak a következők:

- a) kutatókhoz, technikusokhoz és egyéb kisegítő személyzethez kapcsolódó személyzeti jellegű ráfordítások, a projektben való foglalkoztatásuk mértékéig;
- b) az eszközök és berendezések költségei, a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére. Amennyiben ezeket az eszközöket és berendezéseket nem használják teljes élettartamuk alatt a projektben, csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségnek;
- c) az épületek és földterület költségei, a projektben való használatuk mértékéig és idejére. Az épületek tekintetében csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségnek. A földterület esetében az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is elszámolhatók;

⁽⁸²⁾ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd ezen iránymutatások (35) 2. pontjában.

- d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező ismeretek és szabadalmak költségei, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a projekt céljaira veszik igénybe;
- e) további általános és egyéb működési költségek, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a projekt eredményeként merülnek fel.

Támogatási intenzitás

(491) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

(492) A fenti feltételeket nem teljesítő, a mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatások értékelése a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszerének⁽⁸³⁾ megfelelően történik.

2. fejezet Az EMVA-ból társfinanszírozott, ilyen társfinanszírozott intézkedéshez kiegészítő nemzeti finanszírozásként, illetve tisztán állami támogatásként az erdészeti ágazatnak nyújtott támogatások

- (493) Az erdészeti ágazat a Szerződés 42. cikkének és I. mellékletének hatályán kívül esik. A Szerződés 107., 108. és 109. cikke alkalmazandó a tagállamok által az erdészeti ágazat számára nyújtott támogatásra. Annak ellenére, hogy a (4501 KN-kód alá tartozó) természetes parafa, feldolgozatlan, aprított, szemcsézett vagy őrölt parafa és parafahulladék termelése, valamint a (0802 41 00 KN-kód alá tartozó) gesztenye termelése a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozik, az iránymutatások ezen fejezete az említett fákhoz kapcsolódó erdészeti tevékenységek számára nyújtott támogatásra is kiterjedhet.
- (494) Az Uniónak az 1305/2013/EK rendelet 20. preambulumbekzdése és 4. és 5. cikke szerinti célkitűzésével összhangban a fenntartható és éghajlatbarát földhasználat támogatása kiterjed az erdőterületek fejlesztésére és a fenntartható erdőgazdálkodásra is. Ezen iránymutatások célja az 1305/2013/EU rendelettel, annak végrehajtási rendelkezéseivel és az ahhoz kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal, valamint az általános állami támogatási elvekkel való összhang biztosítása. Ezek az elvek érintik az ezen iránymutatások szerinti elszámolható költségeket és támogatási intenzitásokat.
- (495) Ezen iránymutatások 2. fejezetének rendelkezései nem sértik annak a lehetőségét, hogy az ezen iránymutatások (34) pontjában leírtak szerint az erdészeti ágazat a valamennyi ágazatra érvényes, illetőleg a kereskedelemre és az iparra alkalmazandó uniós szabályok alapján részesüljön állami támogatásban. Az energiamegtakarítással és megújuló energiával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatások nem tartoznak ezen iránymutatások II. része 2. fejezetének hatálya alá, mivel az ilyen támogatásoknak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatásnak kell megfelelniük, hacsak nem élveznek mentességet a bejelentési kötelezettség alól. Az 1305/2013/EU rendelet 5. cikke (5) bekezdése c) pontjának, 21. cikke (1) bekezdése e) pontjának és 26. cikkének megfelelően azonban ezek az iránymutatások kiterjednek a fa nyersanyagként vagy energiaforrásként történő hasznosításához kapcsolódó beruházásokra, amelyek az ipari feldolgozást megelőző munkaműveletekre korlátozódnak. Ezen iránymutatások nem alkalmazandók az erdészeti alapú iparágakra.
- (496) E fejezet értelmében a Bizottság az erdészeti ágazat részére nyújtott állami támogatásokat akkor minősíti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbi 2.1–2.9. szakaszokban foglalt egyedi követelményeknek.

⁽⁸³⁾ HL C 198., 2014.6.27., 1. o.

(497) E fejezet hatálya – ezen iránymutatások (23) b) pontjának megfelelően – az erdészeti ágazatnak nyújtott támogatásokra terjed ki.

(498) Az erdők tulajdonjogi szerkezete és az erdőgazdálkodás igen sokféle az Unión belül. Az 1305/2013/EU rendelet 22–26. és 34. cikke egyedi korlátozásokat határoz meg az erdészeti ágazatban végrehajtott, az EMVA-ból társfinanszírozott intézkedések lehetséges támogatási kedvezményezettjeire vonatkozóan. A vidékfejlesztési program részét képező, az EMVA-ból nyújtott támogatásban részesülő erdészeti intézkedésekre alkalmazni kell az 1305/2013/EU rendeletben a támogatás kedvezményezettjeinek körére vonatkozóan meghatározott korlátozásokat, kivéve a trópusi és a szubtrópusi erdők, valamint az Azori-szigetek, Madeira, a Kanári-szigetek, a 229/2013/EU rendelet értelmében vett kisebb égei-tengeri szigetek és Franciaország tengerentúli megyéinek erdős területei esetében, valamint az ezen iránymutatások II. részének 2.1.1.–2.1.5. szakaszában foglalt rendelkezésekre vonatkozóan. Az uniós vidékfejlesztési politika kiegészítése érdekében a lehetséges kedvezményezettekre vonatkozó korlátozások nem alkalmazandók azokra a vidékfejlesztési jellegű erdészeti intézkedésekre, amelyeket kizárólag nemzeti forrásokból finanszíroznak, valamint ezen iránymutatások II. részének 2.8. és 2.9. szakaszában meghatározott egyedi támogatási intézkedésekre sem. Az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházások, valamint a 2.1.5. szakaszban és a 2.7. szakaszban említett termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdése tekintetében azonban az 1305/2013/EU rendelet 26. és 27. cikkének megfelelően minden esetben alkalmazni kell a támogatható kedvezményezettek méretére vonatkozó korlátozásokat.

2.1. Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások

(499) Az erdőterületek fejlesztését és az erdők életképességének javítását célzó beruházásokra nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(500) E szakasz az erdőtelepítéshez és fásításhoz, az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához, az erdőtüzek, természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek, katasztrófaesemények, éghajlatváltozással összefüggő események, kártevőfertőzések és betegségek által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához, valamint az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének, környezeti értékének és éghajlatváltozás-mérséklési potenciáljának javítására irányuló beruházásokhoz, továbbá az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatásokra vonatkozik.

(501) A 2011. május 3-i, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia⁽⁸⁴⁾ az erdészet fenntarthatóságának biztosítása érdekében ösztönzi az erdőgazdálkodási tervek készítését, amennyiben uniós finanszírozás áll rendelkezésre. Ezért amennyiben az 1305/2013/EU rendelet úgy rendelkezik a vidékfejlesztési program részét képező valamely egyedi erdészeti intézkedés kapcsán, olyan erdőgazdálkodási üzemek esetében, amelyek mérete meghaladja a tagállamok által a vidékfejlesztési programjaikban vagy másképp meghatározandó értéket, a támogatásnak feltétele az európai erdők védelmével foglalkozó 1993. évi miniszteri konferencián⁽⁸⁵⁾ meghatározott fenntartható erdőgazdálkodással (a továbbiakban: fenntartható erdőgazdálkodás) összhangban lévő erdőgazdálkodási tervben vagy azzal egyenértékű eszközben foglalt releváns információk benyújtása. Ez a követelmény nem alkalmazandó az ezen iránymutatások keretében nyújtott olyan erdészeti támogatásokra, amelyeket kizárólag a nemzeti költségvetésből finanszíroznak.

⁽⁸⁴⁾ Lásd: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia, COM(2011) 244 végleges.

⁽⁸⁵⁾ Az európai erdők védelmével foglalkozó második miniszteri konferencia, 1993. június 16–17., Helsinki, Finnország. „H1. állásfoglalás: Az európai erdőkkel folytatott fenntartható gazdálkodásra vonatkozó általános iránymutatás”.

Elszámolható költségek

(502) Az erdészeti ágazatban eszközölt beruházások esetében a forgótőke nem minősül elszámolható költségnek. A 1305/2013/EU rendelet 45. cikke a beruházások kapcsán az alábbi elszámolható költségeket határozza meg:

- a) ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület megvétele esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át; a környezet védelmét szolgáló műveletek tekintetében kivételes és kellően indokolt esetekben magasabb százalékarány is megengedhető;
- b) gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszköz piaci értékének erejéig;
- c) az a) és a b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építésszek, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az a) és a b) pont szerinti kiadások;
- d) számítógépes szoftver megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése;
- e) az erdőgazdálkodási tervek vagy azokkal egyenértékű eszközök kidolgozásának költségei;
- f) a lízingszerződésekkel kapcsolatos egyéb költségek – mint például a lízingbe adó árrése, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak – nem minősülhetnek elszámolható költségeknek.

(503) Emellett az 1305/2013/EU rendeletben előírt erdészeti intézkedések céljai és jellege határozzák meg, hogy mely műveletek – beleértve az egyszeri beavatkozásokat is – lehetnek jogosultak támogatásra. A 1305/2013/EU rendelettel való összhang érdekében az ezen iránymutatás szerinti erdészeti intézkedések elszámolható költségei összhangban állnak az 1305/2013/EU rendeletben meghatározott egyedi erdészeti intézkedésekre vonatkozó elszámolható költségekkel.

2.1.1. *Az erdőtelepítéshez és fásításhoz nyújtott támogatás*

(504) Az erdőtelepítéshez és fásításhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

A támogatás kedvezményezettjei

(505) A telepítés költségeihez nyújtott támogatás és az éves támogatás köztulajdonban és magántulajdonban álló területen gazdálkodóknak, valamint társulásaik számára nyújtható.

(506) Az állami hatóságok tulajdonában lévő földterületen történő erdőtelepítéshez és a gyorsan növekvő fajok telepítéséhez nyújtott támogatás kizárólag a telepítés költségeit fedezi. Állami tulajdonban lévő földterületek esetében akkor ítéltethető oda támogatás, ha az említett földterületen gazdálkodó szerv magánjogi szervezet vagy települési önkormányzat.

Elszámolható költségek

(507) A támogatás a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterületeken történő erdőtelepítésnek és e területek fásításának költségeit fedezi. Ezenkívül hektáronkénti éves támogatás nyújtható az elmaradt mezőgazdasági bevétel és a fenntartás – beleértve a törzskiválasztó és a növedékfokozó gyérítést is – költségeinek fedezésére, legfeljebb tizenkét éves időszakra.

(508) Nem ítéltethető oda támogatás rövid vágásfordulójú sarjerdők, karácsonyfák, valamint energiatermelésre szánt, gyorsan növekvő fajok telepítése céljából. A telepített fajoknak meg kell felelniük az adott terület környezeti és éghajlati viszonyainak és bizonyos környezetvédelmi minimumkövetelményeknek.

(509) Az erdőtelepítés és fásítás vonatkozásában a következő környezetvédelmi minimumkövetelmények alkalmazandók:

- a) a telepítendő fajok, a területek és az alkalmazandó módszerek kiválasztásakor kerülni kell az olyan érzékeny élőhelyeken végzett nem megfelelő erdőtelepítést, mint a tőzeglápok vagy a vizes élőhelyek, valamint kerülni kell a nagy ökológiai értékű területeken – beleértve a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodással érintett területeket is – fellépő negatív hatásokat. A 92/43/EGK tanácsi irányelv⁽⁸⁶⁾ és a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁸⁷⁾ értelmében Natura 2000 területként kijelölt területeken kizárólag az érintett területek gazdálkodási céljainak megfelelő és a tagállamokban a Natura 2000 program végrehajtásáért felelős hatóság által jóváhagyott erdőtelepítés engedélyezhető;
- b) a fák fajainak, fajtáinak, ökotípusainak és származási helyeinek kiválasztásakor figyelembe kell venni az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség igényét, az érintett terület talajtani és hidrológiai adottságait, valamint a helyi körülmények között a fajok lehetséges, a tagállamok meghatározása szerinti inváziós jellegét. A kedvezményezett számára elő kell írni, hogy védje és ápolja az erdőt, legalább az elmaradt mezőgazdasági bevétel ellentételezésére és a fenntartásra szolgáló támogatás fizetésének időszakában. Ide tartozik adott esetben az erdő jövőbeli fejlődése és a légyszárú növényekkel folytatott versengés szabályozása, valamint a tűzveszélyes aljnövényzet túlzott mértékű kialakulásának megelőzése érdekében végzett állományápolás, gyérítés vagy legeltetés. A gyors növekedésű fajok tekintetében a tagállamoknak meg kell határozniuk a vágás előtti legrövidebb és leghosszabb időtartamot. A legrövidebb időtartam nem lehet kevesebb, mint 8 év, a leghosszabb időtartam pedig nem haladhatja meg a 20 évet;
- c) azokban az esetekben, amikor a nehéz környezeti vagy éghajlati feltételek miatt, ideértve a környezetkárosodást is, az évelő fás szárú fajok telepítése várhatóan nem vezet a vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti erdővel borított területek kialakulásához, a tagállam engedélyezheti a kedvezményezett számára más fás szárú növénytakaró kialakítását. A kedvezményezett köteles az erdőkre vonatkozóan előírttal azonos szintű ápolást és védelmet biztosítani;
- d) amennyiben az erdőtelepítési műveletek egy adott, a tagállamok által meghatározandó méretet meghaladó erdők kialakulásához vezetnek, a műveleteknek a következők valamelyikéből kell állniuk:
 - i. az adott bioföldrajzi területhez ökológiailag alkalmazkodott és/vagy az éghajlatváltozással szemben ellenálló olyan fajok kizárólagos telepítése, amelyekről a hatásvizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy nem veszélyeztetik a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat, és nincsenek káros hatással az emberi egészségre; vagy
 - ii. a fajok olyan keverékének telepítése, amelyben terület szerint legalább 10 % lomblevelű fa található, vagy legalább három faj vagy -fajta található, melyek közül a legkisebb részarányú is a terület legalább 10 %-át teszi ki.

(510) Azokon a területeken, ahol az erdőtelepítést kedvezőtlen talaj- és éghajlati adottságok nehezítik, a helyi körülményekhez alkalmazkodni képes egyéb évelő fás szárú fajok, például cserjék és bokrok telepítéséhez is nyújtható támogatás.

(511) A Bizottságnak tett bejelentésnek kellő részletességgel be kell mutatnia a fenti (509) pontban meghatározott feltételeknek való megfelelést, és amennyiben bármiféle eltérés alkalmazására kerül sor, ismertetnie kell annak indokait.

Támogatási intenzitás

(512) A támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

2.1.2. Az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához nyújtott támogatás

(513) Az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

⁽⁸⁶⁾ A Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.) („élőhelyvédelmi irányelv”).

⁽⁸⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 30-i 2009/147/EK irányelve a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.) („madárvédelmi irányelv”).

- (514) A támogatás az ezen iránymutatások (35) 65. pontjában meghatározott olyan földhasználati rendszerek létrehozására nyújtható, amelyekben ugyanazon a földterületen fákat is nevelnek és mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak.

A támogatás kedvezményezettjei

- (515) A támogatás magán-földbirtokosok, valamint települési önkormányzatok és társulásaik számára nyújtható.

Elszámolható költségek

- (516) A támogatás a rendszer létrehozásával kapcsolatos költségek fedezésére szolgál, emellett hektáronkénti éves támogatás is odaítélhető a fenntartás költségeinek fedezésére, legfeljebb ötéves időszakra.
- (517) A tagállamoknak meg kell határozniuk a fák hektáronkénti minimális és maximális számát, figyelembe véve a helyi talaj- és éghajlati adottságokat, a környezeti feltételeket, az erdei fajokat, valamint annak szükségességét, hogy biztosítsák az adott földterület fenntartható mezőgazdasági hasznosítását.

Támogatási intenzitás

- (518) A támogatás mértéke az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához kapcsolódó elszámolható beruházási költségek összegének 80 %-áig, és az éves támogatás összegének 100 %-áig terjedhet.

2.1.3. Az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók és katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához nyújtott támogatás

- (519) Az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények és az éghajlatváltozással összefüggő események által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja vagy – az adott esettől függően – a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

A támogatás kedvezményezettjei

- (520) A támogatás magán- és állami erdőbirtokosoknak, valamint egyéb magán- és közjogi szervezeteknek és társulásaiknak nyújtható.

Elszámolható költségek

- (521) A támogatás a következő költségeket fedezi:

- a) védelmi infrastruktúra kiépítése; a tűzvédelmi pászták esetében a támogatás kiterjedhet a fenntartási költségek fedezéséhez nyújtott hozzájárulásra is; nem nyújtható támogatás az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások által lefedett területeken folytatott, a mezőgazdasághoz kapcsolódó tevékenységek céljaira;
- b) a tűz vagy egyéb természeti veszélyek elleni védelemre irányuló helyi, kisléptékű megelőző intézkedések, a legelő állatok igénybevételét is beleértve;
- c) az erdőtüzekhez, a kártevőfertőzésekhez és a betegségekhez kapcsolódó monitoring létesítmények és kommunikációs berendezések létrehozása és fejlesztése;
- d) az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények és az éghajlatváltozással összefüggő események által károsított erdészeti potenciál helyreállítása.

- (522) Az erdészeti potenciálnak az (521) d) pontban említett helyreállítása esetében a támogatás nyújtásának feltétele, hogy a tagállam illetékes hatóságai hivatalosan megerősítsék a fent említett esemény bekövetkeztét és azt, hogy vagy a szóban forgó esemény, vagy a károsító szervezetek leküzdése, felszámolása vagy továbbterjedésének megakadályozása céljából a 2000/29/EK irányelv alapján elfogadott intézkedések a releváns erdészeti potenciál legalább 20 %-ának a pusztulását okozták.

- (523) A növénykárosítók által okozott erdőkárok megelőzéséhez nyújtott támogatás esetében a növénykárosítóval való fertőzöttség bekövetkezésének kockázatát tudományos bizonyítékokkal kell alátámasztani és azt valamely tudományos közintézménynek is meg kell erősítenie. A bejelentésnek adott esetben tartalmaznia kell azon károsító szervezetek jegyzékét, amelyek növénykárosítást idézhetnek elő.
- (524) A támogatható műveleteknek összhangban kell állniuk a tagállamok által kidolgozott erdővédelmi tervvel. Azon erdőgazdálkodási üzemek esetében, amelyek mérete meghaladja a tagállamok által a vidékfejlesztési programban meghatározandó értéket, és amennyiben az intézkedés az EMVA-ból társfinanszírozott, a támogatásnak feltétele az európai erdők védelmével foglalkozó 1993. évi miniszteri konferencián meghatározott fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő, a megelőzési célokat részletesen ismertető erdőgazdálkodási tervben vagy azzal egyenértékű eszközben foglalt releváns információk benyújtása.
- (525) Az erdőtüzek megelőzéséhez nyújtott támogatás csak a tagállamok által kidolgozott erdővédelmi tervben közepesen vagy erősen tűzvesélyesnek minősített erdőterületek kapcsán nyújtható.
- (526) Nem nyújtható támogatás az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények és az éghajlatváltozással összefüggő események okozta bevételkiesés ellentételezésére.

Támogatási intenzitás

- (527) A támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.
- (528) Az (521) d) pontban említett elszámolható költségek fedezésére nyújtott támogatási kifizetések és a kedvezményezettnek nyújtott egyéb kifizetések, beleértve az ugyanazon elszámolható költségek kapcsán egyéb nemzeti vagy uniós intézkedések keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- 2.1.4. *Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás*
- (529) Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

A támogatás kedvezményezettjei

- (530) A támogatás természetes személyeknek, magán- és állami erdőbirtokosoknak, valamint egyéb magán- és közjogi szervezeteknek és társulásaiknak nyújtható.

Elszámolható költségek

- (531) A beruházásoknak a környezetvédelmi célokra, ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására és/vagy az érintett területen lévő erdő vagy erdős terület közjóléti értékének növelésére vonatkozóan vállalt kötelezettségek teljesítésére, illetve az ökoszisztémák éghajlatváltozás-mérséklési potenciáljának javítására kell irányulniuk, nem zárva ki a hosszú távon jelentkező gazdasági előnyöket.

Támogatási intenzitás

- (532) A támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

- 2.1.5. *Az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás*
- (533) Az erdészeti potenciált növelő vagy az erdei termékek értékét növelő feldolgozással, mobilizálással és értékesítéssel kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha az megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

- (534) A tagállamok kötelesek megkövetelni, hogy az energiát fogyasztó vagy előállító, megújuló energiához kapcsolódó infrastruktúrák terén végrehajtott támogatott beruházások megfeleljenek a minimális energiahatékonysági követelményeknek, amennyiben nemzeti szinten létezik ilyen követelmény.
- (535) Az olyan rendszerekre irányuló beruházások, amelyeknek elsődleges célja a biomassza-alapú villamosenergia-termelés, csak abban az esetben támogathatók, ha a tagállamok által meghatározott minimális arányban hőenergiát is hasznosítanak.
- (536) A bioenergetikai projektekhez nyújtott támogatásnak az olyan bioenergiára kell korlátozódnia, amely megfelel az uniós jogszabályokban, így a 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 17. cikkének (2)–(6) bekezdésében meghatározott alkalmazandó fenntarthatósági kritériumoknak.

A támogatás kedvezményezettjei

- (537) A támogatás a magán-erdőbirtokosok, települési önkormányzatok és társulásaik, valamint kkv-k beruházásaihoz nyújtható. Az Azori-szigeteken, Madeirán, a Kanári-szigeteken, a 2019/93/EGK rendelet szerinti kisebb égei-tengeri szigeteken és Franciaország tengerentúli megyéiben olyan vállalkozások is részesülhetnek támogatásban, amelyek nem minősülnek kkv-nak.

Elszámolható költségek

- (538) Támogatás az erdészeti potenciált növelő vagy az erdei termékek értékét növelő feldolgozással, mobilizálással és értékesítéssel kapcsolatos beruházásokhoz nyújtható.
- (539) Az erdők gazdasági értékének növeléséhez kapcsolódó beruházások indokoltságát alá kell támasztania az egy vagy több erdőgazdálkodási üzem területén található erdők tekintetében várt értéknövekedésnek, és e beruházások talaj- és erőforrás-kímélő fakitermelő gépekkel és gyakorlatokkal kapcsolatos beruházásokat foglalhatnak magukban.
- (540) A fa nyersanyagként vagy energiaforrásként történő hasznosításához kapcsolódó beruházások csak az ipari feldolgozást megelőző munkaműveletek terjedhetnek ki.

Támogatási intenzitás

- (541) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő mértékeket:
- a) a legkülső régiókban az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
 - b) a kisebb égei-tengeri szigeteken az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
 - c) a kevésbé fejlett régiókban és valamennyi olyan régióban, ahol az egy főre jutó GDP a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban nem érte el az EU-25 referencia-időszakra vonatkozó átlagának 75 %-át, de meghaladta az EU-27 GDP-átlagának 75 %-át, az elszámolható költségek összegének 50 %-át;
 - d) más régiókban az elszámolható költségek összegének 40 %-át.

2.1.6. Az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (542) Az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (543) A támogatás olyan tárgyi és nem tárgyi eszközökre irányuló beruházásokra terjed ki, amelyek az erdők fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastruktúrát érintenek, beleértve az erdőterületek megközelíthetőségét, a birtokrendezést és a termőföld minőségének javítását, az energia- és vízellátást, valamint az energia- és víztakarékosságot is.

Támogatási intenzitás

- (544) A nem termelő beruházások és azon beruházások esetében, amelyek kizárólag az erdők környezeti értékének növelésére irányulnak, illetve amelyek a nyilvánosság számára ingyenesen hozzáférhető és az erdők által játszott sokrétű szerep betöltéséhez hozzájáruló erdei utak beruházásaihoz kapcsolódnak, a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

(545) Az erdők rövid vagy hosszú távú gazdasági potenciálját növelő beruházások esetében a támogatási intenzitás nem haladhatja meg:

- a) a legkülső régiókban az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
- b) a kisebb ékei-tengeri szigeteken az elszámolható költségek összegének 75 %-át;
- c) a kevésbé fejlett régiókban és valamennyi olyan régióban, ahol az egy főre jutó GDP a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban nem érte el az EU-25 referencia-időszakra vonatkozó átlagának 75 %-át, de meghaladta az EU-27 GDP-átlagának 75 %-át, az elszámolható költségek összegének 50 %-át;
- d) más régiókban az elszámolható költségek összegének 40 %-át.

2.2. A Natura 2000 erdőterületekkel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás

(546) A Natura 2000 erdőterületekkel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

A támogatás kedvezményezettjei

(547) A támogatás magán-erdőbirtokosoknak, valamint magán-erdőbirtokosok társulásainak nyújtható.

Elszámolható költségek

(548) Ezen intézkedés keretében a támogatások évente, az erdőterület után hektáronként ítelhetők oda a kedvezményezettek számára az érintett területeken az élőhelyvédelmi irányelv és a madárvédelmi irányelv végrehajtásával összefüggő hátrányok következtében felmerülő többletköltségek és elmaradó bevétel ellentételezése céljából.

(549) A támogatás a következő területek tekintetében nyújtható:

- a) az élőhelyvédelmi irányelvnek és a madárvédelmi irányelvnek megfelelően kijelölt Natura 2000 erdőterületek;
- b) az élőhelyvédelmi irányelv 10. cikke célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló egyéb körülhatárolt természetvédelmi területek, ahol az erdőkre vonatkozó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben; feltéve, hogy amennyiben a vidékfejlesztési intézkedésnek minősülő intézkedés az EMVA-ból társfinanszírozott, az ilyen területek aránya vidékfejlesztési programonként nem haladja meg a program területi hatálya alá eső, a Natura 2000 hálózathoz tartozóként kijelölt területek 5 %-át; a kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott támogatási intézkedések esetében ez utóbbi területi korlátozás nem alkalmazandó.

A támogatás összege

(550) A következő maximális összegek erejéig nyújtható támogatás: hektáronként és évente legfeljebb 500 EUR az öt évet nem meghaladó kezdeti időszakban, és ezt követően legfeljebb 200 EUR hektáronként és évente. Ezek a maximális összegek kellően indokolt esetekben, a vidékfejlesztési programokban vagy más úton megindokolandó egyedi körülmények figyelembevételével megemelhethők, ha az intézkedést kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozzák.

2.3. Az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és az erdővédelemhez nyújtott támogatás

(551) Az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és az erdővédelemhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(552) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás erdőterület-hektáronként ítelhető oda. Azon erdőgazdálkodási üzemek esetében, amelyek mérete meghaladja a tagállamok által a vidékfejlesztési programjaikban meghatározandó értéket, a támogatásnak feltétele az európai erdők védelmével foglalkozó 1993. évi miniszteri konferencián meghatározott fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő erdőgazdálkodási tervben vagy azzal egyenértékű eszközben foglalt releváns információk benyújtása.

- (553) A támogatás azokra az önkéntes kötelezettségvállalásokra terjed ki, amelyek túlmutatnak a nemzeti erdészeti törvényben vagy más idevágó nemzeti jogszabályban meghatározott vonatkozó kötelező követelményeken. Az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési intézkedések esetében a vonatkozó kötelező követelményt a vidékfejlesztési programban egyértelműen azonosítani és ismertetni kell. Kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott támogatási intézkedések esetében a vonatkozó kötelező követelményt azonosítani és ismertetni kell a Bizottságnak tett, állami támogatásokra vonatkozó bejelentésben.
- (554) A kötelezettségvállalások teljesítését öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Amennyiben azonban az szükséges és kellően indokolt, a tagállamok egyes kötelezettségvállalás-típusok tekintetében hosszabb időtartamot is meghatározhatnak. Az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési intézkedések esetében az időtartamot a vidékfejlesztési programban kell meghatározni. Kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott támogatási intézkedések esetében meg kell adni az állami támogatásra vonatkozó bejelentésben.
- (555) Az 1305/2013/EU rendelet 47. cikkében és a kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktus vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott területalapú kifizetésekre vonatkozó szabályoknak adott esetben teljesülniük kell.

A támogatás kedvezményezettjei

- (556) A támogatás magán- és közjogi erdőbirtokosoknak, valamint egyéb magán- és közjogi szervezeteknek és társulásaiknak nyújtható. Az állami tulajdonban lévő erdők esetében csak akkor ítéltethető oda támogatás, ha a szóban forgó erdővel magánjogi szervezet vagy települési önkormányzat gazdálkodik.
- (557) A köz- és magánjogi szervezeteknek nyújtható támogatás az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és fejlesztésére irányuló, e szakaszban különben nem szereplő műveletek kapcsán.

Elszámolható költségek és a támogatás szabályai

- (558) A támogatás ellentételezést biztosít a kedvezményezettek számára a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében. A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható az erdő-környezetvédelmi kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-áig terjedő érték erejéig.
- (559) A környezet védelmével kapcsolatos műveletek tekintetében kellően indokolt esetekben átalány vagy egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújtható támogatás olyan kötelezettségvállalások esetén, amelyek a fák és az erdők kereskedelmi célú felhasználásáról való lemondásra irányulnak; a támogatást ebben az esetben a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kell kiszámítani.
- (560) Támogatásban részesülhetnek az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére, valamint fejlesztésére irányuló, az e szakasz fenti pontjainak rendelkezéseiben nem szereplő műveletek.
- (561) Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére irányuló műveleteknek tartalmazniuk kell az alábbiakat:
- a) célzott intézkedések: az erdők genetikai erőforrásainak in situ és ex situ megőrzését, jellemzését, összegyűjtését és hasznosítását segítő intézkedések, beleértve a jelenleg in situ megőrzött genetikai erőforrások webes nyilvántartásait, ideértve a erdőgazdasági üzemen belüli megőrzést és az ex situ gyűjteményeket és adatbázisokat is;
 - b) összehangolt intézkedések: a tagállamok illetékes szervezetei között az uniós erdészet terén a genetikai erőforrások megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására vonatkozó információk cseréjét elősegítő intézkedések;
 - c) kísérő intézkedések: tájékoztatási, ismeretterjesztési és tanácsadási tevékenységek nem kormányzati szervezetek és más érdekelt felek részvételével, tanfolyamok, valamint szakmai jelentések készítése.

A támogatás összege

- (562) A támogatás – az (560) pontban említett, a genetikai erőforrások megőrzésére irányuló műveletekhez nyújtott támogatás kivételével – hektáronként és évente nem haladhatja meg a 200 EUR-t. Az említett összeg kellően indokolt esetekben növelhető, figyelembe véve a vidékfejlesztési programokban vagy a Bizottsághoz tett bejelentésben megindokolandó egyedi körülményeket.
- (563) Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése kapcsán a támogatás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.4. Az erdészeti ágazatban megvalósuló tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás

- (564) Az erdészeti ágazatban megvalósuló tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (565) Az erdészeti ágazatban tevékenykedő személyek részére a tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatásnak meg kell felelnie a II. rész 1.1.10.1. szakaszában meghatározott vonatkozó feltételeknek, kivéve a (294) pontban foglalt feltételeket, a (298) pontban szereplő maximális támogatási összeget és a (296) pontban foglalt azon lehetőséget, hogy a támogatás közvetlenül a kedvezményezettnek is kifizethető.
- (566) Támogatás nyújtható rövid időtartamra szóló erdőgazdálkodási csereprogramok és erdőlátogatások lebonyolításához is.
- (567) A rövid időtartamra szóló erdőgazdálkodási csereprogramok és erdőlátogatások időtartamát és tartalmát az EMVA-ból társfinanszírozott intézkedések esetében a vidékfejlesztési programban, a nemzeti forrásból finanszírozott programok esetében a pedig Bizottságnak benyújtott bejelentésben kell meghatározni. Az ilyen csereprogramoknak és látogatásoknak különösen a fenntartható erdőgazdálkodási módszerekre és/vagy technológiákra, új üzleti lehetőségek és új technológiák kidolgozására és az erdők ellenálló képességének javítására kell összpontosítaniuk.

2.5. Az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

- (568) Az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (569) Az erdészeti ágazatban az erdőbirtokosoknak tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatások az ezen iránymutatások II. részének 1.1.10.2. pontjában meghatározott vonatkozó feltételek alapján ítéltetők oda, az erdőszetre vonatkozó alábbi kiegészítő rendelkezésekkel.

Elszámolható költségek

- (570) A támogatás abból a célból ítéltetők oda az erdőbirtokosoknak, hogy tanácsadási szolgáltatásokat vehessenek igénybe üzemük, vállalkozásuk és/vagy beruházásuk gazdasági és környezeti teljesítményének javítása, valamint éghajlatkímélőbbé és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbbá tétele érdekében.
- (571) Az erdőbirtokosok számára nyújtott tanácsadásnak ki kell terjednie legalább az élőhelyvédelmi irányelv, a madárvédelmi irányelv és a víz-keretirányelv szerinti vonatkozó kötelezettségekre. A tanácsadás kiterjedhet az erdőgazdálkodási üzem gazdasági és környezeti teljesítményéhez kapcsolódó kérdésekre is.

2.6. Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás

- (572) Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (573) Az erdészeti ágazatban vagy az erdészeti és a mezőgazdasági ágazatban legalább két szereplő részvételével megvalósuló együttműködéshez biztosított támogatást a II. rész 1.1.11. szakaszában meghatározott feltételeknek megfelelően kell nyújtani.
- (574) Az erdészeti ágazat esetében az alábbi kiegészítő rendelkezések alkalmazandók.

Elszámolható költségek és támogatási intenzitások

- (575) Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás – az ezen iránymutatások II. részének 1.1.11. szakaszában említett költségek sérelme nélkül – az erdőgazdálkodási tervek vagy azokkal egyenértékű eszközök kidolgozására is kiterjedhet.
- (576) A (321) d) pontban említett közvetlen költségek, valamint és az erdőgazdálkodási tervek vagy azokkal egyenértékű eszközök végrehajtásához kapcsolódó egyedi projektek közvetlen költségei nem haladhatják meg az erdészeti ágazatban nyújtott beruházási támogatásokra vonatkozóan az ezen iránymutatások II. részének a beruházási támogatásokról szóló 2.1. szakaszában meghatározott elszámolható költségeket és a maximális támogatási intenzitásokat.
- (577) Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás ezen iránymutatások II. része 3.10. szakaszának megfelelően kiterjedhet az ellátási lánc szereplői közötti, az energiatermelésben, valamint az ipari folyamatokban való felhasználásra szánt biomassza fenntartható termelése terén folytatott horizontális és vertikális együttműködésre is.

2.7. A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban

- (578) Az erdészeti ágazatban a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (579) Kizárólag azok a termelői csoportok vagy szervezetek támogathatók, amelyeket az érintett tagállam illetékes hatósága üzleti tervük alapján hivatalosan elismert. A támogatás azzal a feltétellel nyújtható, hogy a tagállam ellenőrzi, hogy az üzleti terv célkitűzései teljesültek-e a termelői csoport vagy szervezet elismerésének időpontjától számított ötéves időszakon belül.
- (580) A termelői csoport vagy szervezet keretében elfogadott megállapodásoknak, döntéseknek és összehangolt magatartásoknak meg kell felelniük a vonatkozó versenyjogi rendelkezéseknek, különösen a Szerződés 101. és 102. cikkének.
- (581) Nem nyújtható támogatás:
- a) olyan termelői szervezeteknek, entitásoknak vagy testületeknek – például társaságoknak vagy szövetkezeteknek –, amelyek célja egy vagy több erdőgazdálkodási üzem vezetése, és amelyek ennek következtében valójában egyéni termelőnek minősülnek;
 - b) egyéb olyan erdészeti szövetségeknek, amelyek különböző feladatokat – ideértve például a kölcsönös segítségnyújtást és az erdőgazdálkodási üzemvezetési szolgáltatásokat – látnak el az egyes tagjaik üzemében anélkül, hogy részt vennének a kínálatnak a piaci igényekhez történő igazítására irányuló közös tevékenységekben.

A támogatás kedvezményezettjei

- (582) A támogatásban kizárólag a kkv-nak minősülő termelői csoportok és szervezetek részesülhetnek. A Bizottság nem engedélyezi az e szakaszban szereplő költségekre irányuló, nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást.
- (583) A termelői csoportok vagy szervezetek részére nyújtott támogatás alternatívájaként ugyanakkora összeg erejéig támogatás nyújtható közvetlenül a termelők részére is a csoport vagy szervezet működtetési költségeihez a csoport megalakulását követő első öt évben fizetett hozzájárulásaiik ellentételezésére.

Elszámolható költségek

- (584) Az elszámolható költségek közé tartoznak a megfelelő helyiségek bérlésének és az irodai berendezések – ideértve a számítógépes hardvert és szoftvereket is – beszerzésének költségei, az adminisztratív személyzet költségei, valamint az általános, jogi és adminisztrációs költségek. Amennyiben a helyiségeket megvásárolják, a helyiségekkel kapcsolatos elszámolható költségeknek a piaci áron számított bérleti költségek mértékére kell korlátozódniuk.
- (585) A támogatásnak átalányösszegű támogatásként, évenkénti részletekben kell kifizetésre kerülnie az attól az időponttól számított első öt éven keresztül, amikor az illetékes hatóság a termelői csoportot vagy szervezetet üzleti terve alapján hivatalosan elismerte.
- (586) A tagállamok az utolsó részletet csak azt követően fizethetik ki, hogy meggyőződtek az üzleti terv megfelelő végrehajtásáról.

Támogatási intenzitás

- (587) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (588) A teljes támogatási összeg legfeljebb 500 000 EUR lehet. A támogatás mértékének fokozatosan csökkennie kell.

2.8. Az erdészeti ágazatban nyújtott egyéb, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatás

- (589) A Bizottság a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszak során bevált politikájával összhangban, az erdőfenntartáshoz és -fejlesztéshez való hozzájárulás, valamint az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának támogatása érdekében a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti azokat az állami támogatási intézkedéseket, amelyek elsődleges célja az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának, a biológiai sokféleségnek és az egészséges erdei ökoszisztémának a fenntartása, javítása vagy helyreállítása, amennyiben teljesülnek az alábbiakban meghatározott feltételek.
- (590) A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az intézkedések közvetlenül hozzájárulnak az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának, a biológiai sokféleségnek és az egészséges erdei ökoszisztémának a fenntartásához vagy helyreállításához.
- (591) E szakasz alapján nem nyújtható támogatás az erdészeti alapú iparágak számára, kereskedelmileg jövedelmező fakitermeléshez, faanyagszállításhoz, a fák vagy más erdészeti erőforrások terméké történő feldolgozásához, illetve energiafejlesztéshez. Nem nyújtható támogatás az olyan fakidöntéshez, amelynek elsődleges célja a faanyag kereskedelmileg jövedelmező kitermelése, illetőleg az olyan újratelepítéshez, amelynek esetében a kivágott fákat hasonlókkal helyettesítik.

Támogatási intenzitás

- (592) Az e szakaszban leírt intézkedésekhez nyújtott támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

A támogatás kedvezményezettjei

- (593) A támogatás az erdészeti ágazatban működő vállalkozásoknak nyújtható.

2.8.1. Az olyan egyedi erdészeti intézkedésekhez és beavatkozásokhoz nyújtott támogatás, amelyek elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és a biológiai sokféleség vagy a hagyományos táj fenntartása vagy helyreállítása

- (594) A fák és az erdőkben élő más növényzet ültetésére, metszésére, ritkítására és kidöntésére, a kidőlt fák eltávolítására, valamint ezen intézkedések tervezési költségeire nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel a közös értékelési elveknek és az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint amennyiben az ilyen intézkedések elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és biológiai sokféleség vagy a hagyományos tájkép fenntartásához vagy helyreállításához való hozzájárulás.

2.8.2. A talaj minőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban

- (595) Az erdészeti ágazatban talaj minőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(596) A támogatás az erdők talajminőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtható.

(597) Az intézkedések többek között a talaj trágyázással és a természetes egyensúlyának fenntartására irányuló más kezeléssel történő javítására, a vegetáció túlzott mértékű sűrűségének csökkentésére, valamint a kielégítő vízmegtartásnak és a megfelelő vízelvezetésnek a biztosítására irányulhatnak. A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az intézkedések nem csökkentik a biológiai sokféleséget, nem okoznak tápanyag-kimosódást, és nem befolyásolják hátrányosan a természetes vízi ökoszisztémákat és a vízvédelmi zónákat.

(598) A támogatás ezen intézkedések tervezési költségeit is fedezheti.

2.8.3. *A természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása az erdészeti ágazatban*

(599) Az erdészeti ágazatban a természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(600) Támogatás a természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállításához és fenntartásához nyújtható, a tervezési költségek fedezését is beleértve.

(601) Az élőhelyvédelmi irányelv és a madárvédelmi irányelv végrehajtását célzó intézkedések nem képezhetik ilyen típusú támogatás tárgyát, mivel azokat az ezen iránymutatások II. részének 2.2. szakaszában foglalt feltételekkel összhangban kell bevezetni.

2.8.4. *Az utak fenntartásához nyújtott támogatás az erdőtüzek megelőzése érdekében*

(602) Az erdőtüzek megelőzése érdekében az utak fenntartásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(603) Az utak fenntartásához nyújtott támogatás célja az erdőtüzek megelőzése kell, hogy legyen. A támogatás célja és az út fenntartása közötti kapcsolatot bizonyítani kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.

2.8.5. *A jogszabályban meghatározott állatok által az erdőkben okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás*

(604) A jogszabályban meghatározott állatok által az erdőkben okozott károk orvoslásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(605) Az erdészeti ágazat esetében a jogszabályban meghatározott állatok fogalmába a (35) 28. pontban meghatározott védett állatok és azok a fajok tartoznak bele, amelyekre egyedi nemzeti jogszabály vonatkozik, amennyiben a faj populációjának megőrzéséhez igazolt érdek fűződik.

(606) A kedvezményezetteknek meghatározott mértékű minimális hozzájárulást kell nyújtaniuk a versenytorzulások kockázatának enyhítése és a kockázat minimalizálására való ösztönzés érdekében. Ez a hozzájárulás olyan ésszerű megelőző intézkedések – például ahol lehetséges, biztonsági kerítések – alkalmazása formájában kell, hogy megvalósuljon, amelyek arányosak a jogszabályban meghatározott állatok által okozott károknak az érintett erdőterületen fennálló kockázatával. Ha nincs lehetőség ésszerű megelőző intézkedések meghozatalára, akkor ahhoz, hogy a támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, a tagállamnak a Bizottságnak tett bejelentésben igazolnia kell az ilyen megelőző intézkedések meghozatalának lehetetlenségét.

(607) Meg kell állapítani az elszennvedett károk és az állatok viselkedése között fennálló közvetlen ok-okozati összefüggést.

(608) A kárt okozó konkrét eseményhez kapcsolódó támogatási programokat a kárt okozó esemény bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni. A támogatásokat az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

(609) A kár nagyságát az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.

Elszámolható költségek

- (610) Az elszámolható költség a kárt okozó esemény közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosító-társaság által megállapított összege.
- (611) A következő károk költségei számolhatók el:
- a) élő fákban bekövetkezett kár. A támogatás az állományban elszenvedett veszteség ellentételezésére és a jogszabályban meghatározott állatok által elpusztított faállomány piaci értékének erejéig újraterelítési költségekre nyújtható. A növekedési veszteség piaci értékének kiszámításakor figyelembe lehet venni, hogy az elpusztított faállomány mennyivel növekedett volna a kivágás rendes időpontjáig;
 - b) a kedvezményezettnek a kárt okozó esemény miatt felmerült egyéb költségek, mint például kezelési intézkedések, beleértve az újraültetéshez szükséges talaj-előkészítést és az ilyen műveletekhez szükséges termékeket, eszközöket és anyagokat;
 - c) a következő eszközökben bekövetkező anyagi kár: erdészeti felszerelések, gépek és épületek. Az anyagi kár nagyságát az érintett eszköz javítási költsége vagy a kárt okozó esemény előtti gazdasági értéke alapján kell kiszámítani. Nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci érték esemény okozta csökkenését, vagyis a tulajdonnak közvetlenül a kárt okozó esemény előtti értéke és közvetlenül az esemény bekövetkezése utáni értéke közötti különbséget.
- (612) A szóban forgó összegből le kell vonni minden olyan költséget, amely a kárt okozó esemény miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnek.
- (613) Az állatok által az erdőkben okozott károk megelőzésére hozott intézkedések ezen iránymutatások II. részének 2.1.4. szakasza szerint, az élőhely megőrzését célzó és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedések között támogathatók.
- (614) A nemzeti jogszabályban meghatározott állatok által az erdőkben okozott károk orvoslásához akkor nyújtható támogatás, ha teljesülnek a 2.1.3. szakaszban foglalt feltételek.

Támogatási intenzitás

- (615) Az ellentételezés mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.
- (616) A károk ellentételezésként kapott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a nemzeti vagy uniós intézkedés keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.8.6. Az erdőgazdálkodási tervek kidolgozásához nyújtott támogatás

- (617) Az erdőgazdálkodási tervek kidolgozásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 2.8. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (618) Mivel a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó vidékfejlesztési politika az erdőgazdálkodási terveket vagy az azokkal egyenértékű eszközöket számos intézkedés esetében a támogatásra való jogosultság előfeltételként jelöli meg, a vidékfejlesztési célkitűzések megvalósításának elősegítése érdekében a Bizottság fenntartja jelenlegi azon politikáját, hogy támogatás nyújtható erdőgazdálkodási tervek kidolgozására.
- (619) A támogatásnak összhangban kell állnia az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatással, a II. rész (288), (289), (299) és (303)–(306) pontjában meghatározottak szerint.

2.9. Az erdészeti ágazatban nyújtott, mezőgazdasági támogatási intézkedésekkel párhuzamos támogatás

- (620) A Bizottság már korábban kialakította azon politikáját, amely szerint a mezőgazdasági és az erdészeti ágazaton belül közös szabályok vonatkozna egyes, kevésbé torzító hatású támogatási intézkedésekre.

- (621) Követve azt a tendenciát, hogy a kevésbé torzító hatású támogatások esetében összehangolja a mezőgazdasági és az erdészeti szakpolitikákat, a Bizottság az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatást és az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatást összeegyeztethetőnek tekinti a belső piaccal, ha az megfelel az e szakaszokban meghatározott egyedi feltételeknek.
- (622) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- 2.9.1. *Az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás*
- (623) Az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek és a 2.9. szakaszban, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (624) A támogatott projektnek az erdészeti ágazatban vagy az érintett alágazatokban működő valamennyi vállalkozás számára jelentőséggel kell bírnia.
- (625) A támogatott projekt megkezdésének időpontja előtt az interneten közzé kell tenni a következő információkat:
- a) a támogatott projekt megvalósításának ténye;
 - b) a támogatott projekt céljai;
 - c) a támogatott projekttől várt eredmények közzétételének körülbelüli időpontja;
 - d) a támogatott projekttől várt eredmények interneten való közzétételének helye;
 - e) utalás arra, hogy a támogatott projekt eredményei ingyenesen rendelkezésre állnak az erdészeti ágazatban vagy az érintett alágazatban működő valamennyi vállalkozás számára.
- (626) A támogatott projekt eredményeit közzé kell tenni az interneten vagy a támogatott projekt befejezésének időpontjától, vagy attól az időponttól kezdődően, amikor az említett eredményekről bármely meghatározott szervezet tagjait tájékoztatják – attól függően, hogy melyik következik be előbb. Az eredményeket a támogatott projekt befejezésének időpontjától kezdődően legalább öt éven keresztül hozzáférhetővé kell tenni az interneten.
- (627) A támogatást közvetlenül a kutató-ismeretterjesztő szervezetnek kell nyújtani, és nem foglalhat magában az erdészeti ágazatban működő vállalkozások részére nyújtott, az erdészeti termékek ára alapján meghatározott támogatást.

Elszámolható költségek

(628) Kizárólag az alábbi elszámolható költségekre nyújtható támogatás:

- a) kutatókhoz, technikusokhoz és egyéb kisegítő személyzethez kapcsolódó személyzeti jellegű ráfordítások, a projektben való foglalkoztatásuk mértékéig;
- b) az eszközök és berendezések költségei, a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére. Amennyiben ezeket az eszközöket és berendezéseket nem használják teljes élettartamuk alatt a projektben, csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségeknek;
- c) az épületek és földterület költségei, a projektben való használatuk mértékéig és idejére. Az épületek tekintetében csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségeknek. A földterület esetében az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is elszámolhatók;
- d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező ismeretek és szabadalmak költségei, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a projekt céljaira veszik igénybe;
- e) további általános és egyéb működési költségek, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a projekt eredményeként merülnek fel.

2.9.2. Az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatás

- (629) Az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek és a 2.9. szakaszban, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (630) Az elszámolható költségeknek a birtokrendezés ténylegesen felmerült jogi, adminisztrációs és felmérési költségeire kell korlátozódniuk.

3. fejezet Az EMVA-ból társfinanszírozott vagy az ilyen társfinanszírozott intézkedésekhez kiegészítő nemzeti finanszírozásként a vidéki térségekben nyújtott támogatások

Az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezések

- (631) Az ezen iránymutatások II. szakaszának 3. fejezete alapján nyújtott támogatásoknak meg kell felelniük a következő közös feltételnek: a támogatást az 1305/2013/EU rendelettel összhangban és annak megfelelően vidékfejlesztési program keretében kell nyújtani vagy az EMVA-ból társfinanszírozott támogatás, vagy az ilyen támogatáshoz nyújtott kiegészítő nemzeti finanszírozás formájában.
- (632) A 3. fejezet rendelkezései nem sértik annak a lehetőségét, hogy a vidéki térségek a valamennyi ágazatra érvényes, illetve a kereskedelemre és az iparra alkalmazandó uniós szabályok alapján részesüljenek állami támogatásban.
- (633) Az ezen iránymutatások II. része 3. fejezetének 3.1., 3.2., 3.6. és 3.10. szakaszában szereplő beruházások esetében a támogatásnak meg kell felelnie a (634)–(639) pontban meghatározott közös rendelkezéseknek.
- (634) Az energiamegtakarítással és megújuló energiával kapcsolatos beruházások nem tartoznak ezen iránymutatások II. része 3. fejezetének hatálya alá. Az ilyen támogatásoknak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatásnak kell megfelelniük, hacsak nem élveznek mentességet a bejelentési kötelezettség alól.

Az ezen iránymutatások II. része 3. fejezetének hatálya alá tartozó beruházások elszámolható költségei

- (635) Az ezen iránymutatások II. része 3. fejezetének hatálya alá tartozó beruházási támogatási intézkedések elszámolható költségei az alábbi költségekre korlátozódnak:
- a) ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület megvétele esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át; a környezet védelmét szolgáló műveletek tekintetében azonban kivételes és kellően indokolt esetekben magasabb százalékarány is megengedhető;
 - b) gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszköz piaci értékének erejéig;
 - c) a (635) a) és b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel a (635) a) és b) pont szerinti kiadások;
 - d) a következő immateriális javakra irányuló beruházások: számítógépes szoftver megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése.
- (636) A lízingszerződésekkel kapcsolatos, a (635) pontban nem említett költségek – például a lízingbe adó árrése, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak – nem minősülnek elszámolható költségnek.
- (637) A II. rész 3. fejezete alkalmazásában a forgótőke nem minősül elszámolható költségnek.

Az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezete szerinti beruházási intézkedésekre vonatkozó támogatási intenzitás

(638) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő mértékeket:

- a) a kevésbé fejlett régiókban:
 - i. az elszámolható költségek összegének 50 %-át az azon régiókban végzett beruházások esetében, amelyekben az egy főre jutó GDP értéke nem éri el az EU-27 átlagának 45 %-át;
 - ii. az elszámolható költségek összegének 35 %-át az azon régiókban végzett beruházások esetében, amelyekben az egy főre jutó GDP értéke az EU-27 átlagának 45 %-a és 60 %-a között van;
 - iii. az elszámolható költségek összegének 25 %-át az azon régiókban végzett beruházások esetében, amelyekben az egy főre jutó GDP értéke meghaladja az EU-27 átlagának 60 %-át;
- b) a legkülső régiókban: az a) pontban meghatározott maximális támogatási intenzitások megnövelhetők vagy legfeljebb 20 százalékponttal az olyan legkülső régiókban, ahol az egy főre jutó GDP értéke nem haladja meg az EU-27 átlagának 75 %-át, vagy legfeljebb 10 százalékponttal az egyéb legkülső régiókban;
- c) a „c” területeken:
 - i. az elszámolható költségek összegének 15 %-át a ritkán lakott területeken és azokban a NUTS 3 régiókban vagy a NUTS 3 régiók azon részeiben végzett beruházások esetében, amelyek közös szárazföldi határral rendelkeznek valamely, az EGT-n vagy az Európai Szabadkereskedelmi Társuláson (EFTA) kívüli országgal;
 - ii. az elszámolható költségek összegének 10 %-át az előre meg nem határozott „c” térségekben végzett beruházások esetében;
 - iii. a korábbi „a” térségekben a támogatási intenzitások a 2014. július 1. és 2017. december 31. közötti időszakban legfeljebb 5 százalékponttal növelhetők;
 - iv. amennyiben valamely „c” térség „a” térséggel szomszédos, a szóban forgó „c” térségen belüli, az „a” térséggel határos NUTS 3 területek vagy NUTS 3 területrészek tekintetében engedélyezett maximális támogatási intenzitás szükség szerint megnövelhető annak érdekében, hogy a két terület között a támogatási intenzitást illetően fennálló különbség ne haladja meg a 15 százalékpontot;
- d) a nagyberuházási projektekhez biztosított támogatások kivételével a fenti (a)–(c) pontokban meghatározott maximális támogatási intenzitások a középvállalkozások esetében legfeljebb 10 százalékponttal, a mikro- és a kisvállalkozások esetében pedig legfeljebb 20 százalékponttal növelhetők;
- e) az összes többi területen: az elszámolható beruházási költségek összegének 10 %-át a középvállalkozások, és 20 %-át mikro- és a kisvállalkozások esetében;
- f) nagyberuházási projektek esetében a maximális támogatási intenzitást az ezen iránymutatások (35) pontjában meghatározott kiigazított támogatási összegre kell csökkenteni.

(639) A bejelentett program keretében nyújtott egyedi beruházási támogatások továbbra is a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség hatálya alá tartoznak, ha a támogatás az összes forrás figyelembevételével meghaladja a (37) c) pontban meghatározott bejelentési küszöbértéket.

3.1. A mezőgazdasági termékek nem mezőgazdasági terméké váló feldolgozásával, a gyapottermeléssel vagy a nem mezőgazdasági tevékenységek létrehozásával és fejlesztésével kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás

(640) A mezőgazdasági termékek nem mezőgazdasági terméké váló feldolgozásával, a gyapottermeléssel vagy a nem mezőgazdasági tevékenységek létrehozásával és fejlesztésével kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek és a következőkben meghatározott feltételeknek.

(641) Ezen intézkedés keretében tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtható támogatás.

(642) Ez a szakasz az alábbiakhoz nyújtott támogatásokra vonatkozik:

- a) mezőgazdasági termékek feldolgozása, amennyiben a termelési folyamat eredménye nem mezőgazdasági termék;
- b) gyapottermelés, beleértve az egrenálás műveletét is;
- c) a tevékenységi köröket nem mezőgazdasági tevékenységekkel bővítő mezőgazdasági termelők vagy a mezőgazdasági háztartás ilyen tagjai részére, illetve a vidéki térségekben működő mikro- és kisvállalkozások és a vidéki térségekben élő természetes személyek részére nem mezőgazdasági tevékenységekre irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatások.

3.2. Alapvető szolgáltatásokhoz és a falvak megújításához a vidéki térségekben nyújtott támogatás

(643) Az alapvető szolgáltatásokhoz⁽⁸⁸⁾ és a falvak megújításához a vidéki térségekben nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja és 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek és az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(644) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás a következőkre terjed ki:

- a) a vidéki térségekben található települések és falvak, valamint az általuk biztosított alapvető szolgáltatások fejlesztésére, valamint a Natura 2000 területek és egyéb, jelentős természeti értéket képviselő területek védelmére és kezelésére vonatkozó tervek kidolgozása és naprakésszé tétele;
- b) beruházások a (35) 48. pontban meghatározott kisméretű infrastruktúra valamennyi típusának létrehozása, fejlesztése vagy bővítése terén, a megújuló energiával, az energiamegtakarítással és a széles sávú infrastruktúrával kapcsolatos beruházások kivételével;
- c) a vidéki népesség számára nyújtott helyi alapvető – többek között szabadidős és kulturális tevékenységekkel kapcsolatos – szolgáltatások és a kapcsolódó infrastruktúra létrehozására, fejlesztésére vagy bővítésére irányuló beruházások;
- d) a rekreációs infrastruktúra, a turisták tájékoztatása és a kisméretű turisztikai infrastruktúrák tekintetében megvalósított közhasznú beruházások;
- e) a falvak kulturális és természeti örökségének, a vidéki tájnak és a jelentős természeti értéket képviselő területeknek a megőrzésével, helyreállításával és korszerűsítésével – az ezekhez kapcsolódó társadalmi-gazdasági szempontokat, valamint a környezettudatosságot célzó intézkedéseket is beleértve – kapcsolatos tanulmányok és beruházások;
- f) olyan beruházások, amelyek a tevékenységek áthelyezésére és a vidéki településeken, illetve azokhoz közel található épületek vagy más létesítmények átalakítására irányulnak az életminőség javítása vagy a település környezeti teljesítményének fokozása céljából.

(645) Az ezen intézkedés alapján megvalósuló beruházások abban az esetben támogathatók, ha a vonatkozó műveletek a vidéki térségekben található települések és falvak és az általuk nyújtott alapvető szolgáltatások fejlesztésére vonatkozó terveknek megfelelően kerülnek végrehajtásra, amennyiben léteznek ilyen tervek, és összhangban kell lenniük a vonatkozó helyi fejlesztési stratégiával.

(646) A (644) e) pontban említett támogatás olyan örökség megőrzéséhez nyújtható, amelyet valamely tagállam illetékes hatóságai hivatalosan elismertek kulturális vagy természeti örökségként.

⁽⁸⁸⁾ A Szerződés 107., 108. és 109. cikke alkalmazandó a vidéki térségekben az alapvető szolgáltatásokhoz nyújtott támogatásokra, amennyiben ezek a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak tekinthetők, figyelembe véve a támogatás fogalmáról szóló jövőbeli bizottsági közleményben az állami támogatás fogalmának értelmezését.

Elszámolható költségek

(647) A következő költségek számolhatók el:

- a) a vidéki térségekkel és az általuk biztosított alapvető szolgáltatásokkal, valamint a jelentős természeti értéket képviselő területekkel kapcsolatos fejlesztési és gazdálkodási tervek kidolgozásának és naprakésszé tételének költségei;
- b) a tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházások költségei;
- c) a kulturális vagy természeti örökséghez, a vidéki tájakhoz és a jelentős természeti értéket képviselő területekhez kapcsolódó tanulmányok elkészítésével kapcsolatos költségek; a környezettudatosságot célzó intézkedésekkel kapcsolatos költségek;
- d) a mezőgazdasági eszközteremtő munkálatok költségei a (644) e) pontban említett támogatás kapcsán szintén elszámolhatók lehetnek.

Támogatási intenzitás

(648) A (644) a) és b) pont szerinti tevékenységek kapcsán a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

(649) A (644) c) ,d) és e) pont szerinti tevékenységek kapcsán a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át. Az elszámolható költségekből előzetesen vagy visszakövetelési mechanizmus alkalmazásával le kell vonni a nettó bevételeket.

(650) A (644) f) pont szerinti tevékenységek kapcsán a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő összegeket:

- a) ha a tevékenységek áthelyezése vagy az épületek vagy egyéb létesítmények átalakítása meglévő létesítmények lebontásából, elszállításából és újbóli felépítéséből áll, az említett tevékenységek kapcsán ténylegesen felmerülő költségek 100 %-át;
- b) ha a tevékenységek áthelyezése vagy az épületek átalakítása a meglévő létesítmények (650) a) pontban említett lebontásán, elszállításán és újbóli felépítésén túlmenően az érintett létesítmények korszerűsítését vagy a termelési kapacitás növekedését eredményezi, akkor a létesítmények korszerűsítésével vagy a termelési kapacitás növekedésével kapcsolatos költségek tekintetében a (638) pontban említett, beruházásokhoz kapcsolódó támogatási intenzitásokat kell alkalmazni.

(651) A (650) b) pont alkalmazásában nem minősül korszerűsítésre irányuló műveletnek az, ha valamely meglévő épületet vagy létesítményt egyszerűen új, korszerű épületre vagy létesítményre cserélnek anélkül, hogy ez a termelés vagy az alkalmazott technológia lényeges módosulásával járna.

3.3. A vidéki térségekben folytatott nem mezőgazdasági tevékenységekhez nyújtott vállalkozásindítási támogatás

(652) A vidéki térségekben folytatott nem mezőgazdasági tevékenységekhez nyújtott vállalkozásindítási támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(653) A támogatásban a tevékenységi körüket nem mezőgazdasági tevékenységekkel bővítő mezőgazdasági termelők vagy a mezőgazdasági háztartás ilyen tagjai, illetve a vidéki térségekben működő mikro- és kisvállalkozások és a vidéki térségekben élő természetes személyek részesülhetnek. Üzemvezetési, mezőgazdasági helyettesítési és mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások, valamint erdészeti tanácsadási szolgáltatások létrehozására – ideértve az 1306/2013/EU rendelet 12–14. cikkében említett mezőgazdasági tanácsadási rendszert is – irányuló támogatás vidéki térségekben működő közép- és nagyvállalkozások részére is nyújtható.

(654) A támogatást üzleti terv benyújtásától kell függővé tenni. Az üzleti terv végrehajtását a támogatás odaítéléséről szóló határozat időpontjától számított kilenc hónapon belül meg kell kezdeni.

(655) Az üzleti tervnek legalább a következőket kell ismertetnie:

- a) a támogatást igénylő kedvezményezett kezdeti gazdasági helyzete;
- b) a kedvezményezett új tevékenységeinek fejlesztésére vonatkozó mérföldkövek és célok;
- c) a kedvezményezett tevékenységeinek fejlesztéséhez szükséges intézkedések – például beruházások, képzések, tanácsadás vagy bármely más tevékenység – részletei.

- (656) A támogatást egy ötéves időszakon belül legalább két részletben kell folyósítani. A részletek összege fokozatosan csökkenthető. Az utolsó részlet kifizetését az üzleti terv megfelelő végrehajtásának feltételéhez kell kötni.
- (657) A támogatás összegének meghatározásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük a program által érintett terület társadalmi-gazdasági helyzetét is.

A támogatás összege

- (658) A támogatás összege vállalkozásonként legfeljebb 70 000 EUR lehet. A tagállamoknak az érintett terület társadalmi-gazdasági helyzetét figyelembe véve kell meghatározniuk a támogatás összegét.

3.4. A vidéki térségekben, nem a mezőgazdasági ágazatban működő egyéb földkezelőknek és vállalkozásoknak agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás

- (659) A vidéki térségekben, nem a mezőgazdasági ágazatban működő egyéb földkezelőknek és vállalkozásoknak agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. fejezetének 3. szakaszára vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (660) A támogatást az ezen iránymutatások II. részének 1.1.5.1. pontjában meghatározott vonatkozó feltételeknek megfelelően kell nyújtani, az egyéb földkezelőkre vonatkozó alábbi kiegészítő rendelkezésekkel.
- (661) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalásokhoz nyújtott támogatás olyan, mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásokból és egyéb földkezelőkből álló csoportoknak nyújtható, amelyek önkéntes alapon vállalják olyan műveleteknek a tagállamok által meghatározandó mezőgazdasági földterületen – többek között, de nem kizárólag az ezen iránymutatások (35) 50. pontjában meghatározott mezőgazdasági területen – történő végrehajtását, amelyek egy vagy több agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállal teljesítéséből állnak.
- (662) Amennyiben az a környezetvédelmi célkitűzések teljesítése szempontjából kellően indokolt, az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalásokhoz nyújtott támogatásban egyéb földkezelők vagy azok csoportjai is részesülhetnek.
- (663) A vidéki térségekben, nem a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozások számára támogatás nyújtható a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, valamint fenntartható használatára és fejlesztésére irányuló, az ezen iránymutatások II. része 1.1.5.1. szakaszának (208)–(219) pontjában foglalt rendelkezések hatálya alá nem tartozó műveletekhez.

3.5. Az egyéb földkezelők részére a Natura 2000 területekkel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatás

- (664) Az egyéb földkezelők részére a Natura 2000 területekkel kapcsolatos hátrányok leküzdéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (665) Az egyéb földkezelők kizárólag kellően indokolt esetekben részesíthetők támogatásban.

Elszámolható költségek

- (666) A támogatás az érintett területeken az élőhelyvédelmi irányelv és a madárvédelmi irányelv végrehajtásával kapcsolatos hátrányokkal összefüggésben felmerült többletköltségek és elmaradt bevétel ellentételezése céljából nyújtható az egyéb földkezelők számára.
- (667) Csak a következő területeken végrehajtott intézkedések támogathatók:
- a) az élőhelyvédelmi irányelvnek és a madárvédelmi irányelvnek megfelelően kijelölt Natura 2000 mezőgazdasági területek;
 - b) az élőhelyvédelmi irányelv 10. cikke célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló egyéb körülhatárolt természetvédelmi területek, ahol a gazdálkodásra vonatkozó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben.

A támogatás összege

(668) A következő összegek erejéig nyújtható támogatás: hektáronként és évente legfeljebb 500 EUR a legfeljebb öt évig tartó kezdeti időszakban; ezt követően legfeljebb 200 EUR hektáronként és évente. Az 500 és 200 EUR értékű maximális összeg kivételes esetekben növelhető, figyelembe véve a megindokolandó egyedi körülményeket.

3.6. A vidéki térségekben megvalósuló tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás

(669) A vidéki térségekben megvalósuló tudástranszferhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(670) Ezen intézkedés keretében a szakképzéshez és a készségek elsajátításához kapcsolódó tevékenységek (többek között tanfolyamok, workshopok és személyre szabott tanácsadás), valamint demonstrációs és tájékoztatási tevékenységek támogathatók. Támogatás nyújtható továbbá a II. rész 1.1.10.2., 2.5. és 3.7. szakaszában említett tanácsadási szolgáltatásokhoz kapcsolódó tanácsadók képzésére.

(671) A támogatás az élelmiszerágazatban dolgozók, a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásoktól eltérő földkezelők és kkv-k javára biztosítható a vidéki térségekben. A tanácsadók képzéséhez nyújtott támogatás vidéki térségekben működő nagyvállalkozások számára is biztosítható.

(672) Az alábbi elszámolható költségekhez nyújtható támogatás:

- a) a tudástranszferre irányuló vagy tájékoztatási tevékenység megszervezésének és lebonyolításának költségei;
- b) demonstrációs projektek esetében a támogatás a kapcsolódó beruházási költségeket is fedezheti;
- c) a résztvevők utazási és szállásköltségei, valamint napidíja.

(673) A (672) a) és b) pontban említett támogatások keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára. A támogatást a képzés vagy az egyéb, tudástranszferre irányuló vagy tájékoztatási tevékenység nyújtója számára kell kifizetni.

(674) A támogatásnak – objektív módon meghatározott feltételek mellett – az érintett vidéki térségben működő valamennyi támogatható vállalkozás számára hozzáférhetőnek kell lennie.

(675) A tudástranszferhez kapcsolódó és tájékoztatási szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek rendelkezniük kell a szóban forgó feladat ellátásához szükséges megfelelően képzett és rendszeresen továbbképzett személyzettel.

Támogatási intenzitás

(676) A támogatás intenzitása nagyvállalkozások esetében az elszámolható költségek legfeljebb 50 %-a, középvállalkozások esetében legfeljebb 60 %-a, mikro- és kisvállalkozások esetében pedig legfeljebb 70 %-a lehet. A tanácsadók képzésére nyújtott támogatás hároméves időszakonként legfeljebb 200 000 EUR lehet.

3.7. A vidéki térségekben nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

(677) A vidéki térségekben nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(678) A támogatás célja hozzásegíteni a vidéki térségekben tevékenykedő egyéb földkezelőket és kkv-kat ahhoz, hogy tanácsadási szolgáltatásokat vegyenek igénybe vállalkozásuk és/vagy valamely beruházásuk gazdasági és környezeti teljesítményének javítása, valamint éghajlatkímélőbbé és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbbá tétele érdekében.

(679) A vidéki térségekben működő kkv-k számára biztosított tanácsadás a kedvezményezett gazdasági és környezeti teljesítményéhez kapcsolódó kérdésekre terjedhet ki.

- (680) A vidéki térségekben tevékenykedő egyéb földkezelőknek biztosított tanácsadásnak ki kell terjednie az ezen iránymutatások II. része 1.1.10.2. szakaszának (301) pontjában meghatározott elemek közül legalább egyre. A tanácsadás egyéb, a (302) pontban említett témákat is átfoghat.
- (681) A támogatás keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára. A támogatást a tanácsadási szolgáltatás nyújtója számára kell kifizetni.
- (682) A tanácsadás során a tanácsadási szolgáltatások nyújtóinak tiszteletben kell tartaniuk az 1306/2013/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében említett titoktartási kötelezettségeket.
- (683) Adott esetben, amennyiben ez indokolt, a tanácsadás részben csoportos formában is megvalósulhat, figyelembe véve ugyanakkor a tanácsadási szolgáltatást igénybe vevő egyes résztvevők helyzetét.

Támogatási intenzitás

- (684) A támogatás tanácsadásonként legfeljebb 1 500 EUR lehet.

3.8. Aktív mezőgazdasági termelőknek a gyapotra és az élelmiszerekre vonatkozó minőségrendszerekhez való csatlakozáshoz nyújtott támogatás

- (685) Az aktív mezőgazdasági termelőknek a gyapotra és az élelmiszerekre vonatkozó minőségrendszerekhez való csatlakozáshoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.
- (686) A támogatás az aktív mezőgazdasági termelőknek a minőségrendszerek következő kategóriáinak valamelyikéhez való csatlakozását érinti:
- a) gyapotra vagy élelmiszerekre vonatkozó, uniós jogszabály által létrehozott minőségrendszerek;
 - b) gyapotra vagy élelmiszerekre vonatkozó olyan minőségrendszerek, amelyek esetében a tagállamok elismerték a következő kritériumoknak való megfelelést:
 - i. az ilyen minőségrendszereknek megfelelően előállított végtermék egyedi jellege a következők garantálására vonatkozó egyértelmű kötelezettségekre vezethető vissza:
 - a termék sajátos jellemzői, vagy
 - sajátos gazdálkodási vagy termelési módszerek, vagy
 - a végtermék minősége jelentősen felülmúlja a köz-, az állat-, illetve a növényegészségügy, az állatjólét vagy a környezetvédelem tekintetében az árukra vonatkozó kereskedelmi előírások szerint megkövetelt minőséget;
 - ii. a minőségrendszernek valamennyi termelő számára nyitva kell állnia;
 - iii. a minőségrendszernek a végtermékre vonatkozó, kötelező erejű termékleírásokat kell tartalmaznia, és az e leírásoknak való megfelelést hatóságnak vagy egy független ellenőrző szervnek kell ellenőriznie;
 - iv. a minőségrendszernek átláthatónak kell lennie, és teljes mértékben biztosítania kell a mezőgazdasági termékek nyomonkövethetőségét;
 - c) olyan önkéntes mezőgazdasági terméktanúsítási rendszerek, amelyeket a tagállamok a mezőgazdasági termékek önkéntes tanúsítási rendszereinek működtetésével kapcsolatos bevált gyakorlatokra vonatkozó uniós iránymutatásoknak megfelelően ismernek el.

Elszámolható költségek

(687) A támogatás évente nyújtott ösztönző kifizetés formájában valósul meg, amelyet a minőségrendszerekben való részvételből eredő állandó költségek szintje alapján kell megállapítani.

(688) A támogatás legfeljebb ötéves időszakra nyújtható.

A támogatás összege

(689) A támogatás összege kedvezményezettenként és évente legfeljebb 3 000 EUR lehet.

3.9. A minőségrendszer hatálya alá tartozó gyapottal és élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez nyújtott támogatás

(690) A minőségrendszer hatálya alá tartozó gyapottal és élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

(691) A támogatás az ezen iránymutatások II. részének 3.8. szakasza alapján támogatott minőségrendszerek hatálya alá tartozó gyapottal és élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez nyújtható.

(692) A támogatásban a tájékoztatási és promóciós tevékenységeket végrehajtó termelői csoportok részesülhetnek.

(693) A támogatásnak azon tevékenységek költségeit kell fedeznie, amelyek a következő jellemzőkkel bírnak:

- a) a céljuk az, hogy a fogyasztókat a minőségrendszer hatálya alá tartozó élelmiszer vagy gyapot megvásárlására ösztönözzék;
- b) felhívják a figyelmet az élelmiszernek vagy a gyapotnak az érintett minőségrendszerrel összefüggő egyedi jellemzőire vagy előnyeire, különös tekintettel a minőségre, a speciális termelési módszerre, a magas szintű állatjóléti követelményekre és a környezetvédelmi szempontok tiszteletben tartására.

(694) A (693) pontban említett tevékenységek nem ösztönözhetik a fogyasztókat arra, hogy valamely élelmiszert vagy gyapotot annak származása miatt vásároljanak meg; kivételt képeznek e rendelkezés alól az 1151/2012/EU rendelet II. címében bevezetett minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékek.

(695) Az élelmiszer vagy a gyapot származása mindazonáltal feltüntethető, feltéve, hogy a származásra való utalás másodlagos a fő üzenethez képes.

(696) A meghatározott vállalkozásokhoz vagy kereskedelmi márkákhoz kapcsolódó információs és promóciós tevékenységek nem támogathatók.

(697) Kizárólag a belső piacon végrehajtott tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez nyújtható támogatás.

Támogatási intenzitás

(698) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 70 %-át.

3.10. A vidéki térségekben folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás

(699) A vidéki térségekben folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

- (700) A támogatás azt a célt kell szolgálnia, hogy előmozdítsa a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozások, az élelmiszerláncban tevékenykedő vállalkozások és a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához hozzájáruló egyéb szereplők – többek között termelői csoportok, szövetkezetek és szakmaközi szervezetek – közötti együttműködés különböző formáit, amennyiben az együttműködés a vidéki térségek hasznára szolgál.
- (701) Az együttműködésnek legalább két szervezet részvételével kell megvalósulnia, és különösen a következőkre vonatkozhat:
- a) együttműködésre irányuló megközelítések;
 - b) klaszterek és hálózatok kiépítése;
 - c) a mezőgazdaság termelékenységével és fenntarthatóságával foglalkozó EIP operatív csoportjainak létrehozása és működtetése az 1305/2013/EU rendelet 56. cikke szerint.
- (702) A támogatás a következő tevékenységekkel kapcsolatos együttműködésre ítéltet oda:
- a) kísérleti projektek;
 - b) új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztése az élelmiszerágazatban;
 - c) kis gazdasági szereplők között a közös munkafolyamatok megszervezése és az eszközök és a források megosztása terén, valamint a vidéki turizmussal kapcsolatos turisztikai szolgáltatások fejlesztése és/vagy marketingje tekintetében folytatott együttműködés;
 - d) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között rövid ellátási láncok és helyi piacok létrehozása és fejlesztése érdekében;
 - e) a rövid ellátási láncok és a helyi piacok fejlesztésével kapcsolatos, helyi kontextusban végrehajtott promóciós tevékenységek;
 - f) az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás céljából végrehajtott közös fellépések;
 - g) környezetvédelmi projektekre és alkalmazásban lévő környezetvédelmi gyakorlatokra irányuló közös megközelítések, a hatékony vízgazdálkodást, a megújuló energia alkalmazását és a mezőgazdasági tájkép megőrzését is ideértve;
 - h) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között az élelmiszer- és az energiatermelésben, valamint az ipari folyamatokban való felhasználásra szánt biomassza fenntartható biztosítása terén;
 - i) az egy vagy több uniós vidékfejlesztési prioritás megvalósítását célzó, az 1303/2013/EU rendelet 2. cikkének 19. pontjában meghatározottaktól eltérő helyi fejlesztési stratégiák végrehajtása, elsősorban a köz- és a magánszférabeli, az 1303/2013/EU rendelet 32. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottaktól eltérő partnerek csoportjai által;
 - j) a gazdálkodási tevékenységek bővítése az egészségügyi ellátással, a társadalmi integrációval, a közösség által támogatott mezőgazdasággal és a környezeti és élelmiszerügyi oktatással kapcsolatos tevékenységekkel.
- (703) A klaszterek és hálózatok kiépítéséhez nyújtott támogatás csak újonnan kiépített vagy új tevékenységbe kezdő klaszterek és hálózatok számára ítéltet oda.
- (704) A (702) a) pontban említett kísérleti projektekhez és a (702) b) pontban említett új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák élelmiszerágazatban történő kifejlesztéséhez nyújtott támogatás egyéni szereplők számára is odaitélhető, amennyiben erre a vidékfejlesztési program lehetőséget biztosít. Az egyéni szereplők által végrehajtott, a (702) a) pontban, illetve a (702) b) pontban említett kísérleti projektek és tevékenységek eredményeit terjeszteni kell.

- (705) A rövid ellátási láncok létrehozásához és fejlesztéséhez nyújtott, a (702) d) és e) pontban említett támogatás csak olyan ellátási láncok esetében nyújtható, amelyekben a mezőgazdasági termelő és a fogyasztó között legfeljebb egy közvetítő található.
- (706) Az e szakasz értelmében nyújtott támogatásnak meg kell felelnie a vonatkozó versenyjogi rendelkezéseknek, különösen a Szerződés 101. és 102. cikkének.
- (707) A támogatás időtartamát legfeljebb hét évre kell korlátozni; ezen rendelkezés alól – kellően indokolt esetekben – kivételt képezhetnek a kollektív környezetvédelmi fellépések.

Elszámolható költségek

(708) Az alábbi elszámolható költségekre nyújtható támogatás:

- a) az érintett területre vonatkozó tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok, valamint az üzleti terv vagy az 1303/2013/EU rendelet 33. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia kidolgozásának költségei;
 - b) valamely közös területi projekt vagy egy, a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP-nek az 1305/2013/EU rendelet 56. cikkében említett operatív csoportja által végrehajtandó projekt megvalósíthatóvá tétele érdekében az érintett területen folytatott szervezési tevékenységek költségei; klaszterek esetében a szervezési tevékenységek a tagok közötti hálózatépítésre és új tagok toborzására is irányulhatnak;
 - c) az együttműködéshez kapcsolódó költségek, mint például egy „koordinátor” fizetése;
 - d) az üzleti terv, a környezetvédelmi terv, az 1303/2013/EU rendelet 29. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia vagy egyéb innovációs célú fellépés – ideértve a tesztelést is – végrehajtásához kapcsolódó egyedi projektek közvetlen költségei;
 - e) promóciós tevékenységek költségei.
- (709) A (708) d) pont szerinti közvetlen költségeknek a beruházási támogatás elszámolható költségeire kell korlátozódniuk a (635)–(636) pontban leírtak szerint, és meg kell felelniük a (634) pontban említett egyedi feltételeknek.

Támogatási intenzitás

- (710) A (708) a), b), c) és e) pontban említett elszámolható költségek támogatási intenzitása nem haladhatja meg az 50 %-ot.
- (711) A (708) d) pont szerinti közvetlen költségekre nyújtott támogatás intenzitása nem haladhatja meg az ezen iránymutatások (638) pontjában meghatározott értékeket, figyelembe véve a nagyberuházási projektekre vonatkozó csökkentési mechanizmust is. A beruházás helye szerinti térségben érvényes támogatási intenzitás alkalmazandó az együttműködési projektben részt vevő valamennyi kedvezményezettre. Amennyiben a beruházás két vagy több területen helyezkedik el, a beruházásra vonatkozó maximális támogatási intenzitás az arra a területre vonatkozó támogatási intenzitás, ahol az elszámolható költségek legnagyobb része felmerül.
- (712) A (708) d) pont szerinti beruházáshoz kapcsolódó közvetlen költségekhez nyújtott támogatások esetében a (639) pontban említett bejelentési küszöbérték alkalmazandó.

3.11. Kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához nyújtott támogatás

- (713) A kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az ezen iránymutatások II. részének 3. fejezetére vonatkozó közös rendelkezéseknek, valamint az alábbiakban meghatározott feltételeknek.

(714) Az érintett kölcsönös kockázatkezelési alapnak:

- a) rendelkeznie kell az illetékes hatóság általi, a nemzeti jognak megfelelő akkreditációval;
- b) átlátható politikát kell követnie az alapba történő befizetések és az onnan történő kifizetések tekintetében;
- c) egyértelmű szabályokkal kell rendelkeznie a felelősség bármilyen felmerülő tartozás vonatkozásában történő megállapítására;
- d) pénzügyi hozzájárulást kell fizetnie az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások számára az ezen iránymutatások II. szakaszának 1.2.1.2. és 1.2.1.3. szakaszában meghatározott, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek és növénykárosítók által okozott veszteségek és/vagy környezeti események által okozott veszteségek kapcsán.

(715) A tagállamoknak meg kell határozniuk a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának és irányításának szabályait, különösen a kompenzációs kifizetések nyújtása és az említett szabályok betartásának felügyelete és ellenőrzése vonatkozásában. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a kockázatkezelési alapra vonatkozó szabályok kiterjenek a vállalkozás gondatlansága esetén alkalmazandó szankciókra is.

Elszámolható költségek

(716) A fenti támogatás csak a kölcsönös kockázatkezelési alap létrehozásával kapcsolatos adminisztrációs költségekre vonatkozhat, legfeljebb hároméves időszakra elosztva, fokozatosan csökkentve. A tagállamok korlátozhatják az elszámolható költségeket alaponként meghatározott felső határok alkalmazásával.

(717) A kezdő tőkeállományhoz nem nyújtható támogatás.

Támogatási intenzitás

(718) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 65 %-át.

III. RÉSZ ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

1. A támogatási programok időtartama és értékelése

(719) A Bizottság – az előző iránymutatások bevett gyakorlatát követve és azért, hogy hozzájáruljon az átláthatósághoz és valamennyi meglévő támogatási program rendszeres felülvizsgálatához – csak a határozott időtartamra szóló támogatási programokat engedélyezi. Az olyan intézkedésekre irányuló állami támogatásra kiterjedő támogatási programoknak, amelyek részesülhetnek az 1305/2013/EU rendelet szerinti EMVA-társfinanszírozás előnyeiből is, a 2014–2020-as programozási időszak időtartamára kell korlátozódniuk. Amennyiben az uniós jog lehetővé teszi, a tagállamok az uniós jogban foglalt feltételek szerint továbbra is tehetnek új vidékfejlesztési kötelezettségvállalásokat az 1305/2013/EU rendelet és végrehajtási rendelete alapján. A Bizottság ezért az ilyen új kötelezettségvállalásokra is alkalmazza ezen iránymutatásokat. A többi támogatási program alkalmazásának időtartama nem haladhatja meg a hét évet.

(720) A verseny és a kereskedelem torzulásának további mérséklése érdekében a Bizottság egyes programok esetében előírhatja, hogy azok időtartamát korlátozzák (általában legfeljebb négy évre), és azokra vonatkozóan végezzék el a (40) pontban említett értékelést. Az értékelést olyan programok esetében kell elvégezni, amelyeknél a lehetséges versenytorzulások mértéke különösen nagy, vagyis amelyeknél a megvalósítás időben történő felülvizsgálata nélkül fennáll a verseny jelentős korlátozásának vagy torzulásának veszélye.

(721) Az értékelés céljaira tekintettel, továbbá annak érdekében, hogy ne nehezedjenek aránytalanul nagy terhek a tagállamokra a kisebb támogatási összegek tekintetében, az értékelést csak a nagy támogatási költségvetéssel rendelkező, új jellemzőket tartalmazó támogatási programok esetében, illetve jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változás esetén kell elvégezni. Az értékelést a támogatást nyújtó hatóságtól független szakértőnek kell elvégeznie közös módszertan alapján, és azt nyilvánosságra kell hozni. A tagállamoknak a vonatkozó támogatási programmal együtt meg kell küldeniük egy értékelési terv tervezetét is, amely később a Bizottság programról készített értékelésének szerves részét képezi.

- (722) A valamely csoportmentességi rendelet hatálya alól kizárólag jelentős költségvetésük miatt kizárt támogatási programok összeegyeztethetőségét a Bizottság kizárólag az értékelési terv alapján vizsgálja.
- (723) Ahhoz, hogy a Bizottság megvizsgálhassa a támogatási program meghosszabbításának lehetőségét, az értékelést kellő időben – és a program lejártakor minden esetben – be kell nyújtani a Bizottság számára. A hasonló célra irányuló, későbbi támogatási intézkedések kapcsán figyelembe kell venni az értékelés eredményeit.

2. **Felülvizsgálati záradék**

- (724) Felülvizsgálati záradékról kell rendelkezni az ezen iránymutatások II. részének 1.1.5.1., 1.1.5.2., 1.1.8., 2.3. és 3.4. szakasza alapján végzett műveletek vonatkozásában annak biztosítására, hogy az érintett műveletek kiigazításra kerüljenek, amennyiben módosulnak azok a szóban forgó szakaszokban említett vonatkozó kötelező előírások, követelmények vagy kötelezettségek, amelyeken a szóban forgó szakaszokban említett kötelezettségvállalásoknak túl kell mutatniuk.
- (725) A II. rész 1.1.5.1., 1.1.5.2., 1.1.8., 2.3. és 3.4. szakasza alapján végrehajtott, a 2014–2020 közötti vidékfejlesztési programozási időszakon túlnyúló műveletek esetében felülvizsgálati záradékról kell rendelkezni annak érdekében, hogy az érintett műveletek a következő programozási időszak jogi keretének megfelelően kiigazíthatók legyenek.
- (726) Amennyiben a (724) és (725) pontban említett kiigazításokat a kedvezményezett nem fogadja el vagy nem hajtja végre, a kötelezettségvállalás érvényét veszti, és a támogatás összegét a kötelezettségvállalás érvényvesztéséig tartó időszaknak megfelelő összegre kell csökkenteni.

3. **Jelentéstétel és ellenőrzés**

- (727) A 659/1999/EK tanácsi rendeletnek⁽⁸⁹⁾, a 794/2004/EK bizottsági rendeletnek⁽⁹⁰⁾ és azok későbbi módosításainak megfelelően a tagállamoknak éves jelentéseket kell benyújtaniuk a Bizottságnak.
- (728) Az éves jelentésnek tartalmaznia kell a következőkre vonatkozó információkat is:
- a) az 1.2.1.3. szakasz szerinti érintett állatbetegségek vagy növénykárosítók;
 - b) az 1.2.1.1. és az 1.2.1.2. szakasz szerinti, természeti katasztrófához hasonlítható éghajlati jelenségek vagy természeti katasztrófák típusára, idejére, relatív kiterjedésére és helyére vonatkozó meteorológiai adatok.
- (729) A Bizottság fenntartja annak jogát, hogy a létező támogatási programokról eseti alapon további információkat kérjen, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy el tudja végezni a Szerződés 108. cikkének (1) bekezdése szerinti feladatait.
- (730) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy részletes nyilvántartást vezessenek a támogatásnyújtást tartalmazó összes intézkedésről. E nyilvántartásoknak tartalmazniuk kell valamennyi olyan információt, amely szükséges annak megállapításához, hogy betartották-e az ezen iránymutatásokban szereplő összes feltevést, adott esetben az elszámolható költségekre és a megengedhető maximális támogatási intenzitásra vonatkozóan. A nyilvántartást a támogatás odaítélésének napjától számított 10 évig meg kell őrizni, és kérésre a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani.

4. **Ezen iránymutatások alkalmazása**

- (731) A Bizottság 2014. július 1-jétől alkalmazza ezeket az iránymutatásokat.
- (732) A Bizottság ezeket az iránymutatásokat fogja alkalmazni valamennyi olyan bejelentett támogatási intézkedés esetében, amellyel kapcsolatban 2014. július 1-jét követően határozathozatalra kéri fel, még akkor is, ha a támogatást ezt megelőzően jelentették be. A jóváhagyott támogatási programok keretében nyújtott és az egyedi bejelentési kötelezettségnek megfelelően a Bizottság részére bejelentett egyedi támogatásokat azonban azon iránymutatás alapján kell értékelni, amely az egyedi támogatás alapjául szolgáló jóváhagyott támogatási programra vonatkozik.
- (733) A jogellenes támogatások értékelése a támogatás nyújtásának időpontjában hatályban lévő szabályokkal összhangban történik. A jogellenes támogatási program keretében nyújtott egyedi támogatások értékelése azon iránymutatás alapján történik, amely az egyedi támogatás nyújtásakor a jogellenes támogatási programra vonatkozik.

⁽⁸⁹⁾ A Tanács 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 3. o.).

⁽⁹⁰⁾ A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

- (734) Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló korábbi, a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó közösségi iránymutatások ezen iránymutatások alkalmazásának kezdő időpontjában hatályukat veszítik. Az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési intézkedések esetében, amennyiben azt az uniós jogszabályok lehetővé teszik, a tagállamok a vidékfejlesztési szabályokban foglalt feltételeknek megfelelően továbbra is tehetnek új kötelezettségvállalásokat az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló korábbi, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó iránymutatások alapján, azok (189) pontja szerint ⁽⁹¹⁾.

5. **Megfelelő intézkedésekre irányuló javaslatok**

- (735) A Szerződés 108. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság javasolja a tagállamoknak, hogy módosítsák meglévő támogatási rendszereiket annak érdekében, hogy azok legkésőbb 2015. június 30-tól megfeleljenek ezen iránymutatásoknak. Erre az időbeli eltérésre tekintettel az alábbi eltérések alkalmazhatók:
- a) azoknak a létező támogatási rendszereknek, amelyek esetében az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó közösségi iránymutatásoknak megfelelően a Bizottság az 1857/2006/EK rendelettel összhangban elvégezte az összeegyeztethetőség értékelését, legkésőbb 2015. január 1-jétől meg kell felelniük ezen iránymutatásoknak;
 - b) az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó közösségi iránymutatások IV.E. alfejezete szerinti, az előírások betartására irányuló létező támogatási programoknak, valamint a természetvédelmi területként használt erdőterület megvásárláshoz nyújtott támogatásoknak 2016. június 30-ig le kell zárulniuk;
 - c) az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó közösségi iránymutatások IV.E. alfejezetében említett, a 2003/96/EK irányelv szerinti adómentességekkel és adócsökkentésekkel kapcsolatos meglévő támogatási rendszereknek 2016. június 30-ig meg kell felelniük a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatásban előírt feltételeknek, kivéve abban az esetben, ha az ilyen támogatás mentes a bejelentési kötelezettség alól;
 - d) az előrehozott nyugdíjhoz kapcsolódó meglévő támogatási programokat legkésőbb 2018. december 31-ig fokozatosan meg kell szüntetni.
- (736) A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy az ezen iránymutatásoknak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésétől számított két hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket ezekhez a javasolt megfelelő intézkedésekhez. Válaszadás hiányában a Bizottság azt feltételezi, hogy az adott tagállam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.

6. **Lejárat**

- (737) Ezeket az iránymutatásokat 2020. december 31-ig kell alkalmazni. A Bizottság bármikor felülvizsgálhatja vagy módosíthatja ezen iránymutatásokat, amennyiben ez a versenypolitikával összefüggő okokból, illetve más uniós politikák – például mezőgazdasági és vidékfejlesztési vagy az emberi egészséggel és az állategészségüggyel, a növényvédelemmel vagy a környezetvédelemmel kapcsolatos politikai megfontolások –, valamint nemzetközi kötelezettségek figyelembevétele érdekében vagy más indokolt okból szükségessé válik.

⁽⁹¹⁾ A 2013. november 19-i módosítás szerint, HL C 339., 2013.11.20., 1. o.